
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 23/2018 - 100 pàgines

Sessió ordinària del dia 20 de desembre del 2018

El dia 20 de desembre del 2018, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 126/2018, que és el següent:

1- Designació d'un magistrat del Tribunal Constitucional.

2- Examen i votació de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Gerard Alís Eroles, Rosa Gili Casals i Pere López Agràs, consellers generals del Grup Parlamentari Mixt i pels M. I. Srs. Josep Pintat Forné, Carine Montaner Raynaud i Joan Carles Camp Areny, consellers generals del Grup Parlamentari Mixt, al Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019, actualitzat en data 8 d'octubre del 2018.

3- Examen i votació del Projecte de Llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang.

4- Examen i votació del Projecte de Llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

5- Examen i votació del Projecte de Llei de conglomerats financers.

6- Examen i votació del Projecte de Llei de l'esport del Principat d'Andorra.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny

M. I. Sr. Gerard Alís Eroles

M. I. Sr. Marc Ballestà Alias

M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà

M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset

M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot

M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny

M. I. Sr. Ferran Costa Marimon

M. I. Sr. Carles Enseñat Reig

M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach

M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández

M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs

M. I. Sra. Rosa Gili Casals

M. I. Sr. Carles Jordana Madero

M. I. Sr. Pere López Agràs

M. I. Sr. Josep Majoral Obiols

M. I. Sra. Maria Martisella González

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora

M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat

M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud

M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora

M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés

M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí

M. I. Sr. Josep Pintat Forné

M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme

M. I. Sr. Justo Ruiz González

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Xavier Esport Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Gilbert Saboya Sunyé, ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvó

Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Álvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Maria Martisella González, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.35h)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Passem al primer punt de l'ordre del dia.

1- Designació d'un magistrat del Tribunal Constitucional.

S'ha presentat una única candidatura per part del M. I. Sr. Ladislau Baró Solà, president del Grup Parlamentari Demòcrata i del M. I. Sr. Josep Pintat Forné, conseller general, actuant en nom i representació de l'agrupació de consellers generals UL i independents que formen part del Grup Parlamentari Mixt.

Ha estat proclamada per la Sindicatura i publicada en el Butlletí 128/2018 del 19 de desembre.

Sra. secretària, si sou tan amable de llegir la candidatura, si us plau.

(La M. I. Sra. Rosa Gili Casals deixa la sala)

La Sra. Maria Martisella:

La candidatura és el Sr. Juan Manel Abril Campoy.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Demanaria a continuació si hi ha alguna intervenció per part dels grups parlamentaris...

Per part del Grup Liberal, Sr. Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El sentit del vot del Grup Parlamentari Liberal serà d'abstenció per coherència amb el que hem defensat sempre durant aquesta legislatura. És la segona

ocasió que hi ha una vacant en aquesta institució i considerem tot i que el perfil del candidat és molt valuós, pensem que s'hauria de tenir preferència per ocupar aquests càrrecs amb persones de nacionalitat andorrana que tenen bagatge i suficient coneixement també per ocupar aquests òrgans.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Mixt, alguna intervenció...

Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Tot i que el meu vot serà favorable voldria fer constància de què hagués preferit que s'hagués intentat buscar una dona per ocupar aquest càrrec, tot i que el Sr. Baró em va assegurar que aquesta havia sigut la intenció però el fet de què no s'hagués trobat doncs ens genera certa preocupació, tot i així donaré el meu vot a favor perquè considero que el perfil és adequat.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per SDP, Sr. Víctor Naudi, des del Grup Mixt.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Ens trobem avui en una situació desagradable, provocada per la prepotència i l'abús de la majoria dominant. La candidatura al Tribunal Constitucional d'un bon magistrat, el Sr. Juan Manel Abril, ha estat segrestada pel Grup Parlamentari de DA que en aquesta legislatura no s'ha posat pas guants a l'hora de rebutjar consensos i trepitjar pràctiques assentades en les anteriors legislatures constitucionals.

Des del 1994 fins aquesta legislatura sempre, sí, he dit sempre, el conjunt de forces polítiques representades al Consell General havien volgut que els membres del Tribunal Constitucional fossin proposats a partir d'un ampli acord de l'arc parlamentari.

Ho havien volgut, ho havien buscat i ho havien sabut aconseguir.

Aquesta legislatura ha estat molt diferent. El Sr. Ladislau Baró, president del grup de DA no ha

volgut buscar cap acord. Ens ha volgut imposar un candidat, que com he dit s'ha trobat convertit en el candidat de DA, sense tenir-hi cap responsabilitat. Ens ha informat, és cert però quan la decisió ja estava presa.

Amb el 37% dels vots i 15 consellers el Sr. Ladislau Baró es pensava que, com en tantes altres qüestions, podia fer el que li convingués.

Tant li fa la necessitat de preservar responsablement la independència dels magistrats designats pel Consell General.

Al president de DA li sembla que el que ell decideix va a missa.

I sort n'haurà tingut que els consellers generals de l'agrupació Unió Laurediana-Independents de la Massana han tingut més seny que no pas ell i han acceptat al capdavant d'avaluar una candidatura que podria haver-se quedat fora de circuit pel mal fer de DA.

Ho constatem i ho lamentem.

Ni el Tribunal Constitucional ni el magistrat Juan Manel Abril es mereixen aquest trist espectacle.

En conseqüència, malgrat aquestes formes i maneres inadmissibles, donaré suport a la designació d'un bon magistrat al Tribunal Constitucional.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers del PS, Sr. Pere López, dins del Grup Mixt.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El vot dels tres consellers del PS serà favorable a la candidatura presentada en relació o en base al currículum i a la trajectòria del magistrat que es presenta.

Dit això, volíem explicar el nostre posicionament en relació a la preferència de què avui s'hagués sotmès a votació la idoneïtat d'una candidata. I millor dit, potser cal dir, tornar a explicar allò que ja vam explicar en ocasions anteriors, que ja vam explicar fins i tot a l'any 2016.

I és que DA ens obliga, entre cometes, a manifestar-nos tot sovint sobre la idoneïtat de bons candidats homes, eludint o oblidant la possibilitat de posar a la taula noms de dones.

I l'equitat de gènere és una política que demana fets i no paraules. I els fets en mans de DA són candidats homes, una i altra vegada, vot negatiu a establir un

sistema de quotes amb la composició del Consell d'Administració de la CASS o d'altres òrgans parapúblics.

Unes quotes que ja anuncio en nom dels meus companys, que també inclourem en forma d'esmenes a la llei d'igualtat que hi ha a tràmit parlamentari.

No voldríem arribar a pensar que a DA es creu que no hi ha dones vàlides ni per al Raonador del Ciutadà, ni pel Tribunal Constitucional en dues ocasions, ni per l'AFA, ni per tants i tants altres organismes. Ni voldríem arribar a pensar que els esquemes patriarcals estan instaurats de forma definitiva a dins de Demòcrates per Andorra. I em permeto si m'ho deixen fer, adreçar-me particularment a les conselleres que formen part del Grup Demòcrata, animant-les a fer valer la seva veu i a reclamar la quota de llocs de responsabilitat que pertoca al 50% de la població.

Una demanda que sé que no és fàcil vistos els posicionaments presos al llarg d'aquesta legislatura i les opcions polítiques en qüestions que són avui en dia a debat. Fins i tot dins del propi grup parlamentari en les dos legislatures, cap dona no ha ocupat ni la presidència ni la presidència suplent del grup parlamentari.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demanaria als presentadors de la candidatura si volen també manifestar-se.

Sr. Pintat, no hi ha intervenció...

Sr. Baró...

El Sr. Ladislau Baró:

Bé, en tot cas el que m'agradaria fer és agrair el suport conjunt o la iniciativa conjunta que hem tingut amb els consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana. Agrair també el sentit del vot a tots els consellers de la Cambra, perquè fins i tot també el Sr. Gallardo que ha manifestat l'abstenció per un requisit de perfil discrepant en quant al candidat proposat. Però penso que en tot cas, l'ampli suport que rep de la Cambra avui el Sr. Abril fa justícia a les seves qualitats, al seu perfil. Penso que és una aposta una mica novadora pel que fa a la constitució del Tribunal Constitucional perquè potser per primera vegada, tot i que hi podria haver algun matís aquí, es porta algú del món judicial amb experiència jurisdiccional, amb experiència en redactar sentències judicials. Jo crec que això aporta un component nou al Tribunal Constitucional, enriqueix la seva feina. De fet, els

operadors jurídics del país demanaven que potser es tingués en compte l'aportació d'un perfil d'aquestes característiques i això és el que ens ha guiat conjuntament amb la reflexió que vam proposar, -per més que el Sr. Víctor Naudi digui que no-, als grups parlamentaris i que vam compartir de manera més especial amb els consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana, ens ha portat a fer aquesta proposta al Consell General. Una proposta que obté un ampli suport, tot i que qui us parla hagi rebut, sobretot per part d'un conseller, les irès en quant al procediment.

Miri, hi puc estar parcialment d'acord, però és que també no tothom pensa de la mateixa manera en quant a qui ha de correspondre la iniciativa. Vaig llegir el Sr. Pere López a la premsa afirmant que ell no havia presentat un candidat amb el seu perfil de gènere que defensa, un plantejament lícit, ja li vaig dir. Perquè considerava que la iniciativa l'havia de tenir el grup majoritari.

Si el grup majoritari exerceix la iniciativa, resulta que el Sr. Naudi el fum ben tou, per dir-ho en llenguatge col·loquial.

Una mica també va passar no només en quant a fer la iniciativa sinó en quant als calendaris.

El Sr. Naudi i el president del seu partit encara no feia una setmana que havia transcorregut el termini pel qual calia anomenar candidat, ja estaven rondinant en una roda de premsa, amb una impaciència molt rellevant. Impaciència que contrastava amb la temporalitat en la qual s'han escollit els candidats en les anteriors ocasions.

Per tant, bé, diferents opinions en quant a qui ha de tenir la iniciativa per part dels grups de l'oposició, diferents opinions en quant a la temporalitat. Uns cal anar molt de pressa, d'altres cal anar més a poc a poc, així ho van manifestar el Sr. Pere López i el Sr. Costa en nom dels Liberals.

També discrepància en quant al perfil. Per alguns era condició sine qua non, tot i que el Sr. Pere López ha acabat matisant i jo entenc molt bé, i la Sra. Sílvia Bonet han acabat matisant una mica la seva aposta de gènere molt marcada. Nosaltres som conscients d'aquesta qüestió, pensem que la idoneïtat del candidat ha fet que en aquest cas optéssim doncs per un perfil masculí, però estem d'acord amb què cal anar potenciant tant allà com es pugui la presència de dones en l'àmbit jurisdiccional i per tant, compartim també el criteri que aquí s'ha expressat.

Però més enllà de totes aquestes discrepàncies entrecruades, penso que el resultat final, el procés potser no ha acabat de ser prou bo però el Sr. Ladislau Baró ja es posa un parallamps al cap i assumeix la tronada que el Sr. Víctor Naudi li ha

dedicat gentilment. Ja dic el procés des d'aquest punt de vista no acaba de ser prou bo, però el producte, l'elecció del Sr. Abril jo crec que és una excel·lent notícia pel Tribunal Constitucional i pel funcionament de les institucions del nostre país. Per tant, jo crec que avui podem estar tots plegats d'enhonorabona i agrair el sentit del vot de tots els presents i l'excel·lent col·laboració, l'excel·lent suport, la implicació des del principi dels consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana liderats pel Sr. Josep Pintat a l'hora d'abordar aquesta qüestió.

El nostre vot és favorable Sr. síndic.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Per part del Grup Liberal...

Dins del Grup Mixt...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No, només molt breument en relació a alguna de les consideracions que ha fet el Sr. Baró i particularment quan ha parlat en aquest cas quan parlàvem de la qüestió de gènere demanada pel PS tradicionalment o en altres casos per matisar que aquest cas em sembla que no és just. Vostè diu que en aquest cas ja han entès que el candidat era bo, tot i no respondre a la demanda de què fos un candidat dona, quan vostès al llarg de tota la legislatura no han trobat mai cap dona vàlida per ocupar cap dels càrrecs de responsabilitat, la qual cosa demostra una vegada més que hi ha un problema, que hi ha un esquema que està instaurat de manera molt sòlida dins de Demòcrates per Andorra, i que no és en aquest cas, només per polítiques, en tots els casos o menys, si constatem el què ha passat, ha estat en tots els casos al llarg d'aquesta legislatura.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

No hi ha més intervencions...

Doncs procediríem vist el manifestat a la votació de la candidatura.

Només recordar que la candidatura segons el que estableix l'article 10 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional requereix el vot favorable de tres cinquenes parts del nombre de consellers generals de dret, és a dir 17 consellers generals, cosa que sembla que serà el cas. En tot cas, procedim a la votació.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

El Sr. síndic general:

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí.

24 vots a favor, cap en contra, 3 abstencions.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat, i constatat que el nombre de vots és suficient i d'acord amb els articles 10 i 14 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, declaro elegit el Sr. Juan Manuel Abril Campoy, magistrat del Tribunal Constitucional.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2- Examen i votació de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Gerard Alís Eroles, Rosa Gili Casals i Pere López Agràs, consellers generals del Grup Parlamentari Mixt i pels M. I. Srs. Josep Pintat Forné, Carine Montaner Raynaud i Joan Carles Camp Areny, consellers generals del Grup Parlamentari Mixt, al Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019, actualitzat en data 8 d'octubre del 2018.

El marc pressupostari fou publicat en el Butlletí número 103/2018 del 25 d'octubre.

Per defensar l'esmena a la totalitat formulada pels M. I. Srs. Gerard Alís Eroles, Rosa Gili Casals i Pere López Agràs, intervé el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Som de nou davant un nou debat del marc pressupostari, un debat que té les seves particularitats perquè tot i no ser un debat pressupostari, tot sovint estem allà al llindar de què és el que finalment estem debatent avui.

Si reprenem el final del debat de l'any passat en relació en aquesta mateixa qüestió i allà on el vam deixar, hi havia una sensació, jo diria que compartida, fins i tot compartida per part del grup de la majoria, que era necessari canviar l'anomenada regla d'or perquè sinó el pressupost de l'any 2019 doncs no es podria presentar dins dels termes o límits que establia la pròpia llei.

Recuperant el debat aquests dies, es parlava de què caldria fer un ajust al voltant d'uns nou milions d'euros i al final del debat doncs van haver-hi diverses intervencions creuades en aquest sentit entre el Sr. Cinca en tant que ministre de Finances, el Sr. Enseñat, que era el portaveu del Grup Demòcrata i jo mateix sobre aquestes qüestions.

Fins i tot el Sr. Cinca va comparèixer en el si de la Comissió de Finances, fa ja bastants mesos, una mica la planificació legislativa que calia fer de cara al final de legislatura, i una de les lleis que no es discutien que havien de ser tramitades, és que s'havia de modificar la regla d'or.

I de manera molt sorprenent, i després m'hi referiré de manera més concreta, sembla ser que el Govern que ha trobat la fórmula, i dic sembla ser, i després m'hi referiré, per finalment ha acabat presentant el projecte de pressupost sense un debat que entenc era un debat difícil i complicat, el d'acceptar que no eren capaçs de complir el primer any que era obligatori, la llei que vostès es van imposar i fer aquesta modificació de la regla d'or, d'una manera molt més dissimulada i discreta en el si del pressupost.

I dic que sembla ser perquè si els números no ens equivoquem, el Govern ha estat capaç d'encabir el projecte de pressupost dins de les normes de la regla d'or a diferència d'una mica més d'uns 33.000 euros. Vull dir que el Sr. Cinca ha filat bé el llapis pel que sembla i ha quadrat el números en una diferència tan petita dins d'un pressupost de més de 400 milions d'euros, de 33.000 euros.

Ara bé, si analitzem en detall el pressupost de l'any 2019 veurem si això ha estat així de veritat o si hi ha hagut alguna certa manipulació de números comptables per evitar un tràngol polític certament delicat com era el de modificar la Regla d'or.

I escoltarem evidentment les explicacions atentament del Sr. ministre, al nostre entendre, les grans xifres s'han forçat d'una manera important

almenys quant al capítol 2, quant al capítol 3 i quan al capítol 4.

I si em permeten anirem una mica per parts analitzant aquesta qüestió dels capítols que a més convé parlar potser amb un llenguatge més comprensible.

El capítol 3 és el capítol d'interessos que paga l'Estat. Un capítol que pateix un molt lleugeríssim increment respecte a l'any passat, de poc més de 100.000 euros, quan la previsió de tipus d'interès tant de l'euríbor tant a un mes com a dotze mesos apunten, almenys és la informació a la que hem tingut accés, a un increment molt més substancial com a mínim d'un 0,3 o d'un 0,4%.

Per tant, sembla Sr. ministre que si aquestes consideracions es compleixen, i no sé si vostè té altres informacions en aquest sentit que segurament les pot disposar en tant que ministre de Finances, com a mínim... com a mínim li podrien faltar un milió i mig d'euros d'interessos al Govern de l'Estat al llarg de l'any 2019. Per tant, em sembla que no tenim massa marge amb aquests 33.000 euros que vostè ha quadrat al Marc pressupostari.

Aquesta qüestió també és un debat important que hem de tenir en consideració que hem viscut una etapa de tipus d'interès molt baixos, i que només un punt de tipus d'interès avui en dia suposa un esforç suplementari per l'Estat de prop de 10 milions d'euros.

El segon capítol, del qual estarem molt atents a les explicacions del ministre, és el capítol 4. El capítol de les diferents transferències a les entitats parapúbliques i altres organismes. En aquest capítol a part d'alguna altra partida menys rellevant, si més no a nivell numèric, ens ha sorprès la reducció de la transferència a la CASS amb més de 2 milions d'euros.

Com deia abans amb la qüestió dels interessos també escoltarem atentament al ministre les explicacions, però analitzat el pressupost de la CASS i no hem sabut trobar cap decisió política o cap canvi significatiu que avaluï aquesta reducció pressupostària que es recull dins del Marc pressupostari.

Seguint la línia d'anys anteriors quant a l'increment de la transferència a la CASS podríem parlar de què segurament entre el que vostès han previst i el que aquesta reducció una mica forçada si no hi ha una explicació que no hem sabut llegir, podria haver-hi una diferència de més de 4 milions d'euros.

I finalment, quant al capítol 2, les despeses contractades a proveïdors exteriors de l'Administració han previst una reducció d'estudis i treballs tècnics. Una reducció que, si em permet una

certa ironia, si vostès no governen potser sí que es donarà però, en el cas de què vostès tinguessin la possibilitat de tornar a governar vista la gestió que han anat fent en aquests darrers anys és tan difícil de creure com les anteriors quant a la reducció de la CASS i el pagament dels interessos.

Per tant Sr. ministre, ens cal que ens expliqui de manera clara i convincent totes aquestes partides de la transferència a la CASS, del pagament d'interessos, dels estudis i treballs tècnics perquè altrament podríem arribar a la conclusió de què els ha faltat valentia política, han preferit amagar el cap sota l'ala i afrontar la veritable situació i evitar modificar la Regla d'or simplement movent els números amb l'Excel del Marc pressupostari.

Per tant, reservo algunes consideracions a l'espera de què hi hagi algunes explicacions que avalin això, però és obvi que si això hagués estat així és un flac favor perquè finalment la despesa de l'any 2019 l'hagi d'afrontar qui l'hagi d'afrontar s'haurà de pagar, i no disposar d'unes partides pressupostàries suficients, és veritat que serà després de les eleccions i ja sabem que de vegades han pres algunes decisions que els efectes no s'han vist fins després de les eleccions però voldríem pensar que en aquest cas no ha estat així.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per defensar l'esmena a la totalitat formulada pels M. I. Srs. Josep Pintat Forné, Carine Montaner Raynaud i Joan Carles Camp Areny, consellers del Grup Parlamentari Mixt, intervé el Sr. Josep Pintat.

Teniu la paraula.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

La present actualització del marc pressupostari, que avui ens ocupa, s'ha dut a terme, sense canviar, la Regla d'or, excepte per la modificació produïda en la Llei del pressupost anterior, en l'article 12.5, és a dir, en la definició de deute i endeutament, seguint les recomanacions del Tribunal de Comptes i que, en aquesta Cambra, en el seu dia, va generar un fort debat.

Per tant, d'entrada, agraïm al Govern, i al grup de la majoria que aquesta última actualització, s'hagi fet amb els mateixos criteris.

Tot i que, en el Projecte de pressupost d'enguany es prevegi un canvi de criteri d'aquesta Llei del qual, ja en parlarem, en el seu moment.

Per tant, la present actualització del Marc pressupostari ens permet valorar amb criteris anàlegs l'estabilitat de les finances públiques.

A nivell de les diferents variables que conformen el Marc pressupostari, és a dir: nivell d'endeutament, despesa màxima permesa, despesa de funcionament, rati d'imposició directa versus imposició indirecta, aquesta compliria els criteris de la Regla d'or. Tenint present, i això és clau, que s'assoleixin les previsions que el conformen com: l'important creixement del Producte Interior Brut pels anys 2018 i 2019, quan en les economies de l'entorn i, de la zona europea, les estan revisant a la baixa i es comença a parlar de recessió; que la previsió de l'IPC sigui encertada, no com l'any anterior del 1,4% previst es va situar en el 2,6%; a l'igual que l'elevada previsió d'ingressos per imposició directa, de més de 6 milions d'euros, i els indirectes, en quasi més de 12 milions d'euros, es compleixin, i de ben segur, incloent-hi sempre fons de les parapúbliques.

I aquí tenim molts dubtes, en tot cas, ja ho veurà el pròxim arc parlamentari.

Ara bé, constatem que aquestes variables de control de la Regla d'or, amb les dubtoses previsions esmentades anteriorment, mostren que algunes d'elles, com la despesa màxima permesa i la despesa de funcionament, ja han acabat pràcticament el seu recorregut. El nivell d'endeutament continua creixent, i el rati impositiu es situa en quatre punts per sota del màxim permès. Per tant, ens trobem al límit de la sostenibilitat.

A més, si comparem el Marc pressupostari inicial amb l'actualitzat, enguany, constatem que durant aquest any, hi ha hagut un creixement del Producte Interior Brut nominal, superior al previst en el Marc pressupostari inicial. En concret, en el primer marc, es preveia, per aquest període, un increment global del PIB del 4%, i en aquest últim marc actualitzat, l'increment de PIB, si s'acaben complint les previsions pel 2018 i 2019, l'increment serà del 10%, i això sempre és una bona notícia pel país.

Per una altra banda, durant aquest període, s'han acabat de desplegar totes les noves figures tributàries, en concret l'IRPF.

Per contra, en aquest període, els ingressos fiscals de l'Estat, sense tenir en compte els ingressos de les parapúbliques, han crescut un 3%. Creixement molt inferior al del PIB.

I això és un clar reflex, de les dificultats que travessa el teixit productiu i els ciutadans del país.

A més, la despesa total incloent la de funcionament i inversió creix en un 10%. I, de les dos, la quina té un fort creixement és la de funcionament, en detriment

de la d'inversió. Per tant, més despesa de funcionament en detriment de la inversió.

I per últim, l'endeutament formalitzat es situa, a finals del 2019 en 975 milions d'euros, més 10 milions d'euros respecte del 2016.

És a dir, més endeutament, amb més fiscalitat, sense capacitat de retorn de l'endeutament. Tot, amb una conjuntura baixa de tipus d'interès.

Tot i tenir en compte aquest escenari anteriorment descrit, la situació que s'albira no deixa de ser preocupant.

Segons les seves previsions macroeconòmiques, publicades en la nota de premsa, del 5 de juliol d'enguany, pels anys venidors, es preveu una desacceleració del creixement, i mostren que a dia d'avui, encara no s'ha recuperat la destrucció del Producte Interior Brut, dels anys anteriors, tot i que les economies dels països veïns, han experimentat forts creixements i que ara, totes ajusten, a la baixa, i es contempla com a factible l'inici d'una recessió.

Per una altra banda, tampoc coneixem el desenllaç de l'afer Banca Privada d'Andorra, ni l'impacte que suposarà la mutació del sector financer, degut als nous paradigmes adoptats, ni els més costos de la mal anomenada reforma de la funció pública que vàrem debatre últimament, tot juntament amb la contínua disbaixa en l'àmbit sanitari.

Per una altra banda, tot i els creixements del Producte Interior Brut, és la legislatura on hi ha hagut més manifestacions ciutadanes de diferents àmbits de la població. Els ciutadans no perceben millores, tot al contrari, i el descontent és generalitza.

El paquet de legislació produït, en aquesta legislatura, no s'ha assumit ni entès.

Els consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana, creiem que és necessari recuperar la tranquil·litat i l'estabilitat; transmetre clarament als ciutadans cap a on ens encaminem i el perquè tot assentant les bases per afrontar les noves turbulències que s'entreveuen.

En conclusió, en virtut de tot l'exposat, els consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana, entenem que l'actualització del Marc pressupostari s'hauria d'establir, tenint en compte, la situació canviant del país i de l'entorn marcant directrius clares sense minvar els pocs elements de competitivitat del mateix.

Es necessiten canvis estructurals emprant, en primer lloc, criteris de racionalització i prioritització de la despesa en tots els àmbits, ajustant les inversions a la necessitat del país, estimulant la iniciativa privada,

eliminant obstacles burocràtics i no generant incertesa.

En definitiva, la Regla d'or no hauria de ser únicament una mera projecció de variables, també hauria de quantificar l'efecte del desplegament de determinades voluntats polítiques conjuntament amb el seu finançament. El tot, incloent una previsió d'amortització d'endeutament i tot dins una premissa de dèficit zero.

Des del nostre grup pensem que canviant els criteris de la Regla d'or per un tant per cent en funció del PIB, no creiem que serà la clau per assolir l'estabilitat de les finances públiques.

És en aquest sentit que es sotmet a aquesta Cambra l'esmena a la totalitat amb retorn al M. I. Govern del Marc pressupostari, actualitzat pel període 2016 al 2019.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors consellers, afrontem per quart cop consecutiu un debat sobre el Marc pressupostari pel període 2016-2019. El primer el vam tenir el 4 de febrer de l'any 2016, i el Marc pressupostari pels quatre exercicis va quedar aprovat per la majoria. Hi vam tornar el gener del 2017 i avui fa exactament un any -casualitats del calendari- també el vam tornar a debatre.

Per tant novament, reeditem un debat sobre una eina ja aprovada, on únicament es van actualitzant aquelles dades que inicialment eren previstes i ara ja són dades reals, i alhora es revisen les previsions dels anys a venir. Així, aquest any ja disposem i hem introduït les dades definitives de les liquidacions del 2015 i 2016, i 2017 i els primers mesos de l'any 2018 també s'han projectat de manera més ajustada per fer les previsions de liquidació d'aquest any 2018. El mateix podem dir pel que fa a les dades ja certes del PIB 2015, 2016 i 2017 que han servit, juntament amb les dades trimestrals de l'any 2018 perquè el Departament d'estadística analitzés i projectés les dades de previsió de creixement pel 2018, 2019 i 2020. I tot plegat, com no pot ser d'altra forma, s'ha contrastat i s'ha correlacionat amb l'evolució de les principals dades macroeconòmiques que genera el país i les previsions de creixement pels propers anys d'organismes internacionals, i penso que poc

qüestionats, com pot ser l'OCDE, el Fons Monetari Internacional o els mateixos països veïns.

De fet, tal i com els hi deia en aquest moment, aquests organismes tot just fa unes setmanes acaben de revisar novament les seves previsions de creixement pels propers anys, i també Andorra està a punt de publicar una nova revisió dels creixements del PIB pels propers anys. És el normal, és l'habitual, les revisions trimestrals que estem fent actualment ens ho permeten.

I per tant, per l'any 2019 la nostra previsió ara serà d'un creixement del 3,6% nominal (un 1,8 real); pel 2020 del 3,1% nominal (un 1,5 real); i pel 2021 d'un 2% nominal (un 1,1 real). És a dir, ja les properes dades no coincideixen exactament amb les del Marc pressupostari que estem debatent.

Tot això entra dins de la lògica del que es pretén d'una eina com el Marc pressupostari.

Per tant, això no fa altra cosa que posar de relleu el que els hi he comentat en diverses ocasions sobre que el Marc pressupostari és plenament vigent. És una eina que fixa els grans paràmetres, els principals objectius i les línies pressupostaris d'una legislatura de manera que siguin els pressupostos anuals els qui concretin aquestes línies, i on per lògica hi hagi un debat a fons i detallat de com es proposen gastar els diners públics i com es volen finançar. Un debat que tindrem també les properes setmanes.

Per tant, poc els hi puc dir sobre el Marc pressupostari que no els hi hagi dit ja anteriorment, perquè és el mateix Marc pressupostari. Sí que vull reiterar que el Govern continua considerant que el Marc pressupostari és una eina útil per garantir l'estabilitat pressupostària i fiscal i preservar la sostenibilitat financera. És cert com qualsevol eina millorable, que ha d'evolucionar i que l'hem d'aprendre a utilitzar, perquè cal recordar-ho és nova, és recent, mai s'havia volgut planificar en períodes de quatre anys.

Així ho vaig manifestar l'any 2014 quan es va aprovar la Llei 32/2014 de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat financera i fiscal, i estic segur que així també ho van entendre els consellers de Demòcrates per Andorra quan la van redactar i la van aprovar preveient un període transitori de quatre anys perquè el Govern anés encaixant els pressupostos anuals als preceptes i topalls que fixa la llei. L'objectiu era que al final del període d'aquest primer Marc pressupostari es complissin tots els límits.

També és cert que els debats no han sigut massa diferents durant els tres anys precedents i reiteradament s'ha volgut menystenir la llei dient que no serviria de res, que era una limitació a la

sobirania del grup que tingués a responsabilitat de governar i finalment que no es podria complir.

La realitat senyores i senyors consellers ha estat una altra. La llei ha ajudat a estabilitzar els pressupostos, ha minvat o eliminat els dèficits en les liquidacions i ens ha tret de la dinàmica dels dèficits de fins a 100 milions d'euros per any. I quan no eren de 100 milions, xifres properes a aquests 100 milions.

No ha obligat a subscriure més endeutament públic els darrers anys i fins i tot globalment Govern i comuns han rebaixat l'endeutament del país.

Ha permès un cop definit un Marc pressupostari suficient... un Marc, perdó, fiscal suficient i homologable no haver de recórrer a noves figures impositives ni haver de pujar els tipus nominals de les figures ja existents.

I finalment ha acomplert el temps transitori raonable que preveia la Llei, ens ha permès presentar un pressupost per l'any 2019 dins del paràmetres d'aquesta llei i complint tots i cada un dels límits d'aquesta Llei.

Recordem-los, recordem quins són aquests límits: en primer, lloc es preveu un límit d'endeutament tant per l'Administració general com per l'endeutament públic del país on s'inclou, per tant, l'endeutament dels comuns. El Marc des del primer dia compleix amb els límits d'endeutament previstos a la llei, situant doncs l'endeutament de l'Administració general per sota del 40% del PIB i l'endeutament públic del Principat per sota del 55% del PIB. En concret per l'any 2019 es preveu que l'endeutament del Govern es situarà al 34,1% i el global de l'Administració, és a dir Govern més comuns, en el 40,7% del PIB, és a dir, no al límit del precipici Sr. Pintat, sinó 14,3% per sota del límit que preveu la Llei.

Podem concloure, per tant, que totes dues magnituds continuen millorant any rere any. I ho fan perquè any rere any també, tornarà a millorar, està creixent per damunt del dèficit públic. I perquè també, en algunes ocasions, els mateixos superàvits pressupostaris s'han afegit en aquest creixement del PIB.

En segon lloc la Llei de sostenibilitat de les finances públiques preveu unes regles per fixar les despeses màximes i, dins d'aquesta, limitar el creixement de la despesa corrent. En tots dos casos lligant-lo estretament als ingressos de l'Estat i a l'evolució del PIB. La Llei preveu que al final del període 2016-2019 s'ha d'estar dins els límits que fixa la pròpia Llei, i també hi estarem. D'una banda en la quantitat global prevista en el pressupost 2019 de despesa corrent i d'inversió, on s'ha previst una despesa de 457.408.000 €, és a dir, dins d'aquest límit. Poc

importa aquí si 30.000 euros, 100.000 o 5 milions, el marc pressupostari no vol fixar una xifra de despesa per cada una de les partides del pressupost. El que et diu és que globalment no has de superar una quantitat. I això és el que s'està fent en el pressupost del 2019 dins dels límits que ens fixa aquest marc pressupostari.

I d'altra banda, la quantitat global prevista en el pressupost 2019 de despesa corrent, es preveu que creixi un 2,6%, quan aquest marc pressupostari ens permetia que creixés un 3,2%.

Aquests fets ja ens indiquen que s'ha ajustat, per tant, en favor de no rebaixar més la inversió, la despesa corrent. És cert, serà, per tant, el primer any que complim tots dos paràmetres. És cert, Sr. Pintat, en altres ocasions no les havíem complert i ens havíem anat acollint a la transitòria que preveia la Llei. No era fàcil, d'un dia per l'altre canviar les regles pressupostàries del país. Però també és cert, dins dels terminis que preveia la Llei, hem aconseguit anar posant tots els límits dins dels que se'ns van fixar l'any 2014.

El tercer paràmetre de control, que està o que controla i en el que està centrada la Llei d'estabilitat és l'estabilitat fiscal del país, i fa referència al límit del pes de la imposició directa en el conjunt dels ingressos provinents dels impostos vigents. És a dir, que els impostos directes no acabin tenint un pes excessiu en relació al conjunt dels ingressos de l'Estat. Una voluntat que no fa altra cosa que reflectir la nostra realitat, la d'un país petit amb uns milions molt importants de visitants que acaben generant una despesa molt important al país, i que per tant, acaben assumint una càrrega molt important, també, o acaben contribuint de manera molt important en el conjunt dels ingressos del país.

També, en aquest paràmetre, hem estat dins del marc pressupostari al llarg dels 4 anys. I de fet aquest any el límit de la imposició directa en relació al conjunt dels ingressos provinents dels impostos directes i indirectes, estarà en el 36,2%. Per tant, també lluny d'aquell 40% que es fixa com a límit la pròpia Llei.

Així, en aquesta revisió del marc pressupostari 2016-2019 aprovat ara fa 4 anys hi trobem una evolució coherent amb la gestió pressupostària i que ens permet mantenir els objectius previstos dins el marc de la Llei. Un engranatge de gestió pressupostària que anem complimentant cada any. En primer lloc, es va elaborar el marc pressupostari a finals de l'any 2015 i es van fixar els objectius generals d'estabilitat pressupostària per un període de 4 anys, en segon lloc el pressupost de cada exercici detalla, dins dels límits del marc pressupostari, els programes

d'actuació i, finalment, via la gestió dels ministeris s'executa el pressupost amb la clara voluntat de millorar allò que s'ha pressupostat.

No hem d'oblidar que sistemàticament en els darrers sis exercicis s'han millorat les previsions pressupostàries i ja els hi avanço que el tancament del 2018 també millorarà les previsions pressupostàries previstes en el pressupost de l'exercici 2018.

En l'anterior debat d'aquest reiteratiu marc pressupostari em vaig permetre fer algunes reflexions, que ara voldria recordar. I entre aquestes vaig introduir la possibilitat d'aportar millores en la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat financera i fiscal. Ho ha explicat el Sr. Pere López, ho vaig fer, i ho vaig fer des del convenciment. Se'm van abraonar implacablement sota l'argument que només ho deia perquè no podríem complir amb el que deia la Llei. I davant d'aquesta reacció, ho he de reconèixer, i em permetran que em disculpi, vaig fer ús de certa fatxenderia i vaig dir aquí que no es preocupessin, que presentaria el pressupost 2019 dins del marc pressupostari previst pel 2016-2019, i que, per tant, no em beneficiaria de la modificació de la Llei, i que tot i així, pensant en el futur, pensant en els propers governs i sense saber, naturalment de quin color serien, presentaria les modificacions a la Llei del marc pressupostari o a la Llei de la sostenibilitat de les finances públiques, perquè aquest encorçament excessiu que crec que ha acabat demostrant-se, doncs, no afectés a la gestió dels propers Governos. I això és el que hem fet en aquest marc pressupostari.

Com ho hem fet? Ho hem fet des de dues esmenes a la Llei del pressupost que debatrem d'aquí unes setmanes. Concretament una esmena a l'article 11 de la Llei de la sostenibilitat de les finances públiques, per deixar clar el que em sembla que és una evidència als ulls de tots, tot i que el redactat de la Llei oferia dubtes i per això cada any estem repetint aquest debat, el debat del marc pressupostari s'ha de tenir a l'inici de la legislatura, s'ha de tenir un cop i ha de fixar els paràmetres, les línies pressupostàries que seguirà el Govern que tingui la responsabilitat de governar el país al llarg d'aquests 4 anys. I efectivament, aquest marc pressupostari s'haurà d'anar revisant, però no per ser novament aprovat, sinó senzillament per anar-lo adaptant a la lògica evolució que seguiran les dades macroeconòmiques del país.

Això sí, aquesta evolució, aquestes modificacions fruit de l'evolució de les dades macroeconòmiques caldrà que sigui presentat, com no pot ser d'altra manera, al Consell General juntament amb l'informe del Tribunal de Comptes. I aquest mateix

mecanisme hauran de seguir-lo també els comuns. Això és el que diu l'esmena a l'article 11 de la Llei.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

I una segona modificació en aquest cas a l'article 15, per simplificar el concepte de despesa màxima permessa, però no en el sentit d'obrir la porta a què els pressupostos creixin indefinidament, sinó posant un topall més genèric, més entenedor, més fàcil de gestionar i que doni més marge de maniobra als que hagin d'elaborar els propers pressupostos, i fixant negre sobre blanc, de manera clara, que els dèficits dels propers pressupostos, en cap cas, poden ser més de l'1% del PIB.

Per tant, entenc que els números acaben sent tossuts, es poden utilitzar nous arguments, es poden anar fent variar, però al final la realitat és la que és.

Hem anat complint amb el marc pressupostari, ho hem anat fent evolutivament tal com preveia la transitòria, i al final, el darrer pressupost del període 2016-2019 està dins del que preveia la Llei. I es demostra que a més a més...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

... la Llei complia amb el que va pretendre quan va ser aprovada per aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

És el torn dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Aquest marc pressupostari no el votarem a favor perquè la nostra opinió és un document que malgrat en el fons vulgui informar de les intencions de sostenibilitat del Govern, no podem acceptar-ho per diverses raons que aniré desgranant.

No podem acceptar-ho atès, que el document incompleix de forma evident un dels principis de la

pròpia Llei, el principi de transparència regulat en l'article 7. Article que en aquest marc pressupostari no es garanteix i no entenem com s'ha pogut tramitar un certificat d'acompliment del marc pressupostari sense tenir, al nostre parer, tota la informació relativa al compliment dels ratis exigits per la Llei, a no ser -i vull pensar que ha estat així- si aquesta informació s'ha obviat en el moment de tramitar el marc pressupostari al Parlament.

El principi de transparència reflectit a la Llei, repeteixo a l'article 7, defensa que els pressupostos i estats financers dels organismes afectats per la Llei 32/2014, és a dir, totes les institucions públiques, Govern, comuns i entitats de dret públic i societats públiques, han de contenir la informació suficient i adequada que permeti verificar la seva situació financera i el compliment dels objectius de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària, article 7, article que parla de la transparència, de la Llei de sostenibilitat.

Per molt que hem buscat i remirat en els documents lliurats, aquest grup parlamentari, hem trobat la mateixa documentació que s'ha lliurat en els darrers marcs pressupostaris al quals no eren d'obligat compliment.

Per ser sincers, ens esperàvem un informe més rigorós atès la importància que té aquesta actualització del marc pressupostari per a l'exercici 2016-2019, ja que és el primer que té una implicació efectiva de la Llei 32/2014, tal com regula en la seva disposició transitòria tercera.

No s'ha facilitat la informació relativa al deute dels organismes públics, de les entitats públiques i parapúbliques que estan vinculades a l'Administració general, així com, les societats públiques amb una participació de l'Administració general de l'Estat majoritària en el capital o suficient per tenir-ne el control.

El deute és un dels paràmetres importantíssims d'aquesta Llei i que clarament n'hauria d'informar amb total transparència el marc pressupostari presentat a tràmit, ja que el límit de l'endeutament que regula l'article 12, no només parla de l'endeutament de l'Administració general, sinó dels comuns que també es refereix, en aquest cas, a les societats que depenen del Govern i dels comuns i quina és la situació financera de les mateixes.

En resum, només pel fet que aquest marc pressupostari no compleix amb el que estableix la normativa ja no s'hauria d'haver acceptat a tràmit parlamentari.

Continuant amb l'anàlisi d'endeutament ens sobta, l'anunciat, que l'endeutament augmenta en 13,8

milions d'euros i no podem compartir aquest import per dos motius principals.

Segons les diferents manifestacions públiques del ministre de Finances, on ha comentat que es tancarà l'exercici en unes previsions favorables pel que respecta al dèficit previst, entenem que aquest marc pressupostari hi hauria d'incorporar la previsió que caldrà fer front al dèficit que es preveu en data 30/09, com diu la nota metodològica de l'informe, i no la previsió del dèficit del pressupost del 2018 aprovat en el seu dia.

És a dir, vostè, Sr. ministre, ha incorporat 28 milions de dèficit al saldo d'endeutament formalitzat, quan segurament no serà així, ja que ha anunciat que tancarà millor del que havien pressupostat.

Ja m'explicarà si es tracta d'un error o és la voluntat del Govern augmentar la capacitat d'endeutament sabent que tancaran l'any amb millors previsions del que van fer.

Però el que més ens preocupa, atès la manca de transparència del document, és que s'ha fet en base a un superàvit de l'exercici 2017. Un superàvit de 9 milions d'euros, anunciat a "bombo i plateret" pel ministre de Finances, però segons l'article de la Llei 32/2014, article 18, article que citaré ara, els superàvits de les liquidacions pressupostàries de l'Estat s'aplicaran a la reducció del deute o a la dotació d'un compte de reserves de lliure disposició que també podrà destinar-se a l'adquisició de participacions en entitats públiques o de dret públic, o en societats públiques participades de l'Administració general.

Les preguntes que ens plantejem són més que òbvies. A què s'ha destinat aquest superàvit, i en quines societats, si no s'ha utilitzat per reduir l'endeutament, s'han ampliat les reserves?

Però com hem afirmat en la primera part de la meua intervenció, entenem que l'endeutament hauria de ser menor, no disposem de tota la informació per manca de transparència, i entenem -repeteixo- que aquest endeutament hauria de ser menor, perquè s'hauria d'actualitzar la xifra del dèficit o superàvit a l'exercici 2018, i més si s'hagués utilitzat aquest superàvit del 2017, anunciat per vostè, per reduir l'endeutament. Tota aquesta informació s'hagués pogut especificar negre sobre blanc en aquest document, i no entenem que el Govern no ho hagi volgut fer, ja sigui volgutament o no, el marc pressupostari no compleix l'article 7 de la Llei de la regla d'or, article que parla de transparència.

Anem a parlar d'un altre aspecte, la despesa màxima permesa regulada a l'article 15, poca cosa podem dir o afegir al respecte, doncs, el marc pressupostari presentat, com ha dit el ministre, compleix amb el

redactat de la Llei, i per molt que puguem aportar, al nostre criteri, no servirà de gran cosa, atès la poca predisposició i sensibilitat de la bancada taronja envers les propostes de la resta de l'oposició, sempre que hem tingut el debat sobre la contenció de la despesa.

Però no volem desapropiar l'oportunitat de realitzar un anàlisi de l'herència que ens deixa Demòcrates per Andorra a l'acabar aquest període, 136 milions d'euros més de recaptació que la ciutadania i el teixit empresarial suporta. Un 44, 26% més de recaptació respecte a quan vostès van arribar, en un context on una gran part de les famílies andorranes tenen dificultats per fer-hi front a despeses superiors a 950 euros.

La gran majoria d'aquests ingressos, repeteixo, 136 milions més, els destinen a despeses de personal, 25 milions d'euros més. És evident que la màquina de contractació va a tope. Sense cap rubor, el Govern de DA ha augmentat un 29,6% les despeses corrents i els serveis al mateix temps que despeses d'inversió se situen al nivell més baix dels 20 darrers anys. Concretament al nivell de l'any 95, on la inversió es va situar al voltant dels 53 milions d'euros.

DA esdevé esclau de les seves pròpies paraules i queda molt lluny aquella eterna promesa que la inversió amb Demòcrates per Andorra s'havia de situar al llindar del 3,5% del PIB.

Amb totes aquestes dades és fa palès que si no fos per la inestimable ajuda dels dividendes d'Andorra Telecom, no es podria ni presentar el marc pressupostari.

En definitiva una herència on s'ha carregat la ciutadania i el teixit empresarial amb noves figures impositives per engreixar la dimensió de l'Administració central sense cap projecte de valor afegit i amb un augment de la massa salarial esgarrifador.

Una estratègia molt criticable sobretot, quan vostès són els primers en argumentar que cal reduir el cost de la funció pública per la seva insostenibilitat.

Per tot l'exposat votarem a favor de les dues esmenes a la totalitat avui presentades.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sra. subsíndica.

Aquest any l'informe del Tribunal de Comptes avala el marc pressupostari.

Però tot i que compleix amb els objectius marcats en la Llei 32/2014 de sostenibilitat financera, podem assegurar l'objectiu de mantenir controlada la despesa corrent permesa?

Penso que si les coses continuen igual, tornarem a incomplir l'any vinent sobretot relacionat amb les mateixes incògnites sobre determinats paràmetres: l'evolució dels interessos a futur i el seu impacte; no es coneixen les obligacions de l'Administració derivada dels compromisos internacionals; no tenim, ni de bon tros, estabilitzada la despesa sanitària, ni del sistema de pensions.

Seguim sense tenir dimensionada l'Administració pública ni la despesa de personal, i la Llei de reforma de la funció pública tampoc dona informació sobre l'impacte econòmic que tindrà

I això pot arribar a provocar, de nou un límit de la despesa excedit i un límit de capacitat d'endeutament excedit.

No ens ajuda, després de 4 anys, a ser l'eina que un cop ajustats els indicadors macroeconòmics del país ens obligui a reflexionar sobre cap on volem anar i quines són les mesures estructurals que cal emprendre per assegurar la sostenibilitat de les finances públiques.

I ara per ara em resulta difícil de visualitzar tots aquests anàlisis a mig i llarg termini.

I ja ho vaig expressar el passat any, que teníem les dificultats en el compliment, i que calia obrir un debat per analitzar i adaptar la Llei a la realitat sense trencar la seva filosofia de control del dèficit i ser una eina d'ajut a mig i llarg termini, però això per ara no s'ha fet i el ministre ja ens ha justificat el perquè.

Motiu pel qual per ara votaré favorablement a l'esmena a la totalitat.

Gràcies.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, Sr. Víctor Naudi, per SDP.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Durant el debat d'aquest matí acabem de constatar una vegada més l'absurditat de la Llei 32/2014.

Una Llei que cal recordar-ho, ja va plantejar en aquesta Cambra un problema d'interpretació de si

calia o no calia aprovar cada any de cada mandat legislatiu el marc pressupostari.

Ara resulta que únicament cal sotmetre a aprovació al final del període del mandat, per saltar-se els incompliments anteriors del màxim de despesa permesa i d'endeutament.

Per si fos poc, recordem que amb paraules del ministre de Finances el mes de novembre del 2017, fa tot just un any i davant la Comissió Legislativa de Finances en compareixença per a explicar les línies mestres del pressupost, ens avançava que al seu entendre i cito: "caldrà a no tardar massa modificar la llei d'estabilitat financera".

Reconeixia que el seu compliment es fa difícil sense fer ajustaments i, per altra banda, que el seu compliment de forma indefectible obligarà a reduir substancialment les partides d'inversió.

Què ha passat?

Avui el ministre, i cal reconèixer-ho, se'ns ha excusat.

Ara resulta que quan no s'han complert durant els anteriors exercicis els objectius de la despesa màxima permesa, ni es va respectar el compliment de la despesa de funcionament, segons els informes corresponents del Tribunal de Comptes, de cop i volta en un sol exercici ara s'acabarà complint. És si més no curiós.

Un pressupost no deixa de ser una previsió en base a unes projeccions, però si es redueix la despesa, s'incrementen els ingressos tal com es fa amb les aportacions atípiques dels resultats d'Andorra Telecom, i per altra banda no es consideren com a despesa els passius financers de re finançament del deute, s'acaba quadrant un resultat volgut.

Una mala llei, la Llei 32/2014 que s'estira i s'arronsa i s'interpreta a conveniència de DA, una llei que només serveix per justificar que es conté la despesa, i s'allunya de la realitat. Una llei que anteposa la tecnocràcia per davant de les idees programàtiques elegides en sufragi.

El marc pressupostari per al mandat 2016-2019, s'ha acabat ajustant a conveniència del Govern quan no ha agradat, i únicament serveix per generar limitacions que, a la llarga, poden produir un ofegament de l'economia i un fre a la represa econòmica dels propers anys.

Per aquests motius el meu vot serà favorable a les dues esmenes a la totalitat presentades.

Gràcies Sr. síndic.

(Es reincorpora a la sala la M. I. Sra. Rosa Gili Casals)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Carles Enseñat, teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Avui per quart any consecutiu, ens trobem en aquesta Cambra afrontant el debat sobre la darrera actualització del Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019, i dic bé, l'actualització del Marc pressupostari, que no el debat del pressupost que tindrà lloc el mes de gener.

El Marc Pressupostari disposa del corresponent informe previ del Tribunal de Comptes sobre els objectius de sostenibilitat financera, d'estabilitat pressupostària i fiscal. Objectius que van ser publicats al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra amb data 18 d'octubre del 2018. Estem davant d'un marc pressupostari que ha seguit una correcta cronologia en la seva tramitació.

Novament disposem d'una eina de planificació a mig termini necessària per dur a terme una gestió acurada de les finances públiques, que en garanteixi l'estabilitat pressupostària i fiscal. Aquests són els objectius primordials del Marc pressupostari, i per aquest motiu celebrem les modificacions que introdueix la disposició final cinquena del projecte de pressupost per l'any 2019, consistents en modificar els articles 11 i 15 de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal.

Cal puntualitzar que aquesta modificació no busca solucionar, -com ha dit el Sr. Cinca-, la feina del Govern actual, doncs no s'aplicarà aquest any, sinó que vol facilitar la feina dels futurs governs sense perdre ni un punt de rigor.

La modificació de l'article 11 pretén evitar que el Consell elegit en els propers comicis es vegi obligat a debatre el marc pressupostari cada cop que es debati el Projecte de llei del pressupost d'un dels exercicis compresos en la legislatura.

Amb aquesta modificació, el Govern trametrà al Consell General el marc pressupostari actualitzat anualment amb l'informe previ del Tribunal de Comptes per a la seva informació i seguiment. El Marc, en la seva essència busca ser una eina de referència que fixi els paràmetres en els quals s'hauran d'encabir els projectes de pressupost a venir, i per tant amb aquesta modificació únicament s'haurà d'adaptar a mesura que s'obtinguin dades liquidades.

Aprovem que es busqui facilitar l'elaboració dels futurs pressupostos. En el mandat anterior vam crear l'eina, en l'actual l'hem aplicat correctament, i abans d'acabar el mandat celebrem que es busqui millorar-la i es faciliti la feina al futur Consell i al Govern a venir.

L'altre article que es proposa modificar, l'article 15, ha de servir per simplificar l'elaboració dels futurs pressupostos. Tal i com ha anat reiterant el ministre Cinca al llarg d'aquest mandat, disposem d'una bona eina, però els mecanismes que es van determinar per posar-la en pràctica són feixucs i no donen el marge de maniobra necessaris al Govern i als governs a venir per dur a terme les polítiques que considerin necessàries, i per les quals el poble els elegirà. La redacció del present article 15 de la Llei de l'anomenada "Regla d'or", implica i pot continuar implicant limitar de forma important la despesa d'inversió.

Com tots sabem, i com ens ha explicat de forma reiterada el ministre Cinca, més del 80% del pressupost de funcionament ja està compromès abans d'elaborar-lo. Per tant sí que hem de tenir una eina de racionalització de la despesa pública, però aquesta ha de ser flexible. Per aquest motiu defensem la modificació de l'article 15, ja que continuarà evitant dèficits de caixa anuals elevats fixant-los en un màxim de l'1% del PIB.

Entrant al detall de l'actualització del Marc pressupostari que enguany es torna a sotmetre a votació, aquest compleix amb cada un dels paràmetres marcats per la llei.

Perquè sí senyors, aquells que auguraven la impossibilitat de compliment del Marc pressupostari a final de mandat, estaven errats.

El pressupost del 2019 és la culminació de 4 anys durs de feina feta, honrada i escrupolosa en la gestió de les finances públiques. Veus aquí la mostra de la seriositat de Demòcrates en quant a la gestió de les finances públiques que alguns posaven en entredit.

Ara sí, i entrant pròpiament en matèria, el primer llinar que estableix el Marc pressupostari és el de l'endeutament.

Enguany la nova actualització del Marc pressupostari parteix del PIB nominal de l'exercici 2017, situat en 2.674 milions d'euros i s'actualitza amb una taxa de referència estimada de creixement del PIB del 3,70% pel 2018 i del 3,20% pel 2019.

Aquestes són unes previsions de creixement del PIB que superen notablement les projectades l'any anterior. Tal i com s'ha demostrat any rere any les previsions de creixement del PIB sempre han estat per sota de les reals.

Així, l'actualització del Marc pressupostari de l'any 2016 preveia un PIB per aquell exercici de 2.570 milions d'euros que va acabar sent de 2.601 milions d'euros, un 1,2% més en termes relatius.

El mateix va succeir amb l'actualització del Marc pressupostari de l'any 2017, on es preveia un PIB per aquell any de 2.609 milions d'euros, que va acabar sent de 2.674 milions d'euros, un 2,5% superior en termes relatius.

Aquests imports liquidats, superiors als previstos, demostren el rigor de l'executiu a l'hora de determinar les magnituds macroeconòmiques en base a les quals s'ha estructurat el Marc pressupostari del mandat i posteriors actualitzacions.

Per poder complir amb el límit de l'endeutament de l'Estat situat en un 40% del PIB, i tot seguint les previsions de creixement abans esmentades, l'endeutament màxim de l'Administració general de l'Estat per l'any 2019 queda fixat en 1.145 milions d'euros.

Es preveu que el deute formalitzat sigui de 975 milions d'euros, un 34% del PIB i que com a màxim, segons la capacitat legal d'endeutament contractada, aquest es fixi en 1.012 milions d'euros, un 35% del PIB, en tot cas sempre per sota del 40% màxim establert per la llei, i en bastant més de 100 milions d'euros.

Des de les bancades de l'oposició s'ha considerat en més d'una ocasió que el Marc pressupostari, i cito textualment, "fa aguantar sobre el paper, el que la realitat no pot complir" o bé que era fruit de l'incomprensible "eufòria del Govern".

Aquestes afirmacions no poden estar més lluny de la realitat; creixements del PIB per sobre dels estimats, un creixement de l'IPC del 2018 del 2,6% per sobre de l'1,3% previst inicialment, i dèficits de gestió i de caixa inferiors als pressupostats.

I sí senyors, la realitat és tossuda, però no de la manera que alguns de vostès potser voldrien.

Tal i com els hi vaig dir en el debat de l'any passat, per primer cop en més de 20 anys la liquidació del pressupost del 2016 va presentar un superàvit de caixa de 23 milions d'euros i la del 2017 ha presentat un superàvit de caixa de 9 milions d'euros, i els hi recordo que partíem d'uns pressupostos que preveien dèficit de caixa cada un d'aquests anys. Enguany es preveu un superàvit de gestió de 240 mil euros.

Dos dels altres llinars a actualitzar són el de la despesa màxima permesa i el de la regla de la despesa corrent o de funcionament.

El primer dels dos estableix que seguint els càlculs que marca la llei, la despesa màxima permesa per l'exercici 2019 no hauria de superar els 458 milions

d'euros, sense incloure la variació d'actius i passius financers. El segon estableix que la variació de la despesa de funcionament per l'exercici 2019 no hauria de superar la taxa de referència del creixement del PIB, és a dir el 3,20%.

El Projecte de llei de pressupost pel 2019 compleix amb els dos llindars. Es pressuposta una despesa corrent de 458 milions d'euros i una variació de la despesa corrent del 2,70%.

Tal i com dèiem l'any passat, aquest primer Marc pressupostari molt probablement ha estat el més difícil de complir de tots els que han de venir. És per aquest motiu que volem felicitar a l'Executiu, per haver complert amb els objectius marcats i, fent això, apostar de forma decidida per un país equilibrat i sanejat.

Un altre element que actualitza el present Marc pressupostari és el compte de compensació. Enguany l'import dotat és de 459 mil euros, que sumats a l'1.336.000 euros dels anys precedents fa un total d'1.795.000.

Com cada any ens reiterem novament en el desig de no haver d'utilitzar aquesta partida pressupostària ja que això implicaria trobar-nos en una situació que requereix d'una actuació pública i urgent. En tot cas amb aquesta dotació del 0,10% del total de la despesa pressupostada el que fem és anticipar-nos a possibles esdeveniments sobrevinguts de màxima urgència.

El darrer objectiu de sostenibilitat financera, estabilitat pressupostària i fiscal és la consistent en la limitació del pes de la imposició directa sobre el total d'impostos directes i indirectes de l'Administració general, que no pot superar el 40% dels ingressos directes i indirectes un cop restats la taxa del consum i els impostos especials. La present actualització del Marc pressupostari recull una ràtio pel 2019 del 36,24%, novament per sota del 40% que marca la llei.

El present Marc pressupostari també recull el segon pilar que indica la llei, que és l'actualització de les projeccions de les principals partides d'ingressos i de despeses, de manera que el pressupost per l'exercici 2019 compleixi amb tots els límits marcats per la Regla d'Or.

Partint d'una previsió de liquidació d'ingressos a data 30 de setembre de 2018, s'ha considerat que tots els capítols d'ingressos per impostos directes, impostos indirectes, taxes i altres ingressos, creixeran d'acord amb la taxa de referència prevista de creixement del PIB nominal. Uns ingressos cada cop més diversificats, i això gràcies a un "desplegament sense precedents en la història del nostre país", però un

desplegament cada vegada més consolidat i coherent amb l'entorn en el qual vivim.

Novament tornarem a tenir la discussió sobre la repartició del 100% del resultat d'Andorra Telecom, i més quan aquest any s'hi afegeix el 30% del resultat extraordinari de la venda de la participació de MásMóvil, així com el 10% del resultat de FEDA, un total de 30 milions d'euros.

Podem continuar enrocats en un debat estèril sobre la idoneïtat o no de la repartició d'aquests ingressos patrimonials. Des de les bancades demòcrates ja hem explicat de forma reiterada, la lògica en repartir excedents de caixa i no haver de contraure més endeutament. I novament els torno a suggerir que es llegeixin els projectes de pressupost d'Andorra Telecom i de FEDA on veuran les previsions de patrimoni d'ambdues societats pel 2019, situats en 346 milions d'euros i 177 milions d'euros respectivament.

Mirin, amb aquests 30 milions d'euros podem pagar, per exemple, el 75% del les transferències que el Govern fa a la CASS per cobrir el dèficit de la branca general.

Passem a mirar les projeccions de les principals partides de despesa. S'estima un increment de la partida de despesa de personal pel 2019 al voltant del 8%. Un important increment que a nosaltres també ens preocupa. Però tinguem un debat madur i consistent entre allò que volem i el que ens costa. Si volem una administració pública de qualitat, volem continuar vivint en un país segur, amb una sanitat de qualitat, un ensenyament majoritàriament gratuït, i amb un marc normatiu homologat, necessitem personal, i això passa per contractacions públiques.

I no ens enganyem, perquè el que ha fet aquest Govern ha estat regularitzar gran part d'aquelles places de treballadors temporals i alhora complir amb els compromisos que l'Estat tenia envers els seus funcionaris, dotant un pla de pensions ja compromès, que suposa 4,5 milions d'euros anuals i que fins ara cap govern havia afrontat i assumit i, deixi'm repetir-me, dotat econòmicament.

Ja acabant, a nivell de transferències corrents, destaquem el manteniment de la transferència al SAAS en 15 milions d'euros, així com la millora en el dèficit de la branca de jubilació de la CASS que disminueix fins a situar-se en 40 milions d'euros.

Això és degut principalment a la previsió d'increment d'un 3% de la massa salarial respecte l'estimat el 2018, fonamentat per la millora global del nombre d'assalariats en un 2,5%, així com l'estabilitat del salari mig. Aquesta millora del mercat laboral també es preveu que es tradueixi en

un increment de la recaptació de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Per últim, deixi'm que agraeixi l'ingent esforç del nostre Govern en moments complicats per ajudar a aquells que més ho necessiten, tot incrementant en 2 milions d'euros el pressupost de Benestar Social. La nostra aposta és i serà sempre en favor de les persones que, totes elles, formen el nostre país.

Resumint, l'actualització del Marc pressupostari que avui debatем compleix amb tots i cada un dels criteris i objectius que la llei de la Regla d'Or estableix.

Per tant, podem afirmar que la tasca iniciada ara fa 4 anys, on el Govern es comprometia a menar les finances públiques a una situació de sostenibilitat i rigor durant el present mandat, ha estat aconseguit. I això és una gran notícia per Andorra, doncs la millor manera per treballar per un futur pròsper per tots els ciutadans, un futur d'oportunitats pels joves i pels nostres talents, un futur on Andorra no comprometi ni jugui amb la seva sobirania, en definitiva, un futur per tots i cadascú dels que formem part de la societat andorrana, és no hipotecar-lo.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Demòcrata no donarà suport a l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Liberal, i pel Grup Parlamentari Mixt, i per consegüent es manifesta a favor del Marc pressupostari actualitzat pels exercicis 2016-2019 presentat pel Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels presentadors de l'esmena...

Pel PS, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Deixi'm començar a l'espera que el Sr. Cinca em contesti al veritable debat d'avui, que són les xifres del Marc pressupostari, que de ben segur no ha pogut fer perquè era la primera intervenció, i la portava escrita com és lògic, per altra banda.

Doncs parlant d'algunes de les virtuts i de les prestacions que tant el portaveu del Grup Demòcrata com el ministre li donen al Regla d'Or i que nosaltres no veiem de cap manera, en d'altres coses perquè la Regla d'Or no determina ni condiciona ni el marc tributari que aquest país tingui, ni la Regla d'Or ha servit per evitar les retallades socials, ni la Regla d'Or condiciona o no

condiciona una política legítima com la dels dividendes de les parapúbliques, que evidentment vénen a engrair els comptes de Govern però que també tenen un efecte amb les economies domèstiques i professionals i particularment amb aquells que tenen menys recursos.

En tot cas això, segurament és més propi d'un debat pressupostari i tindrem ocasió evidentment de tornar-ho a parlar, fa part de decisions polítiques vàlides en tant que es defensin, però que tenen la seva repercussió segons sobre quina perspectiva es mira.

Tampoc ha servit el Marc pressupostari per controlar el desgavell d'inversions d'aquest Govern. Perquè al final quan parlem de grans xifres, tant són quatre milions llençats per construir el Cloud com quatre milions destinats a una inversió que sigui realment rendible. Com que estem parlant d'una gran caixa de 457, gairebé 458 milions d'euros, el que passa dins d'aquesta caixa no ho controla la Regla d'or ni cap llei ho podria fer. Com deia abans, les inversions mal afortunades, els estudis i els treballs tècnics que no van enlloc, o l'oficina de contractació referida per varis companys també de l'oposició que no ha estat atorgada pel Marc pressupostari... perdó, per la Regla d'or, doncs no són cap garantia d'una bon gestió pública.

Però anant més enllà, avui el que nosaltres volem saber, i s'afirma de forma rotunda i taxant tant per part del ministre com per part del portaveu del Grup Demòcrata, el Sr. Enseñat, si aquest Marc pressupostari compleix tal com deien amb les xifres que hauria de ser-hi. Perquè no eren només els consellers de l'oposició els que auguràvem que calia canviar el Marc pressupostari sinó que era la pròpia majoria, i era fins i tot el propi Govern, els que auguraven que calia modificar el Marc pressupostari.

I sense voler manllevar qualsevol dels altres debats que són prou interessants que hem tingut, tindrem amb el debat pressupostari, el que sí que hem de saber és si aquestes xifres avui s'han preparat per evitar el tràngol de modificar la Regla d'or o si realment responen a un criteri que sigui vàlid i defensable.

I, per tant, a l'espera de què el Sr. ministre ens contesti m'hi tornaré a referir a les xifres d'interessos que en el Marc pressupostari apareixen l'any 2019 amb una xifra de 13,3 milions d'euros davant dels 13,2 milions d'euros de l'any 2018.

Jo tinc aquí, Sr. ministre, algunes corbes de tipus d'interès de diferents organismes -segur que vostè té més dades- que apunten a un increment de com a mínim 0,3-0,4%, agafem l'euríbor d'un mes o l'euríbor de dotze mesos i entenc que no tot es

renova el primer dia i que segurament hi ha productes que ja estan estructurats, però considerant una renovació ni que sigui a la meitat de l'exercici, un increment del 0,3-0,4 punts té un efecte pressupostari de com a mínim 1 milió i mig o 2 milions d'euros i, en tot cas, molt superior als 100.000 euros que vostès han previst que incrementava el Marc pressupostari de l'any 2019 respecte al de l'any 2018.

Si anem a la partida del capítol 4, la de les transferències a les diferents entitats parapúbliques, doncs les explicacions es fan encara més exigents. La transferència a la CASS es redueix de manera sobtada en 2,4 milions d'euros trencant una línia d'increment d'anys anteriors de més de 3 milions d'euros i es fa necessari saber avui en base a quins criteris o a quines decisions que hagi pres la CASS això és certament creïble. Altrament més aviat la sensació generalitzada no només per part dels consellers del PS sinó que també ho han manifestat molts altres consellers, és que la despesa sanitària no està particularment ben controlada i que la tendència a incrementar que s'ha arrossegat amb els anys anteriors és difícilment creïble si per tant no es justifica de manera clara i concreta.

Per tant, a l'espera que arribin aquestes explicacions... i ja vaig acabant Sr. síndic, seguim amb la idea de què l'únic que s'ha fet és fer anar el full de càlcul, una qüestió que al llarg d'aquesta legislatura doncs els Demòcrates han fet com a mínim en un parell d'ocasions, i una falta de maduresa.

Si vostès ja van parlar l'any passat de què calia modificar aquest Marc pressupostari i si la Regla d'or, pel que sigui no es podia complir perquè el límit de despesa s'excedia, era el moment passat el debat pressupostari arribats a la primavera, d'agafar, com ens va dir el Sr. ministre, assentar-nos tranquil·lament i treballar, a més que vostè va llençar el guant, de treballar plegats, per una modificació d'aquesta legislació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També hi ha voluntat d'intervenir per part del Sr. Josep Pintat.

Teniu la paraula.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

Responent al Sr. ministre i al Sr. Enseñat.

En la meua explicació el que he intentat fer ha sigut un relat basat en dades actualitzades, i venint a posar en evidència que avui en dia ens trobem davant una situació que durant aquest període 2016 i 2019 hi ha hagut un increment important del Producte Interior Brut més del quin estava previst en el Marc pressupostari inicial, i això ha ajudat fortament i per tant ens hem trobat en una conjuntura de creixement i, com he dit, en base a les previsions que he vist en la nota de Govern, nota de premsa feta al juliol d'enguany, demostra una certa desacceleració i el que és important, més de si creixerà o no, és veure una mica la tendència.

A partir d'aquí també he fet una proposta, ja que es parla de canviar la Regla d'or, si realment tot funcionés bé potser no caldria entrar en aquests paràmetres de canviar la Regla d'or, vostès la volen situar en un 1%, si ho entenc bé, de dèficit del Producte Interior Brut i si ho diem planerament, si agafem el Producte Interior Brut això representa pràcticament entre els 28 i 27 milions d'euros de dèficit i, per tant, tornem a una conjuntura de dèficits.

Jo havia parlat d'un altre sistema. Em sembla bé que es facin projeccions de variables macroeconòmiques però que també seria interessant poder intentar quantificar tot el que són voluntats polítiques que es puguin plasmar amb estudis d'impacte més un grau d'amortització i anar amb un pressupost de dèficit zero. Ja sé que potser és "apretar" molt però crec que seria l'òptim per tenir una sostenibilitat de les finances públiques i, a més, tenint en compte quina és la composició progressivament del nostre Producte Interior Brut que es recolzen tres pilars de l'economia per fer-ho també sintèticament que realment estan com estan i que el seu futur, degut als canvis que s'han produït -quan hem parlat del sector bancari, quan hem parlat del sector del turisme- tots tenen les seves dificultats.

A més hi ha un altre debat que hem tingut i l'hem tingut en la Comissió especial, i també l'hem tingut aquí i que el Govern està predisposat i la seva voluntat és anar cap al Fons Monetari Internacional. Crec que també seria bo, si hi han hagut canvis en la sostenibilitat de les finances públiques, de començar a mirar quins criteris en cas que s'anés cap a un organisme d'aquestes característiques, aplica el Fons Monetari Internacional perquè si volem anar cap a aquest pas d'aquí no n'hi haurà prou amb pagar la quota sinó que també hi ha una sèrie de criteris que se'ns exigeixen. I vull posar en evidència que aquest organisme, juntament amb la Comissió Europea, juntament amb el Banc Mundial, juntament amb països com França, Noruega, Regne Unit o Suïssa estan implementant programes de control de la

despesa pública i de remissió de comptes que es ve a anomenar EFA. Jo no sé si això pot ajudar o no pot ajudar, però sí que són reflexions que voldria portar sobre la taula perquè realment si volem fer passos en un altre sentit val la pena tenir-les presents més que potser avançar-nos, per part seva o per part nostra, a fer propostes de modificació de la Regla d'or que potser després si volem anar cap a aquest camí es trobaran condicionats.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, Sr. ministre, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Inicio aquesta segona intervenció referint-me al Sr. Gallardo, i Sr. Pintat i Sr. López no s'ho agafin malament, no és que no vulgui començar per qui ha promogut les esmenes a la totalitat sinó perquè el Sr. Gallardo ha fet una reflexió que em sembla que ajudarà a marcar el debat que després també em permetrà, evidentment com no pot ser d'una altra manera, contestar algunes de les seves interpellacions o si puc totes, evidentment.

Però, crec que és important que centrem el debat en allò que avui està a l'ordre del dia que és el Marc pressupostari. Vostè Sr. Gallardo manifestava la seva preocupació perquè el Govern, al seu entendre, reiteradament incomplia el Marc pressupostari. Jo deixi'm que no reiteri, perquè potser no sóc tant incisiu com vostè, però sí que manifesti la meua preocupació perquè vostè a aquestes alçades, a quatre anys ja d'estar-lo aplicant, encara no hagi entès el funcionament de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques. I no l'ha entès perquè no sap dissociar el que és el debat del Marc pressupostari, que queda regulat en el capítol tercer de la Llei del que és la resta de la Llei.

Avui debatem el Marc pressupostari i les xifres que componen aquest Marc pressupostari, i si aquest Marc pressupostari està dins dels límits que preveu la Llei. Vostè en fa una referència a l'article 7, certament, de transparència i certament diu el que vostè ha llegit, només faltaria, i tots els pressupostos que vostè ha rebut de totes les entitats públiques i parapúbliques i de totes les societats públiques fan referència al seu endeutament. Però és que forma part d'un altre debat del que tindrem en el marc del debat del pressupost, no en el debat del Marc pressupostari. Insisteixo, són dues qüestions diferents. I si no entenem què és el que estem

debatent és difícil que puguem avançar... ja no dic posar-nos d'acord! Però que puguem avançar ni tan sols en el debat i en fer-lo mitjanament entenedor als que tenen la paciència d'escoltar-nos.

El principi de transparència es compleix en tots els pressupostos que s'han presentat al Consell General i que seran debatuts al llarg del gener i febrer de l'any vinent. Avui estem debatent el que preveu el capítol tercer de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques.

En parlava també vostè, Sr. Gallardo, de l'herència. Al final, cadascú rep l'herència que li deixa el seu predecessor i no tria moltes vegades ni el predecessor ni òbviament l'herència. Jo el que sí que li puc dir és la que ens vam trobar nosaltres, i també el que li puc dir és la que no es trobarà vostè.

Per exemple, no es trobarà -ja li dic ara si mai tingués la responsabilitat de governar- amb la sorpresa d'haver de pagar 35 milions d'euros sobtadament amb una transferència corrent d'urgència via un projecte de llei de crèdit extraordinari a la CASS perquè sinó, no podria pagar les prestacions sanitàries d'aquell mes... No es trobarà amb aquesta situació, estigui ben tranquil.

No es trobarà tampoc amb un deute de 120 milions d'euros d'obra ja executada i no pagada... No es trobarà tampoc amb aquesta situació. L'obra que hagi de pagar si té la responsabilitat de governar serà exclusivament la que anirà executant-se durant els mesos justament precedents a què vostè comenci a governar.

Tampoc es trobarà amb uns compromisos amb els funcionaris públics de centenars de milions en relació a les seves pensions i amb una caixa buida amb zero euros per poder-hi fer front. Malauradament, també li dic, en aquesta caixa no hi haurà tots els diners que a mi m'agradaria, però ja hi haurà quan vostè pugui tenir una primera opció a governar, 20 milions d'euros.

I encara més, tampoc es trobarà dèficits com el de l'any 2006: 94 milions d'euros; o com el de l'any 2007: 83 milions d'euros; o com el de l'any 2008: 99 milions d'euros; o com el de l'any 2009: 116 milions d'euros... Tampoc es trobarà amb aquesta herència... Tampoc es trobarà amb aquesta herència.

I li recordo que a diferència de les herències de l'àmbit civil, de les que cadascú de nosaltres podem viure en les nostres famílies, no pot renunciar a l'herència. Quan un agafa la responsabilitat de governar l'herència la té d'assumir i ha de fer-hi front. Per tant, estigui tranquil, o es trobarà amb tot això.

És cert... És cert, té tota la raó, es trobarà amb l'herència de 130, 135, 140... poc importa, milions més d'ingressos. Potser he de deduir de les seves paraules que preocupant-li aquesta herència hi pensa renunciar, i per tant el que farà serà derogar la Llei de l'impost de societats, la Llei de l'impost de la renda de les persones físiques, la Llei de l'impost de la renda dels no residents, renunciarà als convenis de doble imposició, baixarà substancialment el tipus nominal del 10%... del 10% dels nostres impostos... Potser farà això per renunciar a aquesta herència.

No em parli, quan em parla d'aquests ingressos, del gran sacrifici que han hagut de fer les famílies menys benestants, les famílies que passen dificultats, que tots en som conscients per això el ministre Espot ha hagut de fer un esforç enorme en el pressupost per poder ajudar a aquestes famílies, i ajudar-les en el terme positiu que molt bé ens explicava el dimecres passat, no ajudar-les pel sol fet d'ajudar-les sinó ajudar-les perquè surtin d'aquesta situació de precarietat. Però en tot cas, no em parla d'aquestes famílies quan em parla d'aquests ingressos, perquè recordi... recordi Sr. Gallardo que el nostre impost de la renda de les persones físiques té un mínim exempt de 24.000 euros... 24.000 euros! 2.000 euros d'ingressos mensuals per persona de la família.

Per tant, situem les coses al seu lloc!

Vostè, si mai governa -i jo, òbviament desitjo que governi el Sr. Espot els propers quatre anys- però si mai ens trobéssim amb la situació de què vostè governa haurà de fer dues coses: decidir si vol acceptar aquesta herència, decidir si vol preparar el terreny per deixar-li al Govern que vingui d'aquí quatre, vuit o setze anys la que ens vam trobar nosaltres; i tres, s'haurà de posar d'acord amb el Sr. López per veure si està d'acord en fer tot el que acabo de dir.

Molta feina per endavant!

El Sr. López en la seva intervenció primera i segona em demanava una sèrie de comentaris en relació, o explicacions, en relació a aspectes puntuals que certament estan de manera global, genèrica en el Marc pressupostari, però també convindrà amb mi que podran debatre amb molta més amplitud i molt més detall al pressupost. Però no hi tinc cap inconvenient.

Capítol tres, miri, repassi tots els pressupostos des de l'any 2013 fins ara. No m'atreveixo a dir-li el 2012 perquè pagàvem els interessos de tot allò que he dit que vam heretar, però repassi tots els interessos de l'any 2013 fins ara. No crec que pugui trobar que ens haguem equivocat en les previsions del que teníem de pagar del capítol tres... no crec. Per tant, li

demano faci'ns el mínim de confiança de pensar que tampoc ens hem equivocat l'any 2019.

Podria dir vostè: "És que ha tingut molta sort, els tipus han estat molt baixos i estables", és cert, mai me n'he amagat. Busqui tots els meus discursos... tots els meus discursos de pressupost. Mai me n'he amagat! Però no és aquesta la raó, no és aquesta la raó. La raó és que hem refinançat el deute amb productes diferents dels que teníem fins ara. Ens n'hem sortit... Ens hem sortit del deute bancari per anar a emissions de deute públic. I això què vol dir malgrat, malgrat que els tipus siguin baixos? Doncs, que ens hem estalviat la prima de risc que suposa estar endeutat bancàriament en un moment de crisi com el que ha viscut el món... No Andorra, el món, des de l'any 2006 fins ara. Perquè tot i haver-hi els tipus d'interès al zero o molt propers al zero la crisi ha fet que totes les empreses i els països que tenien el seu endeutament finançat per entitats bancàries l'hagin tingut d'incrementar substancialment... hagin tingut d'incrementar substancialment els recursos al servei d'aquest deute perquè la prima de risc els hi ha crescut substancialment.

Nosaltres hem moderat la despesa financera per la via de les emissions del deute públic. I què passarà amb les emissions del deute públic l'any 2019? Doncs que se n'han de renovar tres: una de 100 milions d'euros a 12 mesos, una altra de 100 milions d'euros a 18 mesos i una de 150 milions d'euros a 36 mesos.

I aquest Marc pressupostari ja recull la hipòtesi de què en el moment en què es vagin produint aquestes renovacions tinguem d'incrementar lleugerament el tipus d'interès per fer atractiu el nostre deute públic. La resta, més del 66% del nostre endeutament ja està contractat per l'any 2019, ja està contractat en aquests tipus baixos gràcies a haver diversificat l'endeutament, haver augmentat la seva maduresa.

Recordi que quan jo vaig arribar al Govern el deute estava a un mes. Al cap d'un mes d'estar al Govern vencia tot el deute. Imaginis qualsevol de vostès que d'un dia per l'altre li diguin, s'ha d'anar a assentar davant del banquer de torn a renegociar tot el deure, i a més a més només el pot renegociar amb aquell banquer.

Aquesta era la realitat. És veritat també, i cal dir-ho, hi havia ja una emissió de deute públic de 100 milions d'euros. Ho he dit també moltes vegades. Miri, Sr. Pere López, m'enganxarà en moltes coses, però mai m'enganxarà en no reconèixer-li allò que va fer bé. Mai! Perquè sap que en això sóc, jo diria, generós. I no diria generós, sóc just. Vostè va fer la primera emissió de deute públic. 100 milions d'euros. Una! Però és que en devíem 700!

Ara, després de pagar allò de l'herència, en devem 900, i el 12% el financem per via bancària.

Aquesta és la realitat, i això és el que reflecteix al final el marc pressupostari, ens permet presentar aquest marc pressupostari i el pressupost del que parlarem, segurament els propers dies.

La CASS, capítol 4, vostè es referia, han baixat 2 milions d'euros la CASS. Sincerament, esperava de vostè no només això, el felicito -per una vegada estaria bé- ha baixat 2 milions d'euros la transferència a la CASS, i per tant, intueixo que la CASS va millor, que deu tenir més ingressos, que s'ha intentat ajustar la despesa, i per tant, pot fer aquest esforç. No ho ha fet! El que ha fet el posar el número i pretendre que estem enganyant amb aquest número i que per això ens quadren els pressupostos.

La transferència a la CASS, ja li dic ara, no superarà la quantitat que hem pressupostat. I és més, espero que passi com aquest any i que com que l'economia continuï creixent, fins i tot pugui ser per sota del que hem pressupostat.

Efectivament, 2 o 3 milions d'euros menys que l'any anterior.

I també em parlava del capítol 2, amb certa ironia, allò de potser si vostès ja no governen, ja no caldran tants assessoraments. Miri, si nosaltres no governem, el que no caldrà, segurament són tants assessoraments perquè tot allò que calia assessorament, tot allò que emana de l'acord monetari, per exemple, tot allò que emana d'altres compromisos internacionals, que requereixen aquests assessoraments, ja estarà fet.

Però en qualsevol cas, li puc també ben assegurar, que les partides d'assessorament per a l'any 2019 són suficients per aquests o per a qualsevol altre Govern, perquè efectivament hi ha menys compromisos a complir des de la vesant legislativa que és la que s'emporta la major part d'aquests estudis.

Una breu referència, també, al que ens deia el Sr. Pintat. Ens ha fet una dissertació en relació al PIB. Efectivament, Sr. Pintat, el PIB ni jo ni ningú si jo tingués aquesta capacitat, tot i que gaudeixo molt de la meva feina, doncs, potser em podria dedicar a fer conferències per tot el món si tingués la bola de vidre i pogués saber com anirà el PIB amb tanta antelació. Es va variant. Fins i tot els organismes més importants, any rere any, durant 2, 3 i fins i tot 4 vegades, normalment un cop al trimestre, varien les seves previsions.

Quin és l'aveng important que hem fet a Andorra, i l'hem fet des de l'any 2017, no l'hem pogut fer abans? Doncs, des de l'any 2017 emetem previsions

del PIB trimestrals. Això és de gran ajuda, no només a nosaltres per fer el pressupost, també...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

... per aquells que miren i van observant Andorra i volen invertir a Andorra i volen saber com va Andorra per si és un país interessant on invertir-hi.

Per tant, no pateixi en aquest sentit, el marc pressupostari té la virtut de poder-se anar adaptant a aquests moviments, i ens ha de donar l'eina, precisament, planificar a 4 anys vista, de poder anticipar quan hi ha variacions sobtades. De fet, la llei de la sostenibilitat de les finances públiques preveu això, preveu que s'ha de fer si hi ha un element, un esdeveniment que vagi més enllà del normal, per bé o per malament. Per tant, en aquest sentit no pateixi.

No ens creix el rati d'endeutament. No ens creix Sr. Pintat el rati d'endeutament. No ens creix! I també vull dir-ho, no gràcies, únicament i exclusivament al Govern, i no gràcies i única i exclusivament a què puja el PIB, sinó també al esforç que han fet els comuns els darrers 7 anys, que han rebaixat substancialment el seu endeutament. I ho han fet, en gran part també, gràcies a les transferències als comuns, aquelles que també hem racionalitzat.

I valgui això també per recordar que quan els hi deia abans que complirem amb les previsions del pressupost 2018 i espero millorar-les, incloc el regla dels 7,5 milions que vam aprovar ara fa dos setmanes en aquesta Cambra, als comuns. És a dir, tot i pagar aquells 7,5 milions...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...complirem amb el pressupost.

Gràcies Sr. síndic.

A les properes intervencions contestaré perquè també ho voldria fer a la Sra. Bonet i al Sr. Naudi.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El ministre ha contestat la part fàcil. Però aquella part que és més incòmoda és la que ha intentat obviar i aprofita també, doncs, per tirar de cartera de manual i recordar de l'herència que ja en parlarem després.

Vostè em deia que després de 4 anys no hem entès com s'ha de tramitar o quin és el paper que ha de tenir el marc pressupostari en el Parlament i en les sostenibilitats de les finances públiques. I jo el que li dic, és que durant aquesta legislatura s'han hagut de fer fins i tot informes per saber com s'ha de tramitar aquest marc pressupostari.

I li dic també, que sent el primer marc pressupostari que ha de donar compliment fil per randa a la Llei de sostenibilitat de les finances públiques, no ha presentat la informació que es requereix per verificar que un dels paràmetres més importants i que van motivar, doncs, l'aprovació d'aquesta Llei que és l'endeutament, es pugui comprovar. I per això apel·lava al principi de transparència de l'article 7, i per això apel·lava, doncs, a l'article 12 d'aquesta Llei que parlava no només de l'endeutament de l'Administració general i dels comuns i també de totes les societats. I per això li deia que la tramitació, al meu entendre, evidentment pot ser discutible, no s'ha fet correctament, per la part que ens arriba d'informació a nosaltres.

No m'ha parlat i per això li deia que ha parlat de la part fàcil o la part, doncs, que, evidentment, és discutible i que pot tenir arguments, del dubte que jo li he plantejat, que és respecte al superàvit. Vostè, jo li he plantejat que 18 milions de superàvit que vostès han formalitzat, quan la mateixa nota metodològica diu que el superàvit o el dèficit que s'hauria de formalitzar és el que existeix a 30 de setembre. En canvi vostè ha formalitzat la totalitat dels 28 milions.

I la meua pregunta, ja li he fet durant la meua exposició, és en relació al superàvit ja del 2017, a què es va destinar aquest superàvit segons el que diu l'article 18 del marc pressupostari. No, suposo que ho farà en la propera explicació, però és un tema també important, perquè jo li plantejo el dubte. Si aquests 28 milions que vostè va pressupostar o va preveure, són els que vostè formalitza, això vol dir que no hi ha millora que vostè ha anunciat, o almenys no sabem en què s'ha destinat el superàvit, doncs, que es va aconseguir durant l'exercici 2017, i això té un impacte directe, doncs, en les possibilitats d'endeutament del Govern. A no ser que ens expliqui que es va destinar per l'altra possibilitat que preveu l'article 18 de la Llei de la sostenibilitat.

Recordar... bé, em parlava vostè d'herència. Si anem a repartir l'herència, Sr. Cinca, repartim-la de manera justa. Repartim-la bé! Vostè sempre parla del que es van trobar. Cert! I sobretot ho atribueix a què, malgrat va haver-hi un Govern de dos anys socialdemòcrata, es refereix als 10 anys de Govern liberal, suposo. Home, si parlem d'herència, parlem amb propietat. Una herència que suposo que també compartirà o farà responsable de bona part de les persones que formen part del projecte Demòcrates per Andorra. Vull pensar! O és que l'herència només és per aquells que continuem dins del projecte Liberal, quan algunes d'aquestes persones van tenir un rol decisiu en la confecció d'aquests pressupostos que vostè diu, van generar un endeutament tan gran per al país.

Doncs, miri, jo li he dit moltes vegades quan hem tingut aquesta discussió, que és cert, es va endeutar el país degut a moltes inversions, inversions com centres escolars, ja li he dit, depuradores, edificis públics, carreteres, ponts i túnels. Moltes inversions que vostès no han hagut de fer perquè ja estaven fetes. Algunes d'elles qüestionables i criticables, fins i tot, m'atreviria a dir, sobredimensionades. Ja li reconec! Però no en faci responsable només a aquells que encara estem dins del projecte de Liberals Andorra. Miri cap a la seva esquerra i repassi també dintre de les fines del seu partit, perquè bona part dels responsables d'aquells pressupostos també estan avui dintre de les seves files.

Parlava vostè també de l'estructura d'ingressos i si eventualment, amb una situació que nosaltres arribem al Govern renunciarem a tota l'estructura d'ingressos que té el Govern. El problema no està en l'estructura d'ingressos Sr. ministre, el problema és com es destinen aquests diners.

Vostès no han fet cap projecte de valor. La ciutadania ha fet un esforç i el teixit empresarial ha fet un esforç per suportar l'increment de la pressió fiscal, alguns coneixedors de què cal contribuir a l'Estat per rebre a canvi, i no han rebut el que s'esperaven. No l'han rebut! I quan jo li parlava de famílies que estan amb una situació complicada, la diferència entre vostès i nosaltres, és que vostès pensen encara avui en dia que amb ingressos de 2.000 euros per persona, les famílies poden viure i fer front al cost de la vida. I avui dia la realitat és que inclús, algunes d'aquestes famílies que tenen ingressos per persona de 2.000 euros tenen ja dificultats. I aquesta és la realitat!

I jo li equiparava aquestes dos realitats. Mentre hem fet un esforç les famílies andorranes, els contribuents han fet un esforç per aportar diners a les arques de l'Estat, mentre les empreses han suportat també un increment de la pressió fiscal, el Govern no ha fet

cap projecte de valor i ha fet inversions, també, però no inversions com les que vostè ha criticat, que va fer el Govern Liberal, sí que han fet rotondes. Això sí que li puc reconèixer que han fet rotondes.

Però digui'm projectes de valor, infraestructures de valor, estan acabant la Seu de la Justícia, aquesta ja li dic jo, però no compari l'estructura d'ingressos que teníem llavors a la que tenen vostès avui i les inversions que van fer uns i altres.

Perquè no és just! No és just!

Jo li reconec que quan el Govern socialdemòcrata va arribar al Govern van trobar un altre endeutament. Sí, ja li reconec! Però digui'm a què es va destinar aquest endeutament per ser justos. Perquè, a més a més, com li he dit, bona part d'aquest endeutament va ser motivat per persones que avui dia formen part del projecte Demòcrates per Andorra.

I d'errors en fem tots. No cal que li repassi també algunes de les inversions que vostès han anunciat, fins i tot han destinat recursos, i finalment no s'han pogut fer. Perquè aquí està el Govern, i evidentment, doncs, té el dret també a equivocar-se.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Bonet.

No hi ha intervenció...

Sr. Víctor Naudi, per SDP.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. Cinca.

Ah, perdó, Sr. síndic.

(Se sent riure)

Volia aprofitar la intervenció per contestar al Sr. Cinca...

El Sr. síndic general:

Pot agrair a tots dos si vol.

El Sr. Víctor Naudi:

Disculpi.

Volia aprofitar, doncs, per contestar al Sr. ministre Cinca amb la seva intervenció anterior.

Bé, una vegada més mira el passat, ha estat prudent, ho he de reconèixer. S'ha referit, doncs, al llegat deixat pel Govern Liberal, l'ha aturat al 2009, però finalment, doncs, s'ha volgut atribuir medalles amb

la qüestió de la re negociació o la diversificació del deute.

Bé, ho ha reconegut, evidentment, però bé, el Govern el qual jo formava part, el Govern del Sr. Bartumeu, doncs, va ser el primer en diversificar el deute.

Vostè es queixava, doncs, que es va trobar una re negociació del deute bancari que finalitzava al cap d'un mes. Bé, els terminis són els que són. Segurament també ens ho vam trobar abans, no?

Bé, més enllà que això, en la meva intervenció anterior estava basada sobre l'absurditat de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques. Evidentment, doncs, té virtuts aquesta Llei, doncs, ha d'enquadrar, ha d'emmarcar i ha de fixar topalls, doncs, per no augmentar més els dèficits successius que porten a un endeutament prolongat.

Però bé, jo el que m'he referit, doncs, és que és una Llei absurda, que provoca, doncs, condicionants que a vegades tenen un efecte pervers. Fins i tot, doncs, aquesta Llei ha estat controvertida. El Sr. Enseñat abans ens parlava que la llei és flexible. Bé, si una Llei és flexible, malament anem. Però vol dir que no acaba de funcionar prou bé.

I en la meva intervenció, el que volia posar de relleu, és que la poca necessitat d'aquesta Llei, el que realment és important és de disposar d'un pressupost, un pressupost que ha de respondre a un mandat, doncs, finalment d'un Govern que ha de defensar un programa, un projecte, i finalment si la Llei del marc pressupostari, doncs...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

Vaig acabant Sr. síndic.

...acaba fixant topalls i paràmetres que poden conduir a no poder executar un pressupost, en el sentit, doncs, que prevalen més a què s'han de fer menys inversions, menys manteniments, i s'acaba disparant la despesa de funcionament i la despesa de personal, doncs, finalment, això el que fa, és empobrir l'Estat. I jo crec que aquesta Llei, doncs, no era necessària.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Carles Enseñat, teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. Víctor Naudi... jo no he dit en cap cas que la Llei fos flexible. No sé d'on ha tret aquesta cita.

Sr. Pere López, moltes vegades estem d'acord, aquesta vegada no ho estem. Nosaltres entenem que uns pressupostos de final de mandat de 8 anys, no poden tenir una sobre inversió, perquè lògicament aquesta inversió no pot hipotecar el nou Govern. En tot cas, ha de ser el Govern a venir el que decideixi quina inversió voldria impulsar pels pròxims 4 o 8 anys de mandat.

Entenem que aquest pressupost que es debatrà el mes de gener, crec que el 17 de gener es farà l'esmena a la totalitat, són uns pressupostos, justament, on el Govern compleix amb el que estableix la regla d'or i, a més, modifica un apartat de la llei de la regla d'or que podria entendre's que limita, en aquest cas, la capacitat de l'Estat quant a la realització d'inversió. Nosaltres estem d'acord amb la limitació de la inversió sempre i quan aquesta limitació de la inversió sobrepassi els límits d'endeutament del país o generi uns dèficits excessius. Quan aquesta inversió no genera dèficits o no genera uns dèficits excessius, entenem que ha de ser viable que el Govern tingui aquest marge de maniobra. Per això aquesta modificació.

Gràcies Sr. Cinca... Sr. síndic, perdoni.

(Se sent riure)

(Deixa la sala la M. I. Sra. Maria Martisella González)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Demanaria si hi ha cap altra intervenció...

Sr. Pere López.

Abans saludar una colla d'alumnes i futurs consellers, potser, que tenim aquí i que ens estan visitant.

Sr. Pere López, teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Els consellers del PS veníem avui amb una idea primària sobre el que ens semblava que era el tràfic de xifres amb el debat pressupostari, que ja ho reconec que era una idea primària, però també veníem amb ganes d'escoltar. També ho he dit des del primer moment.

Per cert, el verb escoltar, un verb que es conjuga poc en opcions polítiques de color taronja, pel que sembla.

Doncs, ganes d'escoltar i d'estar a l'atenta a l'atenta de l'explicació del Sr. ministre sobre si realment allò que ens semblava i, que cada vegada ens sembla més, que és que aquest marc pressupostari, doncs, s'ha traficada una mica per evitar el debat, en podíem treure alguna cosa clara. I la cosa clara l'estem traient. Ens sembla cada vegada més clar, que ni la previsió de tipus d'interès és creïble per molt que 350 milions d'euros que es renegocien l'any que ve, li sembla poc al ministre, un 0,4% d'increment, doncs, farien 1,2 milions d'euros, i vostè ha pressupostat un lleugeríssim increment de 100.000 euros.

Per tant, no em val la seva explicació que ha quadrat els interessos amb anys anteriors per quan aquests interessos els anys anteriors eren fàcilment quadrables perquè han estat pràcticament a zero durant aquests quatre anys i que tot just ara repunten i s'apunta en un increment per l'any 2019.

Les explicacions de la CASS, que m'ha semblat que era quasi bé una qüestió de fe, de creença perquè jo li demanava si hi havia una proposta, alguna mesura o una decisió que hagi pres la CASS que faci creure que això serà possible. Però clar, el que vostè ens demana és un acte pur de fe. Per tant ens sembla que aquestes previsions també estan molt lluny de ser creïbles a no ser que en una propera intervenció si vostè opta per fer-la doncs ens digui que és el que ha modificat la CASS, quines són les partides o quines són les decisions que permeten que tots veiem que això és així.

I sobre la qüestió dels estudis i dels assessoraments doncs que ha entès la ironia i l'ha encaixat prou bé, però en tot cas aquesta sí que esperem que a l'any 2019, si vostès no governen, aquesta sí que es pugui complir.

I després, ja que el debat ha derivat a les qüestions de les herències, em permetré també fer alguna referència en aquest punt.

Primer per explicar en un cas concret com tot sovint vostès miren de reescriure la història. I em referiré al cas concret que vostè ha dit molt clarament de quan va arribar a Govern, al cap d'un mes, tot el deute vencia, t'havies d'assentar amb el banquer i negociar. Després la memòria li ha permès recordar que hi havia 100 milions d'euros d'una emissió de deute públic, i per tant no era tot el deute. Si s'ho hagués mirat una mica més sabia que hi havia un préstec de 150 milions d'euros amb una entitat de crèdit francesa i per tant no hi havia un deute públic que vencés tot al cap d'un mes.

Però en tot cas aquest és un exercici que tot sovint ens hem trobat dels Demòcrates per Andorra, que és aquest intent de reescriure la història.

Però permeti'm que jo li faci un balanç de l'herència que crec, ja que vostè s'ha permès fer-ho, que crec que deixarà Demòcrates per Andorra al final de la seva gestió. I em referiré en concret a sis punts.

En primer lloc, prop de 1.500 persones al carrer, un fet que mai havia succeït al nostre país, cridant i demandant sobre qüestions tan bàsiques com l'accés a l'habitatge o, -Sr. Espot hi havia prop de 1.500 persones, i demà escric un article sobre aquest tema que crec que mereixerà la seva atenció. En tot cas, només que n'hi hagi una, crec que mereix importància per part d'un govern que ha d'estar a l'escolta de tothom.

Segon punt. Unes economies familiars que vostès estan situant en un carreró sense sortida, de manera cada dia més avançada.

Tres. Tothom està veient com llencen els diners públics als ulls de tots els ciutadans. El Cloud, l'heliport, la fons de colors, el recinte multi firal.

Quatre. Gestió de les estadístiques públiques per manipular i confondre als ciutadans davant la realitat.

Cinc. Un Govern que davant de la més problemàtica com és la de l'habitatge, no hi ha ningú que s'ocupi de l'habitatge en aquest Govern, i no han sabut veure la més gran crisi que hi havia.

I sisè. El president de la federació gran dient que Demòcrates per Andorra no escolta a la gent gran d'aquest país. Aquesta és l'herència que vostès ens deixaran.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Alguna altra intervenció per part dels Srs. consellers...

Per part de Govern...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Gràcies també Sr. Naudi.

I miri, començo per vostè i així puc respondre als dos consellers que abans no he tingut ocasió de fer-ho, tot i que tornaré després també en una altra qüestió de les que s'han esmentat.

Miri Sr. Naudi, vostè des del primer dia, és cert i en això li he de reconèixer un punt de coherència implacable.

Des del primer dia s'ha mostrat desfavorable en aquesta llei de la sostenibilitat de les finances públiques, al·legant, a més de manera molt planera, que quartava la llibertat del partit polític que acabés guanyant les eleccions perquè tenia el suport majoritari de la població, i que per tant, el posar topalls a la despesa pública, quartava la seva possibilitat de dur endavant el seu programa. L'eix del seu argumentari és aquest. A vostè no li agrada aquesta llei perquè li posa límits a l'hora de gastar els diners, al·legant que els gasta amb allò que li ha dit al ciutadà que els gastaria.

Bàsicament és això. Que succeeix? Que el ciutadà li hem de dir les dues coses, amb què els gastarem i com els finançarem?

Vostè d'aquesta segona part no en parla mai. Vol gastar-ne molts més, ens vol tornar a dèficits enormes però no ens diu com el vol finançar. Què és el que ha canviat avui 2018-2019 al món en relació al 2010 i ja no vull dir al 2000. Bàsicament el que ha canviat és que l'accés al finançament és molt més dur, molt més complex. Ni tan sols sent un govern, tens capacitat de trobar finançament si no tens una gestió molt rigorosa i molt acurada. És així. A partir del raiting que ens donen les agències se't fixa la teva prima de risc, i en funció del quin sigui aquest raiting, ni amb prima de risc obtens finançament.

I vostè, apel·lant a la llibertat que ha de tenir un govern de poder fer allò que cregui que ha de fer perquè ho ha promès durant les eleccions però sense explicar com ho finançarà, creu que aquesta llei que posa límits a l'endeutament i al dèficit públic, és una mala llei?

Tinc poc de dir-li, és que no estem d'acord, òbviament no estem d'acord. Hem de ser capaços de fer promeses, presentar projectes als ciutadans acompanyats de com el finançarem. I un d'aquests projectes ha de ser que el país no s'endeutarà més enllà del que pot assumir. Perquè allò que era un paradigma bastant increïble fa molts anys, i és que podies anar fent la bola de l'endeutament tan gran com volessis, avui en dia ja no és possible, ja no és possible. I el que pots produir si et trobes d'un dia per l'altre sense endeutament, és un col·lapse. I si provoques un col·lapse, no pagues la sanitat, no pagues l'educació, no pagues res. I aquesta és la diferència. És certament una diferència de model. No li puc criticar el seu model en el sentit de què no es sustenti. Es sustenta des d'una visió de l'Estat que no és la meua, i no és la del nostre Govern. I és que es pot gastar el que faci falta. Aquesta és la

diferència principal, per això a vostè no li agrada una llei que diu quin és el topall d'endeutament que ha de tenir el país, quin és el topall d'endeutament que ha de tenir el Govern, quin és el topall d'endeutament que han de tenir els comuns, quina és la despesa màxima permesa. Per això a vostè no li agrada. Però és cert, ho ha dit des del primer dia, i ha sigut coherent amb aquest plantejament des del primer dia. Per tant, poc a dir-li més enllà d'això.

La Sra. Sílvia Bonet en la seva intervenció, bàsicament el que ens ha vingut a dir, entenc que té molt poc temps sempre en les intervencions i per tant pot abundar-hi poc, però que continua tenint dubtes en si tindrem capacitat de complir amb allò que diu el Marc pressupostari.

I és veritat, en parlava abans el Sr. Pere López, pot semblar que és un acte de fe, però al final els actes de fe els vas sustentant, els vas consolidant a base d'anys. I quan durant molts anys seguits hem complert amb allò que dèiem en el Marc pressupostari, en allò que dèiem en el pressupost, i ho hem fins i tot millorat, crec que com a mínim ens guanyem el dubte o com a mínim la percepció de què serem capaços de complir-ho una altra vegada.

No en tingui cap dubte, ara és molt més fàcil de dir per mi que no pas ho era quan vaig començar a fer el pressupost el mes de juny.

Estem al mes de desembre, se m'escapa poc ja com acabarà tot això aquest any 2018. El pressupost del 2018 el liquidarem bastant millor que no pas el vam presentar. Complirà en tots els seus paràmetres amb el Marc pressupostari. I no parlo del 2019, que és quan ho havia de fer per llei, ja el del 2018 ho complirà.

I per tant, li demano confiança en aquest sentit, amb independència evidentment de quin hagi de ser el seu vot. Perquè no li demano confiança per un acte de fe en el futur, sinó perquè ho hem demostrat durant aquests darrers anys, i no en tingui cap dubte que es pot fer.

Enllaço aquí amb el que em deia el Sr. Pere López. No n'hi ha cap de trampa, clar que es pot fer. Però evidentment, si tu no et poses tants corssets, si tu no et poses tantes limitacions, doncs a la llarga pots anar promocionant segons quins projectes, doncs als quals has de renunciar, has de buscar aquest equilibri.

Nosaltres l'equilibri el situem, -s'hi ha referit el Sr. Pintat-, en aquest 1% del dèficit. I algú es podria preguntar: "però és casual, és perquè el ministre avui s'ha llevat al matí i ha dit, mira saps què, hi posarem un 1%, igual que podríem haver posat un 2, un 3 o un 5. Bé, és fruit d'una reflexió i d'una anàlisi. I l'anàlisi bàsicament és com ha crescut l'economia andorrana

els darrers 20 anys. Amb el que com tots vostès saben, hem tingut anys de molt creixement, i hem tingut anys de decreixements molt importants. Però al final quan busques la mitjana de tot això, el que ens surt és que l'economia andorrana ha tingut una capacitat sostinguda al llarg del temps de créixer sempre al tomb de l'1% real, i quan no una mica més.

Per tant, a partir d'aquesta dada, que és una dada certa objectivable és quan diem: què és el que segur no ens podem permetre? És tenir dèficits per sobre d'aquest creixement sostingut, perquè a la que anem enllaçant molts anys seguits de dèficits per sobre del creixement sostingut que ha demostrat tenir capacitat al país, el que succeirà és que anirem a uns endeutaments que no podrem finançar. I insisteixo, passarem de no podrem finançar a no ens els voldran finançar, que és molt diferent. És allò de l'acudit, que és molt millor deure-li a un banc mil milions que mil euros. Perquè si li deus mil milions finalment, possiblement ja farà el que vulgui, serà molt difícil que te'ls pugui cobrar si ets una persona normal i corrent.

Doncs, és que un país com el nostre, amb la nostra capacitat de generar ingressos, és molt difícil que ens puguin finançar si ens n'anem a nivells d'endeutament que superin els que preveu la llei. Per això el Govern es va mostrar favorable a aquell 40 i a aquell 55%. Perquè la capacitat productiva del país, per bé que ens vagi, ja ens torna a anar força bé, doncs no podria suportar igualment endeutaments de països que ningú posa en dubte el seu nivell de riquesa. Alemanya té un nivell d'endeutament en relació al PIB, superior al 100%, i ningú es posa nerviós en aquest sentit. Segur que els seus dirigents preferirien tenir-lo per sota, però saben perfectament que tot i aquest endeutament tenen capacitat de generar finançament, de trobar finançament.

Nosaltres amb la nostra estructura productiva, amb la nostra mida, no ens podem permetre aquests percentatges d'endeutament. Per això està bé el que ens diu la llei.

Ens deia també el Sr. Pere López, es referia també a una qüestió molt concreta que és la de la CASS. Diu: "concreti'm per què pot baixar dos o tres milions el pressupost de la CASS, sinó he de pensar que s'ho està inventant i només és un artifici per fer quadrar el pressupost".

Em baso amb alguna cosa que es podria vostè també mirar perquè està publicat a la web de la CASS, que és l'evolució dels ingressos de la CASS i de les despeses de la CASS a la branca general de l'any 2018.

Senzillament em baso en això. Tenim més assalariats, està pujant el salari mig, per tant s'està ingressant més per cotitzacions i els ingressos per cotitzacions creixen més de pressa que el que també creixen les despeses per prestacions perquè cal dir-ho, malgrat tot ens continuen creixent les despeses per prestacions. I com que això és així, doncs de manera prudent no apliquem tot el creixement via més cotitzacions, via ingressos de cotitzacions a la transferència, i la moderem per només tenir en compte doncs aquest diferencial entre com creixen les prestacions versus com creixen els ingressos.

I res ens fa pensar a hores d'ara que no podrem mantenir aquest ritme durant l'any 2019. És més, la rebaixa de la transferència a la CASS de l'any 2019, és inferior al que acabarem transferint a la CASS l'any 2018.

Per tant, si haguéssim volgut fer només un artifici, per mi hauria estat fàcil pujar aquí i dir: "com que transferiré menys de 6, 7 milions d'euros a la CASS l'any 2018, n'hi poso ja 6, 7 menys l'any 2019. No faig aquest exercici, faig un exercici de prudència, però que té en compte que la CASS està millorant. Està millorant en els seus ingressos gràcies a què hi ha més assalariats i gràcies a què el salari mig està pujant.

S'ha volgut posar dins del debat de l'herència, que teníem amb el Sr. Gallardo. I vostè lògicament l'ha portat a altres àmbits, en els que ja ens té acostumats.

Em deixo una part, perquè em sembla de veritat, em sembla llastimós, i em sembla a més a més no només llastimós sinó una falta de respecte enorme a tots i cadascun dels treballadors del Departament d'Estadística.

Un departament que penso que cada vegada més és més professional, que cada vegada també s'ha de dir té millors eines, i que ha fet un avenç, un salt qualitatiu enorme al llarg dels darrers anys, concretament des de l'any 2013 a través de la llei de l'estadística, i després a través del Pla d'estadística 2018-2021. Ahir precisament el Govern aprovava el programa pel 2019.

No juguem amb això. Si vostè arriba a governar un dia, es trobarà aquesta mateixa gent, li presentaran els mateixos números i desitjo que vostè respecti el que li diuen aquests números i ho faci públic com ho faig jo. Però no en tingui cap dubte, els números són els que són, fruit del resultat de l'anàlisi de professionals que evidentment no som els ministres, són els tècnics, els treballadors del Departament d'Estadística. Per tant, no es trobarà amb unes estadístiques manipulades, ni molt menys, al contrari.

I després, doncs el de sempre. Més precarietat, 1.500 persones al carrer. Miri, per mi tan important és, - i ho deia molt bé el Sr. Eric Jover en un article fa dos dies, que espero que també va poder llegir, igual que ell llegirà el seu demà-, és igual si eren 200, 300, 1.500, 5.000. És evident que hi ha unes preocupacions. Però hi ha unes preocupacions, no pel que hagi fet aquest Govern, hi ha unes preocupacions perquè comencem a ser conscients de què haver fet els deures tard en molts aspectes, comença a tenir conseqüències. I encara en tindrà més en un futur proper o mitjà. I l'exemple més fàcil de demostrar això és la CASS.

Ara, qualsevol de nosaltres, qualsevol de la meua generació ens en podem adonar que quan teníem 25 anys no ens preocupava la nostra pensió, ni se'n passava pel cap que la CASS podria o no pagar-nos la nostra pensió. I per tant, cap de nosaltres es preocupava on anaven i com es gestionaven els diners de les seves cotitzacions. Però ara tota aquesta generació, que estem a deu anys de la jubilació, comencem a tenir dubtes. Perquè el nombre de jubilats està creixent moltíssim. I certament el país en alguns aspectes, el de les pensions, és claríssim, porta un endarreriment. Però aquí també es trobarà una bon herència.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

Es trobarà una bona herència perquè es trobarà que es cotitza més per la pensió a la jubilació de la CASS, perquè els treballadors públics tenen un fons de pensió complementari, perquè avui hi ha més diners en el fons de pensió de la CASS que els que hi havia en el 2010 o en el 2008, i això és igual el qui governés el model era el que era, és el que vam triar entre tots però avui hi ha més diners en el fons de pensió de la CASS que els que hi havia l'any passat, i més l'any passat dels que hi havia fa dos anys. I això és gràcies a què algú ha pres una decisió i és que es cotitzi un 2% més a les pensions de la CASS. Com aquest model... Ai! Com aquesta, moltes altres.

També es trobarà una altra herència, moltes més prestacions socials, la majoria d'elles gràcies a la Llei de prestacions socials i sociosanitàries i gràcies també a una reestructuració d'un model que ha passat de "cafè per tothom" a "ajudes per aquells que les necessiten".

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Pels presentadors...

Perdó, pel Grup Liberal, Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Al final pensaré que la ministra no em vol contestar. Jo tornaré a insistir perquè avui és el debat del Marc pressupostari i joestic fent preguntes molt concretes sobre els dubtes que em planteja el Marc pressupostari i no voldria pensar que desaprofitem aquesta oportunitat per donar explicacions d'aquests dubtes perquè es pugui entendre. Jo li plantejava, ministre, i per tercera vegada li plantejo ara com és que si la nota metodològica parla -i l'insisteixo- de què caldrà fer front al dèficit que es preveu a data 30-09 amb una previsió, vostè ha incorporat 28 milions de dèficit al saldo d'endeutament formalitzat quan hem d'interpretar de les seves paraules que ha manifestat, no només avui, sinó en anteriors ocasions que el tancament serà molt més positiu, cosa que ja ens està bé i ja ens n'alegrem però jo no tinc el nivell de coneixement financer ni econòmic que té vostè, com jo molta gent que ens pugui estar escoltant, i per tant agrairia que primer em contestés això perquè se'm fa difícil d'entendre, i segona també em referia i ho faig per tercera vegada, respecte a l'ús que es va fer del superàvit de tancament de l'exercici 2017, un exercici que va tenir un tancament positiu.

De fet, ho enllaço amb els dèficits de la gestió de Demòcrates per Andorra des que va arribar al Govern.

Vaig a fer un exercici d'anàlisi dels dèficits sense tenir en compte l'accés als recursos ni de FEDA, ni de d'Andorra Telecom. 2012: 5 milions d'euros de dèficit; 2013: 24 milions d'euros de dèficit; 2014: 5 milions; 2015: 23 milions; 2016: 7 milions; 2017: no hi ha dèficit; 2018: 45 milions; 2019: 28 milions. Això si no haguéssim tingut accés als recursos ni de FEDA ni d'Andorra Telecom, i a més a més deixant una inversió, l'últim any de la legislatura o l'últim pressupost al nivell de l'any 1995.

Vostè criticava, i torno a insistir, l'herència que va rebre sobretot en termes d'endeutament per la inversió que van fer governs anteriors -jo he pensat que es referia sobretot i bàsicament a nosaltres, perquè vam estar bona part o durant deu anys vam estar al Govern-, però permeti'm que m'atreveixi a fer un exercici de comparativa: si nosaltres comparéssim els dèficits que vostès han generat sense tenir el recurs d'Andorra Telecom i FEDA ho

comparéssim amb les inversions que han fet penso que sortirien clarament perdedors.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt, hi hauria intervenció...

Sra. Sílvia Bonet, no hi ha intervenció...

Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Simplement i molt breument per contestar la intervenció del Sr. Cinca.

Ha parlat abans de dos models i amb això podem estar d'acord. La coherència, intento tenir una coherència sempre que puc però no puc estar d'acord amb allò que vostè deia, o fa afirmacions que molt sovint acaba fent que parla en boca dels altres. El meu model no necessàriament vol dir de què s'augmentaran els dèficits; el meu model es basa més en què creu que qualsevol govern i evidentment que el grup parlamentari que li doni suport ha de defensar un programa, un projecte de país pel quin ha estat elegit, i si ho fa ho ha de fer amb responsabilitat i cal donar aquest compromís i evidentment doncs, això no hauria de suposar obligatòriament un augment de dèficits ni d'endeutaments. Aquest és el topall del meu model.

Per contra, el vostre model constato que necessita fixar-se uns topalls. Per què? Perquè vosaltres mateixos no creieu en el vostre model. El fet d'obligar-vos o imposar-vos de fixar un topall doncs, vol dir que ja prejutgeu que allò no s'acabarà complint. És com aquell conductor que sap que té tendència a córrer i que finalment per poder respectar el Codi de circulació ell mateix s'ha d'acabar posant un topall per limitar la velocitat. Bé, aquest és el vostre model que jo no comparteixo, evidentment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, no hi ha intervenció...

Alguna altra intervenció per part dels presentadors...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Fent un petit repàs entre el que començava en la meva intervenció, entre el debat de l'any passat i el debat d'aquest any doncs, l'any passat vam concloure que faltaven 10 milions d'euros... bé, de fet no ho vam concloure, en el propi Marc pressupostari de l'any passat faltaven 10 milions d'euros pel pressupost de l'any 2019 i com més o menys ha quedat clar també he de dir que el Sr. Cinca tampoc ha fet especials esforços en aquest tema doncs, per art i gràcia del full de càlcul aquests milions ja no sobren i finalment ens hem evitat un debat que hagués estat segurament molt més gratificant, ric políticament i clarificador que no d'intentar veure com és possible que partides que incrementen de cop es disminueixen, i que em demana que cregui amb la seva bona gestió de la CASS quan és públic i notori que si un dels àmbits que aquest Govern està valorat socialment és justament per la bona gestió que fan a nivell de la CASS, de la despesa sanitària i d'altres qüestions.

En tot cas, el debat no s'ha volgut fer. Vostè ha fet, imagino, mans i mànigues perquè, com deia abans, perquè aquests 33.000 euros li quadrin una mica tot i evidentment potser ja no hi serà vostè la propera legislatura per valorar... o potser sí, no dic que no hi sigui, per valorar si això es compleix o no es compleix i en tot cas ens hem tret de sobre un debat que hagués estat molt madur, honest i responsable que és el de dir: "No, no, això no encabeix. Hem d'agafar i encara que nosaltres vam aprovar la Regla d'or i és el primer any que s'ha de complir, doncs anem a modificar-la".

En tot cas, ho torno a dir, no és només que no m'hagi convençut sinó que em sembla que tampoc ha fet especials esforços per intentar convèncer-me amb la qüestió o convèncer-nos -perquè no és una qüestió personal- amb el tema dels tipus d'interès de la CASS o d'altres partides que vostè ha ajustat i ha quadrat, molt apurat, però li ha quadrat i tirem milles!

I per la meua part, ja per acabar, ja que el debat com és lògic i normal hem parlat d'un debat pressupostari doncs, és difícil que tingui alguna relació amb la realitat o amb el que està succeint, volia parlar una mica també d'aquesta herència que jo els li apuntava en aquests sis punts.

En primer lloc pel tema del personal o la qualitat professional del personal d'Estadística que vostè m'atribueix a mi que jo els hi trec aquest reconeixement quan em sembla que és un tractament un mica injust. El personal d'Estadística fa la feina que se li encomana; si la feina que se li encomana és calcular el preu dels habitatges de l'any 2014 i 2016 i sortir a la llum pública ara, doncs la feina segurament metodològicament ha estat

impecable. Políticament és un absurd, i fins i tot una negligència o una intenció de confondre a l'opinió pública. Si volem saber el preu dels habitatges de l'any 2018, sense ser cap expert estadístic que no ho sóc, haurem de preguntar-lo a l'any 2018... Diria jo, eh? Si vostè creu que preguntant el del 2014 al 2016 podem saber el preu del 2018, jo no acabo de veure-ho.

Per tant, cap menys teniment a la qualitat professional, molts dubtes sobre les directrius i les línies marcades, en aquest cas que vostè és el ministre i per la persona que està al front d'aquest departament.

I finalment, em deia... -en aquella llista que he fet de temes que entenc que no vol menystenir cada un d'ells-, que dic el de sempre... Dic el de sempre, segurament el de sempre no és el que més s'adiu en una setmana o en unes setmanes en què han passat coses que justament no han passat mai en aquest país. I sincerament, si abans parlava del poc que es conjuga el verb "escoltar", penso que els convé començar a escoltar una mica. Si a sobre del que ha passat aquesta setmana la seva sensació és que el discurs és el de sempre, doncs sincerament s'ho han de fer mirar!... S'ho han de fer mirar perquè les queixes, les demandes que hi ha avui en dia en pensions, en habitatges, salaris baixos, retallades amb la llei laboral, retallades amb les lleis socials no havien existit mai, i per molt que ara busquin donar culpes a anteriors governs, fa vuit anys que governen vostès i, per tant, aquesta herència és tota i completa i exclusivament seva.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Em permetrà el Sr. Gallardo que m'excusi. És un tema de temps. Jo crec que no és... A ningú li sorprendrà, ja fa molts anys que tots plegats ens coneixem, tinc certa tendència a esgotar el temps que hi ha aquí.

El Sr. síndic sempre fa broma dient: "*Quan puja el Sr. Jordi Cinca aquí ja està vermell el rellotge*". És veritat, llavors no sempre tenim temps de contestar-ho tot, no és per ganes de no contestar-li. I si torno a pujar ara perquè també tenia intenció d'acabar el debat... A més, m'agrada que l'acabi el Sr. López que té com certa vocació sempre d'acabar ell. Per tant, dic

doncs, mira que l'acabi ell! Però, perquè no es quedi sense resposta doncs, a no ser que faci l'esforç el Sr. López de tornar a pujar, doncs aquí ho podem deixar.

Miri, on han anat els diners del superàvit? És molt senzill. Si ens permetem... Si ens hem pogut permetre els darrers cinc, sis anys a no incrementar l'endeutament, la formalització de nou endeutament -això no vol dir no haver de renovar, les operacions que ja teníem d'endeutament sinó, no haver de fer noves operacions d'endeutament, bàsicament és perquè hem anat utilitzant aquests superàvits entre altres coses per la gestió de la tresoreria, per la gestió de caixa. Aquí va una part.

L'altra part, com vostè sap, el Govern té emissions de deute públic i també té pòlisses de crèdit. Les pòlisses de crèdit per gestionar aquesta tresoreria i finalment té una operació bancària que en el seu moment va ser de 114 milions d'euros a 20 anys, una operació a llarg termini a 20 anys, que és la que vam haver de formalitzar per pagar les despeses del túnel dels Dos Valires que quedaven pendents i de la part de la variant de Sant Julià que també quedava pendent. Doncs, una altra part va a amortitzar aquests préstecs.

I això, quan vostè analitzi els actius i passius del pressupost doncs ho veurà. No és nou d'aquest any. L'avantatge de tenir un any de superàvit com van tenir l'any passat és que pots rebaixar aquestes operacions que tenen amortitzacions pre definides sense haver-te d'endeutar més en tresoreria per pagar les amortitzacions, sinó seria al final un exercici de vasos comunicants: rebaixo el deute del 114 a base de fer pujar la pòlissa.

En aquest any, un any de superàvit, no cal fer això, no cal pujar la pòlissa per poder fer front a les amortitzacions d'aquelles operacions que ja tens compromeses amb amortitzacions pre definides que bàsicament potser me n'estic descuidant alguna però les dues més importants són: CTRASA, pagar el forn incinerador; i segona, pagar els 114 milions de préstec que vam haver de subscriure per pagar el túnel dels Dos Valires.

Miri, em comprometo aquí públicament davant de tothom. Jo li enviaré a vostè... Jo li enviaré a vostè des de l'any 2000 fins ara l'evolució dels dèficits del Govern d'Andorra. La real, la que val, la que t'obliga, o no, a endeutar-te -és a dir, la que es publica-, i després amb l'exercici de FEDA i d'Andorra Telecom, i li enviaré a vostè. I vostè en fa el que vulgui. Si jutja que li és tan favorable, intueixo que la publicarà, no crec que em truqui per dir-me: "He vist que és tan favorable a mi que no ho faré públic", però si veu que no és favorable em

semblarà bé que no ho publiqui; i si no ho fa, jo tampoc ho faré... jo tampoc la publicaré, val? Però sobretot tinguem tots clara una cosa, repartir el 30% del dividend de FEDA -dels beneficis de FEDA en forma de dividend- i el 30% dels beneficis d'Andorra Telecom -en forma de dividend-, no ho ha inventat aquest Govern, es feia des de fa molts anys, no sé des de quants, molts anys. Per tant, sempre els ingressos de l'Estat han comptat amb una part d'ingressos patrimonials provinents d'aquests dividends. Potser fins i tot... perquè no he fet el càlcul i no tinc aquí les dades, potser que algun d'aquests anys li surti favorable al Sr. Gallardo. Globalment, ja els hi dic jo, que és molt difícil... és molt difícil... és molt difícil! Perquè quan parles de dèficits de més de 100 milions d'euros voldria dir que Andorra Telecom té beneficis de 100 milions d'euros, i desgraciadament no els tenim. Per tant, és molt difícil!

També em parlava de per què no utilitzem les dades de 30 de setembre a l'hora de fer el Marc pressupostari. Miri, ja ho hem fet en moltes ocasions i no sé si aporta gran cosa a embotellar-se aquí en una discussió tècnica. Jo tinc el convenciment -i si m'equivoco em costa poc rectificar- abans el Sr. Pintat ho ha dit en la seva primera intervenció, vam veure que realment hi havia un redactat a la Llei que ofería un dubte que va portar una discussió agra el primer any amb el primer Marc pressupostari amb el Sr. Pintat, i vam fer a través d'una esmena un aclariment perquè no hi hagués més aquesta discussió. Per tant, si vostè té raó no tingui cap dubte que també li sabré reconèixer.

Però a mi em sembla que quan fas el Marc pressupostari i no tens tancat l'any 2018 el que has d'utilitzar són les dades del pressupost del 2018. Fer l'artifici de posar-hi el tancament de 30 de setembre del 2018 et pot generar diferències, desviacions molt importants a finals d'any entre altres coses perquè la nostra estructura d'ingressos es poc regular. Nosaltres no ingresem dels 440 milions o 430 milions d'ingressos que tenim a l'any, no els ingresem dividits en dotze parts cada mes de manera igual i, per tant, com que hi ha aquesta irregularitat arriscar-nos a fer aquestes projeccions seria molt arriscat. I no només seria molt arriscat sinó que jo dubto que ningú pugui fer fins d'aquí uns quants anys quan tinguem ja molt ben parametrizat com... com hem de tenir, o com hem d'entendre que hi ha tot el joc de les deduccions especialment de l'IGI. Pensi que quan arribem al mes de desembre la gran incògnita és saber encara quin IGI hauran de tornar al mes de gener i al mes de febrer en relació a les últimes liquidacions de l'últim semestre de l'any anterior, de l'últim trimestre de l'any anterior i de l'últim mes de l'any anterior. Tenim massa poc

històric per poder fer això i, per tant, em sembla que el prudent és d'allò que encara no has liquidat utilitza el que has pressupostat. Aquesta és l'única raó per la qual s'ha fet d'aquesta manera i no n'hi ha cap altra.

I insisteixo, sense ànim en aquest punt d'entrar en cap mena de polèmica tècnica.

Per acabar Sr. López, miri, ja li he dit. M'és igual si hi havia 300, 500, 800, 1.000 -em sembla que els mitjans de comunicació fan amb certa unanimitat 1.000 persones-... són moltes! Són moltes! I més, per Andorra, són moltíssimes. Perquè és veritat, no som un país acostumat a què hi hagi protesta social en l'àmbit que sigui tan nombrosa. I jo li diré que personalment em sento satisfet que això entri dins de la normalitat. Em permeto, i aquí sí és un acte de fe, dir-li que vingui el Govern que vingui, a partir d'ara tindrà protestes al carrer. Per què? Perquè sortosament, la nostra societat ha madurat de manera important en aquest sentit i se sent més valenta de fer aquestes qüestions, i perquè tothom se sent també en el dret de poder reivindicar allò que creu que ha de reivindicar, i perquè tenim, a més a més, mitjans com les xarxes socials per fer que això sigui possible, i perquè convocar també sigui molt més factible que no ho podia ser quan vostè i jo vam començar a fer política. Bé, jo una mica abans, perquè sóc més vell, no per res.

Escolti, tot això, en res el fa portaveu de les 1.000, 1.500 o 500 persones que hi hagués allà. En res! Allà hi havia 1.000 persones amb queixes transversals de tota mena, habitatge, salaris baixos, precarietat en les pensions, i de tota mena, i amb moltes de les quals m'hi puc sentir perfectament identificat. Això no el fa en res portaveu!

Vostè serà portaveu de les polítiques que proposi per portar solucions al que diu aquella gent, i després haurà de ser coherent amb les solucions que vol portar a les queixes que legítimament té tota aquesta gent.

Nosaltres, efectivament som responsables del que hem fet els darrers 8 anys, i hem fet una política social bàsicament adreçada a moltíssima gent que té aquestes preocupacions, que sense aquesta política social, avui, tindria molts més problemes. Però no se'n faci vostè portaveu d'aquest tema.

I última qüestió. Entre les 6 coses que ha dit, no és casual, m'imagino, ha dit, hi havia el president de l'associació de la gent gran. Penso que el president de l'associació de la gent gran, que té una bona relació amb el ministre d'Afers Socials, fa la seva feina. I és, havent obtingut molt del que li ha reclamat i li ha reivindicat al ministeri, demanar-li més, com faria el president de qualsevol associació,

com ha de fer el president de qualsevol sindicat, que quan ha acabat de demanar fins aquí, doncs, ja comença a demanar per a l'any vinent, perquè fa bé la seva feina.

Però també espero que quan es refereix al president de l'associació de la gent gran no es fes solidari de totes les altres coses que també va dir públicament.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jordi Gallardo.

On vulgui...

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, Sr. síndic, la faré des d'aquí perquè serà molt breu.

Primer de tot al ministre que finalment, doncs, hagi donat alguna o part de l'explicació als dubtes o a les preguntes que jo li plantejava.

Respecte al perquè no es preveu la previsió al tancament a 30 de setembre. No és que jo li demani cap artificio com ha dit vostè, que això és un artificio que recomana de no aplicar. Jo li preguntava perquè la mateixa nota metodològica que acompanya diu que s'hauria de fer així. Per tant, quan la mateixa nota metodològica diu que s'hauria de fer, incorporar la previsió que caldrà per fer front al dèficit que es preveu a data 30/9, és quan jo li plantejo aquest dubte.

És clar, vostè em diu que això és fer un artificio que no es recomana. Però la nota metodològica diu que s'ha de fer així.

Ja li dic que no m'acaba de convèncer, però bé, ja ho analitzaré amb més detall, perquè o la nota metodològica està malament o vostè contradia la nota metodològica.

Per tant, això penso que és un debat que no el solucionarem aquí, i que segurament més endavant el tornarem a tenir o en una altra ocasió.

I el dubte que em queda és en relació al superàvit. Vostè ha explicat quin ús se'n va fer del superàvit del 2017, i a mi el que no m'acaba de quadrar, és que si hi ha superàvit vostè pugui augmentar l'endeutament de l'exercici 2019. però segurament, això, durant el debat del pressupost en podrem tornar a parlar.

I finalment, respecte als dèficits, li agraeixo aquesta informació que vostè ha dit que em facilitarà. No tingui cap dubte que me la miraré amb molt de gust i amb molt detall, i la compararé també amb l'escenari

d'ingressos que han tingut vostès durant aquestes dues legislatures, que com ja li vaig recordar en el seu dia, i en base a les seves pròpies previsions, vostès hauran recaptat o hauran tingut 1.300 milions més d'ingressos del que han tingut governs anteriors, i hauran invertit molt menys.

Però per tant, no dubti que faré aquest exercici, intentaré ser rigorós i si tinc algun dubte, doncs, fins i tot em posaré en contacte amb vostè.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Ho faig des d'aquí perquè és molt breu, però és per una de les al·lusions finals que ha fet el Sr. Cinca, com a mínim mereix que diguem alguna cosa.

En primer lloc en relació al tema de ser o no portaveus d'aquestes demandes socials. Miri, nosaltres no som el portaveu de tothom, però sí que som els portaveus de molta gent. Perquè les seves demandes ens les fem nostres, entre d'altres coses, perquè hi érem també en aquesta manifestació i en aquesta concentració. Per tant, no se'ns pot menystenir ni treure el nostre paper en relació a aquest important acte.

Per tant, no som els portaveus de tothom, però sí els portaveus de molta gent, i de molta gent que no hi era en aquesta concentració, però que també ho està passant molt malament. I vostès han governat en aquests darrers 8 anys, i per tant aquí no val excusar-se.

I nosaltres hem defensat moltes vegades moltes de les qüestions que es demanaven el dilluns al carrer. Per tant, no ens vulgui menystenir, no és oportunisme polític, però sí coherència política i defensa d'unes posicions i explicar els efectes anticipats d'algunes polítiques que malauradament s'estan confirmant.

I després, quant a la qüestió del president de la gent gran, potser no m'ha entès bé. Jo no em referia a la concentració, em referia a unes declaracions fetes fa unes setmanes que deia que DA no escolta a la gent gran. He fet un sumari i una sèrie de qüestions, i ho deia clar que des de Demòcrates per Andorra no se'ls havia escoltat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions tancaríem aquí el debat i procediríem tot seguit a la votació de les dos esmenes a la totalitat presentades.

Anem a votar-les separatament.

En primer lloc, procediment a la votació de l'esmena a la totalitat presentada pels M. I. Srs. Gerard Alís, Rosa Gili i Pere López, recordant que sí és sí a l'esmena, i no és no a l'esmena.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor: 13, en contra: 14.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat queda desestimada l'esmena a la totalitat.

Anem a procedir ara a la votació de la segona esmena a la totalitat presentada pels M. I. Srs. Josep Pintat, Carine Montaner i Joan Carles Camp.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

A favor: 13, en contra: 14.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat declaro desestimada l'esmena a la totalitat i per tant, aprovat el Marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019 actualitzat en data 8 d'octubre del 2018.

Abans de passar al tercer punt de l'ordre del dia, suspenem la sessió durant un quart d'hora.

(Se suspèn la sessió.)

(Són les 12.24h)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 12.52h)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia.

3- Examen i votació del Projecte de Llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang.

L'informe de la Comissió Legislativa de Sanitat i Medi Ambient ha estat publicat en el Butlletí número 121/2018, del 6 de desembre.

Intervé per exposar l'informe de la Comissió la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, nomenada ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

En la reunió del dia 15 d'octubre del 2018, la Comissió Legislativa de Sanitat i Medi Ambient, em va nomenar ponent del Projecte de Llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa de Sanitat i Medi Ambient en el decurs de les reunions celebrades els dies 15, 22 d'octubre, 12, 19 de novembre i 3 desembre de 2018 ha analitzat el Projecte de Llei i les esmenes que li han estat presentades.

A l'esmentat Projecte de Llei li foren presentades 32 esmenes a l'articulat: 9 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata, 4 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal, 4 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-PS, 8 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot i 7 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-UL/Independents de la Massana.

La Sindicatura, el dia 24 de setembre del 2018, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat Projecte de Llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa de Sanitat i Medi Ambient el dia 28 de setembre del 2018.

De les esmenes que figuren a l'informe de la ponència: 10 esmenes s'han aprovat per unanimitat; 3 esmenes no s'han aprovat; 11 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per unanimitat; 2 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per majoria; i 6 esmenes han estat retirades.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per Govern, té la paraula el ministre, Sr. Carles Àlvarez.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Bon dia a tothom.

Avui votem el Projecte de Llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang, un text que defineix els principis i les condicions d'accés a la donació de sang, cèl·lules, teixits i òrgans, i que també estableix les normes de qualitat i seguretat que han de complir la sang, les cèl·lules teixits i òrgans destinats a ser aplicats i trasplantats a l'ésser humà. A més també defineix els medicaments de teràpia avançada, els principis que regulen la seva investigació, els requisits que ha de tenir la seva fabricació i les condicions per autoritzar el seu curs.

En aquest nou marc normatiu ens permet disposar d'una base legal per donar resposta a la demanda de la societat andorrana d'efectuar donacions d'òrgans i teixits. Així, amb aquesta Llei s'estableix un model per a l'obtenció d'òrgans i teixits de donants vius i difunts.

En el cas de l'obtenció de donants difunts, s'estableix el model de consentiment presumpte. És a dir, un cop mort tothom és donant si no deixa constància expressa de la seva oposició i la família no s'hi oposa. Aquest model preveu un nombre elevat de donacions.

També s'estableix de manera clara els principis de tota donació i utilització d'òrgans cèl·lules teixits i sang que són: el respecte als drets fonamentals de la persona, els postulats ètics que s'apliquen en la pràctica clínica i en la recerca, la voluntarietat i la no retribució de les donacions.

Amb la finalitat de protegir la salut dels donants vius i receptors d'òrgans, sang, cèl·lules i teixits, la llei fa

especial èmfasis a la traçabilitat de tota donació del donant al receptor i a la inversa.

Al mateix temps la llei també dóna molta rellevància a la protecció de la identitat dels donants i dels receptors, i per tant, es tracta amb la més estricta confidencialitat tota informació relacionada.

La regulació de la donació i obtenció d'òrgans i teixits obre la porta per poder establir convenis amb els altres països, de manera que l'obtenció d'òrgans i teixits a Andorra pugui ser una realitat.

Les normes de qualitat i seguretat previstes en la llei i que han de complir els òrgans, cèl·lules, teixits i sang per ser aplicables a l'ésser humà, s'han basat en les directives comunitàries amb l'objectiu d'oferir el mateix nivell de protecció per als nostres ciutadans que els que ofereixen els països del nostre entorn, i al mateix temps es dóna compliment a compromisos adquirits en el marc de l'acord d'associació d'Andorra amb la Unió Europea.

La llei estableix els requisits que han de complir els establiments sanitaris que duguin a terme activitats relacionades amb els òrgans, cèl·lules teixits i sang, que justament amb regulació prevista per als medicaments de teràpia avançada, assenta les bases per al creixement i desenvolupament a Andorra del sector biotecnològic. Aquesta activitat que ha de diversificar la nostra economia, queda regulada i s'obren noves oportunitats de negoci que poden presentar una font d'ingressos important dins del camp sanitari, i sens dubte, amb l'esmentat acord d'associació amb la Unió Europea, s'afavorirà encara més en un futur.

Finalment vull agrair a totes les persones i entitats que han participat en l'elaboració i revisió d'aquest text, especialment l'associació de trasplantats i donants d'Andorra, l'associació de biotecnologia, el comitè nacional de bioètica, a la Creu Roja, al SAAS i així com a altres organismes internacionals.

I a tots vostès que espero donin suport a aquest text.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels grups parlamentaris, pel Grup Liberal, Sr. Ferran Costa, teniu la paraula.

El Sr. Ferran Costa:

Avui sotmetem a votació el Projecte de llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang, una llei necessària i llargament esperada per les parts implicades. Abans d'endinsar-me en aquells aspectes de la llei que, al nostre entendre, suposen grans avenços, voldria

agrair a tots i cadascun dels membres de la Comissió Legislativa de Sanitat l'esperit de treball consultiu en què s'ha treballat aquest text legal.

Al nostre entendre, del Grup Parlamentari Liberal, aquesta nova legislació posa ordre i aporta noves oportunitats al sector biomèdic al qual difícilment podria desenvolupar-se sense l'empara d'aquesta llei. És per això, ja els hi avanço, que el Grup Parlamentari Liberal votarà a favor d'aquest text.

La donació de cèl·lules, teixits, òrgans i sang, per al seu trasplantament o transfusió, segons el cas, a una altra persona o per a elaboració d'un medicament, presenta unes característiques específiques i planteja uns dilemes ètico legals diferents als plantejats per altres actes i tractaments pertanyents també a l'àmbit de la salut.

D'altra banda, hem de tenir present que per dur a terme aquestes donacions cal necessàriament la voluntat solidària de tercers disposats a donar, segons l'objecte de la donació en vida o després de la mort.

Pel que fa als poders públics, la necessitat de disposar de cèl·lules, teixits, òrgans i sang suficients, comporta una sèrie de deures de promoció de la donació. S'ha de buscar i trobar l'equilibri entre la protecció de les persones que necessiten la donació i el respecte a la llibertat i les conviccions dels possibles donants així com el dret a reservar les cèl·lules i teixits per a ús autòleg.

Així mateix, cal tenir en compte l'impacte que té la donació sobre el concepte científic legal de mort, no tant en el cas de les cèl·lules i teixits, però sí pel que fa als òrgans, igualment dins de les competències i dels deures que corresponen als poders públics en aquesta matèria, s'ha de destacar per la seva importància, els referits a l'assignació de les cèl·lules, els teixits i els òrgans.

La regulació d'aquestes donacions suposa establir un estatut jurídic sobre la utilització de cèl·lules, sang, òrgans i teixits humans, així com de productes derivats destinats a l'ésser humà. Això no només inclou la donació sinó l'obtenció, l'avaluació, el processament, la preservació, l'emmagatzematge, la distribució, l'aplicació i la recerca clínica d'allò que es dóna. Tot això és per garantir la protecció de la salut humana, ja que aquesta és necessàriament la finalitat principal de la norma, tal com es detalla en l'exposició de motius.

En aquest sentit, la llei permet assentar les bases per la traçabilitat, la gestió i la utilització de les donacions, ajustant-se a la legislació europea i, sent alhora, capdavantera a Europa. Així mateix, regula els drets i deures de les persones involucrades, pacients i donants i normalitza la donació, establint

un cop més, una legislació moderna i respectuosa amb les llibertats.

En els darrers temps, aquest sector de la medicina ha registrat un fort creixement i ha evolucionat notablement en relació al tractament de malalties, fins ara incurables, oferint grans oportunitats de curació o millora als pacients. Cal ser molt curosos, però a l'hora d'endinsar-nos en aquesta matèria, atès que s'han de complir totes les garanties de qualitat i seguretat per evitar la transmissió de malalties a les persones involucrades.

Sabem que la utilització de cèl·lules, teixits, òrgans i sang al cos humà, pot provocar malalties i efectes no desitjats. Això però, es pot evitar mitjançant l'avaluació detallada del donant i l'avaluació de cada donació d'acord amb una regulació actualitzada de conformitat amb els coneixements científics disponibles.

En aquest sentit, té una importància cabdal la creació d'un sistema d'autorització, inspecció, de control dels establiments que s'encarreguin de l'obtenció, l'avaluació, el processament, la preservació, l'emmagatzematge i la distribució de les cèl·lules, els teixits, els òrgans i la sang.

Em termes similars cal configurar un sistema que garanteixi que el personal que participi en aquestes activitats tingui la qualificació i la formació escaients i que garanteixi també la traçabilitat del sistema i d'allò que es dona. És a dir, cal un sistema reforçat amb procediments precisos i d'identificació de la substància del donant al receptor, l'establiment de teixits i el laboratori, que conservi els registres i tingui un sistema apropiat de codificació. La llei atorga un capítol especial a la regulació dels medicaments de teràpia avançada que són els de teràpia gènica, els de teràpia cel·lular somàtica i els d'enginyeria tissular.

La regulació d'aquests medicaments obtinguts a partir de cèl·lules i teixits pren especial rellevància en disposar al país d'un sector biotecnològic que té una gran projecció de desenvolupament.

Aquests medicaments ofereixen noves possibilitats de tractament amb malalties com ara el càncer o en malalties genètiques i poden ser molt beneficioses per als pacients. No obstant això, cal que se sotmetin també a una regulació molt estricta per garantir-ne la qualitat, l'eficàcia i la seguretat.

La llei també regula d'acord amb l'exigència de qualitat i seguretat com a garantia de la protecció de en salut humana, la determinació de l'autoritat competent i la descripció de les competències i facultats que corresponen en aquesta autoritat. L'establiment dels criteris d'autorització de centres, el desenvolupament d'un marc de qualitat i seguretat

que compregui els protocols i els registres necessaris per al bon desenvolupament del procés, la qualificació dels professionals implicats i l'aplicació de programes de formació específics. Recull així mateix, els requisits de traçabilitat i el desenvolupament d'un sistema per notificar i gestionar incidents i reaccions adverses greus, les dades mínimes que s'han de demanar per voler donants i òrgans i l'establiment de sistemes d'informació i elaboració d'informes periòdics. Entre els fonaments ètics en què s'inspira la regulació, s'ha de destacar relacionat amb la voluntarietat i la gratuïtat, el consentiment, la protecció del donant viu i la protecció de les dades personals.

A més, es recullen previsions expressives sobre els requisits legals dels donants amb atenció a les noves exigències que deriven de la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat.

Celebrem especialment que entre les set disposicions finals n'hi aparegui una que fa referència a la modificació de l'article 125.2 del Codi penal que té rang de llei qualificada. Vàrem insistir molt en comissió de la importància d'aquesta modificació amb l'objectiu d'aclarir-ne la redacció atès que el text actual podria comportar dubtes d'interpretació.

Agraïm que es tingués en compte aquest aclariment que ara sí al marge de tot dubte contribueix decididament a esvaïr dubtes que hi podia haver en el sector de la biotecnologia.

Com ja anunciava anteriorment, el Grup Parlamentari Liberal votarà a favor d'aquest projecte de llei.

Gràcies. Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

És el torn del Grup Mixt, Sra. Sílvia Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a votació la llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang d'Andorra.

Ningú podem posar en dubte la necessitat d'aquesta regulació per la rellevància que té sobre els avenços mèdics i la curació de malalties.

La donació és un gest altruista, generós en tots els sentits. La donació d'òrgans no és qüestió de mites sinó de ciència.

Aquesta llei obra la porta a poder efectuar tant al nostre territori com en els països amb conveni donacions amb la seguretat que s'exigeix amb les

directives europees en relació amb el desenvolupament d'un sistema de traçabilitat d'òrgans, teixits i cèl·lules reconegut.

A més, posa l'accent sobre la promoció de la donació a través de considerar donant a tota persona difunta que no ha deixat constància expressa de la seva oposició, tot i que es valora el consentiment familiar. Un avenç que va en la línia de la resta de països europeus.

Perquè quan a algú proper o no, li cal un fetge, un cor o un pulmó, sabem perfectament quina és la seva procedència, hi ha milers de persones que per continuar vivint els cal un trasplantament.

El mateix pel trasplantament de cèl·lules, sang i teixits, els avenços científics ens mostren la seva utilitat en el tractament de determinats tipus de càncer o malalties genètiques, moltes d'elles que afecten a nens.

El seu emmagatzematge i utilització no deixa de ser una oportunitat però alhora un dilema sobre els límits bioètics d'aquestes pràctiques. El sector biotecnològic, en plena expansió gràcies a la recerca sobre nous tractaments pel càncer i altres malalties autoimmunes han de garantir la qualitat, l'eficàcia i la seguretat que aquesta llei inclou, i els oferirà la flexibilitat necessària per a una activitat tant d'avantguarda i tant canviant com els trasplantaments d'òrgans, teixits i cèl·lules.

Penso que el ministre ja ha explicat de forma detallada la llei, i comparteixo tot l'expressat.

Motiu pel qual el meu vot serà favorable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El projecte de llei que debatem avui es feia necessari per tal de regular i donar cobertura legal a les donacions, als trasplantaments, les transfusions, i determinar de forma clara els processos de donació, amb la voluntat de salvar vides i millorar l'assistència de les persones que necessiten ser trasplantades.

Alhora la llei regula els aspectes dels medicaments de la teràpia genètica, camp que presentava una mancança.

Sens dubte és una llei necessària d'una gran ajuda per als professionals de la salut però sobre tot per als usuaris de la salut.

Ara bé, existeix un camp que no puc compartir i que es determina a l'article 11 de la llei que regula l'obtenció d'òrgans de donant difunt.

Vagi per endavant que comparteixo la necessitat de poder realitzar de forma àgil i segura els trasplantaments de donacions en viu, com ja vàrem aprovar en aquesta Cambra mitjançant la modificació de llei de la seguretat social, i també en el cas de donacions de persones difuntes.

Ara bé, no comparteixo el procediment que es pretén emprar mitjançant aquesta llei pel que fa a la donació d'òrgans de donant difunt.

La pràctica del presumpte consentiment està generalitzada a molts dels països europeus avançats, amb la finalitat de salvar vides mitjançant les possibilitats de donació post mortum, però no deixa que és un debat molt controvertit, i s'esdevé un debat més moral que no polític.

Al meu entendre i respectant la finalitat de l'acte per realitzar els trasplantaments, s'està produint de retruc un greuge a la llibertat individual, a la llibertat de la persona, que ens acosta encara més a la negació de l'individu.

El fet que una majoria de persones decideixi per endavant el que s'ha de fer amb el meu cos i ànima una vegada mort, i em situï davant un fet acomplert per obligació, del quin m'he de defensar quan jo no he demanat res, és un atemptat a les llibertats de la persona.

També en alguns casos pot generar controvèrsies a certes creences religioses.

Per molt registre de voluntats anticipades que hi hagi, no hi ha cap garantia formal que davant la immediatesa de determinades situacions, els familiars d'un difunt es trobin en situacions traumàtiques en moments ja de per si dolorosos en cas de morts accidentals de persones molt properes, i es trobin davant de fets acomplerts degut a la immediatesa del procés i en els quins ja s'han extret òrgans malgrat la constància de la voluntat en contra ja estigués registrada anteriorment.

El tenir de dir de forma anticipada que no s'està d'acord amb la donació de facto una vegada mort, acaba convertint l'individu en una referència numèrica, un objecte susceptible d'ésser reutilitzat una vegada acaba el seu cicle vital i s'acaba banalitzant la condició humana.

És un pas més cap a la negació de l'individu en tant que persona.

Crec que és millor sensibilitzar i educar a la societat per tal de potenciar les donacions de forma altruista, perquè tenen més sentit i més valor, malgrat els esforços i les dificultats hagin de ser superiors.

Sempre és millor incentivar que forçar.

Quan es vol legislar la moralitat s'acaben generant controvèrsies.

Per tot l'exposat, no puc donar suport al projecte de llei presentat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers del PS, Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Els consellers del PS donarem suport a aquest projecte de llei ja que entenem important disposar d'un marc legal que permeti la donació de sang, cèl·lules, teixits i òrgans humans i el processament d'aquests.

En la darrera modificació de la llei de la CASS per part d'aquesta Cambra, ara fa poques setmanes, es va atorgar el 100% de les prestacions econòmiques per incapacitat temporal als donants d'òrgans o teixits en viu destinats al trasplantament.

Un acte altruista tan important com aquest no ha de costar diners a qui el fa, i que menys assumir solidàriament entre tots les despeses associades amb una donació.

Per aquesta raó, els tres consellers del PS vam presentar en aquest projecte de llei una esmena demanant que es pogués anar encara una mica més enllà, i poder finançar el 100% de les despeses totals, incloent les despeses de desplaçament i d'allotjament. Perquè el que s'està reemborsant ara, ens consta que és més que insuficient.

En comissió legislativa es va rebutjar la nostra esmena, argumentant que no era convenient fer-ho en aquesta llei per una qüestió de forma, dient també que no s'entendria que es paguessin aquestes despeses només pels donants d'òrgans i no per altres malalts.

Continuem pensant que en aquesta llei es podia haver contemplat aquesta proposta que no busca res més que una solidaritat de tots més que merescuda. No hi feia cap nosa, al nostre entendre, i permetia plasmar la voluntat del legislador si és que aquesta hi era.

Ara bé, com que es va rebutjar l'esmena l'hem tornat a presentar a la nova modificació de la llei de la CASS que tenim ara a tràmit, la segona de les tres que tenim a sobre de la taula o que hem tingut en aquest període de sessions.

A més, aquest cop plantegem el reemborsament del 100% de les despeses reals de desplaçament i allotjament, si escau, per tots aquells malalts que no tinguin més remei que baixar a Tolosa, a Barcelona o a qualsevol altre lloc degut a la seva malaltia; i també ho demanem, evidentment, pels donants d'òrgans que era la nostra voluntat inicial a través de l'esmena que havíem presentat a aquest Projecte de llei.

Recordem que tenim un hospital de nivell 2 i que, per tant, no disposem dels professionals i tècniques més avançades per les malalties més greus com poden ser tractaments de càncer o altres tractaments.

Veurem ara com acaba la nostra proposta en la llei a tràmit que es tancarà al mes de gener. I de totes maneres ara reitero que en aquesta llei hi votem a favor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a votació el Projecte de llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang. Text molt esperat per l'Associació de trasplantats donants d'òrgans, l'Associació ATIDA.

Feia anys i anys que reclamaven un marc legislatiu que regulés la qüestió, aquesta qüestió tan important... Estem parlant de vides humanes.

A part dels convenis vigents firmats amb els països veïns, calia doncs un text legislatiu per regular tot aquest tema, per protegir la salut dels donants i del receptor, per fixar els drets i deures de cada individu en cas de donació, per marcar criteris dels diferents organismes de salut competents en aquestes qüestions i per obrir la porta també a les teràpies avançades, teràpies tan importants per la cura d'alguns malalts. Aquestes teràpies avançades doncs és un sector de la medicina que registra un fort creixement i pensem des de la nostra formació que s'havia d'anar per aquí.

Al nostre entendre, després del treball constructiu en comissió, aquest text final sotmès a votació recull de manera molt satisfactòria tot el que acabo de dir.

Aquest Projecte de Llei, que qualificaria com una llei paraigua, una llei mare, aniria de la mà amb la llei que es va votar aquí al Ple per unanimitat, que era una proposició de llei de la nostra formació, UL-Independents de La Massana, que dóna la baixa al 100% als donants d'òrgans en cas de trasplantament.

Aquest text presentat avui i el nostre text que es va votar per unanimitat a la Cambra doncs, situaria Andorra com un dels països més avançats en la matèria, i això ho celebrem i volia recordar a la Cambra que la donació d'òrgans, tal com deia la Sra. Sílvia Eloisa Bonet, és un acte altruista, un acte d'una generositat immensa i, és clar, que permet salvar vides i donar vida en els anys i donar la vida, simplement!

Per acabar, vista la insistència Sr. ministre durant aquests darrers anys, no és una sorpresa si us dic que tots els consellers de la formació UL-Independents de La Massana doncs, donaran suport a aquest text legislatiu.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Missé, teniu la paraula.

El Sr. Antoni Missé:

Gràcies Sr. síndic.

Avui tractem el Projecte de llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang, adreçat a la voluntat solidària entre persones que vulguin ser donants o disposats a què els seus òrgans siguin utilitzats després de la mort.

Els consellers del Grup Parlamentari Demòcrata, van escoltar la demanda de la societat civil, com el col·lectiu ATIDA, col·lectiu format per persones que de manera altruista han viscut en primera línia el que significa la donació d'òrgans.

De la trobada se'n va prendre nota, aprovant la Proposició de llei per entrar-la a tràmit parlamentari, per després modificar la Llei 17/2008 del 3 d'octubre de la seguretat social, que ha permès eliminar les traves econòmiques per a les persones sanes que volien ser donants en viu.

La donació d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang preveu l'equilibri, entre la protecció de les persones que ho necessiten, per no perdre la vida o per no veure encara més deteriorada la seva salut, i el respecte a les llibertats i les conviccions dels que poguessin ser donants.

Dit això, voldria afegir que avui es completa tot el procés, amb una molt bona Llei, que dóna resposta a la qualitat de vida de determinades persones amb l'esperança de curar la seva malaltia.

Finalment, no em voldria deixar d'agrair a la Comissió de Sanitat i Medi Ambient pel treball rigorós, cercant la millora de la Llei, i en especial al Sr. Ferran Costa per les aportacions específiques que han permès la millora del text que aprovarem avui.

Sr. Víctor Naudi, em sap greu que no doni suport a la Llei.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari de Demòcrates per Andorra, donarà suport a aquest Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Demanaria si hi ha alguna altra intervenció...

El Sr. ministre desitja intervenir...

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, per reiterar, pensava que seria per unanimitat però agraeixo quasi unanimitat de criteri per part dels consellers.

Sento, Sr. Naudi, que la qüestió del conseller presumpte no sigui del seu grat, però també és veritat que és una fórmula contrastada, una fórmula que apliquen en els nostres països veïns i que realment fa que les donacions siguin una realitat. Les altres fórmules sí que és veritat que respecten més la persona o el difunt, en aquest cas no, però sí que és veritat que l'eficàcia o l'eficiència en les donacions doncs es veu clarament marcada.

Per tant, reiterar-me només en aquest semi quasi consens en aquesta Llei, i espero que sigui de molta utilitat pel nostre país.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Bé, si no hi ha intervencions obriríem tot seguit un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor 26, en contra 1.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat declaro aprovat el Projecte de llei.

Abans de passar al següent punt de l'ordre del dia, suspenem la sessió que la reprendríem a dos quarts de quatre de la tarda.

Se suspèn la sessió.

(Són les 13.21h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 15.39h)

(Es reincorpora a la sala la M. I. Sra. Maria Martisella González)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Respecte als dos següents punts de l'orde del dia, i vista la demanda que s'ha efectuat de debatre'ls de forma conjunta, proposo si no hi ha objeccions al respecte, de procedir doncs d'aquesta manera i després votar separatament cadascuna de les dos lleis.

Procedim doncs al debat conjunt del:

4-5- Projecte de llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió i del Projecte de llei de conglomerats financers.

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost relatiu al Projecte de llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió ha estat publicat en el Butlletí número 122/2018 del 7 de desembre.

Intervé per exposar l'informe de la comissió, el M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora, nomenat ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En la reunió del dia 16 d'octubre del 2018, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost em va nomenar ponent del Projecte de llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries

i empreses d'inversió. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

A l'esmenat projecte de llei li foren presentades 97 esmenes a l'articulat. 39 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt, SDP, 11 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt, UL - consellers generals independents de la Massana, i 47 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

La Sindicatura, els dies 24 de setembre i 9 d'octubre del 2018 i als efectes determinats per l'article 18.1.d) de Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmenat projecte de llei així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el dia 11 d'octubre del 2018.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en el decurs de les reunions celebrades els dies 30 d'octubre, 16, 23 i 28 de novembre i 4 de desembre del 2018 ha analitzat el projecte de llei i les esmenes que li han estat presentades.

De les esmenes que figuren en l'informe de la ponència, 44 esmenes s'han aprovat per unanimitat, 14 esmenes s'han aprovat per majoria, 12 esmenes no s'han aprovat, 5 esmenes han estat retirades, 19 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per unanimitat, i 3 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per majoria.

Del resultat de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració del Consell General.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem a l'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost relatiu al Projecte de llei de conglomerats financers, publicat en el Butlletí número 123/2018 del 10 de desembre.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el M. I. Sr. Miquel Aleix Areny, nomenat ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

El Sr. Miquel Aleix:

Gràcies Sr. síndic.

En la reunió del 16 d'octubre del 2018, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost em va nomenar ponent del Projecte de Llei de conglomerats financers. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

En l'esmentat projecte de llei, li foren presentades 15 esmenes a l'articulat. 11 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt, SDP i 4 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

La Sindicatura, els dies 24 de setembre i el 9 d'octubre del 2018 i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat projecte de llei així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el dia 11 d'octubre del 2018.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en el decurs de les reunions celebrades els dies 4 i 6 de desembre del 2018 ha analitzat el projecte de llei i les esmenes que li han estat presentades.

De les esmenes que figuren en l'informe de la ponència, 5 esmenes s'han aprovat per unanimitat, 3 esmenes no s'han aprovat, i 7 esmenes han estat retirades per obrir pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per unanimitat.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració del Consell General.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Tot seguit passem al torn d'intervencions.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Em permetran senyores i senyors consellers que comenci per allà on acostumo a acabar en aquestes intervencions, però em sembla que és suficientment rellevant i per això ho vull fer a l'inici, agrair tota la feina feta per la Comissió de Finances i Pressupost en aquestes dues lleis. Dues lleis, especialment una

d'elles molt complexa, molt transcendent i sóc perfectament conscient que se li ha demanat un esforç tant en temps com en esforç per entendre el contingut de les mateixes i poder-hi fer les seves aportacions, doncs major i per tant, vagi per endavant aquest agraïment del Govern.

Avui afrontem el debat de dues lleis que en tants altres casos emanen de l'acord monetari signat per Andorra l'any 2011, i també de la voluntat d'Andorra de disposar d'una plaça financera homologable i competitiva tant a Andorra com a fora.

Val a dir que de les dues, una és com els hi deia, especialment transcendent. El projecte de llei de solvència liquiditat i supervisió prudencial. I per això em centraré especialment en aquesta primera llei.

Bàsicament aquest projecte de llei incorpora els principals elements de la Directiva que fa referència a l'accés de l'activitat de les entitats bancàries i a la supervisió prudencial de les entitats bancàries i de les empreses d'inversió, així com també el Reglament sobre aquests requisits prudencials de les entitats bancàries i les empreses d'inversió.

Per tant, en essència, les normes, tant en el cas de la UE com ara Andorra, enforteixen la capacitat de recuperació del sector bancari de manera que estigui en millors condicions per absorbir els xocs econòmics, tot assegurant que els bancs continuïn finançant l'activitat econòmica i el creixement econòmic.

Per aconseguir aquest objectiu les directives i reglaments que avui incorporem no es limiten a la vigilància continuada de la solvència i de la gestió de riscos de les entitats sinó que van molt més enllà. Amplien el règim de supervisió, endureixen l'accés a l'activitat per part de les entitats bancàries, són més exigents amb els requisits d'idoneïtat de l'alta direcció i dels accionistes amb participació qualificada, i obliguen a tenir un govern corporatiu reforçat.

Una reforma d'un abast tal que obliga a modificar varies normes vigents avui a Andorra. I ho hem de fer malgrat moltes d'elles ja han estat recentment modificades.

En definitiva tal i com els he explicat en diverses ocasions, una feina que es va encadenant en cada una de les lleis, i que s'ha de fer seguint unes pautes i un ordre i uns tempos si no es volen generar col·lapses legislatius i contradiccions entre textos legals vigents.

Si ens centrem en els aspectes més rellevants d'aquesta llei, veiem que hi ha un primer bloc de mesures sobre el capital de les entitats. És a dir

mesures encaminades a assegurar que en cas de qualsevol dificultat l'entitat tindrà recursos suficients per fer-hi front.

Així entre altres s'introdueixen una diferenciació dels diferents elements de capital en funció de la seva capacitat d'absorbir pèrdues, uns requisits més exigents a l'hora de considerar els instruments de capital com a element de fons propis, l'increment significatiu de l'import total d'exposició als diferents riscos a què es troben exposades les entitats, un règim de coixins de capital, que requereix la dotació de capital de més alta qualitat addicional aplicable a les entitats bancàries i les societats financeres d'inversió de més dimensió, per tal d'acumular, durant períodes de creixement econòmic, una base de capital suficient per absorbir les pèrdues que puguin produir-se en períodes de dificultat, i alhora també introdueix l'autoavaluació del risc per cada entitat, juntament amb el supervisor, és a dir amb l'AFA, quan ho creguin oportú puguin encara exigir la dotació de capital addicional a cada una de les entitats per cobrir riscos no capturats en els imports dels fons propis ja existents.

També és important assenyalar que en aquesta Llei s'introdueix l'obligació de calcular una ràtio de blanquejament, entesa com el quocient entre el capital de més alta qualitat dividit per l'import de l'exposició total de l'entitat, com a mesura complementària encara a totes les que hi ha i que he anat explicant fins ara.

Malgrat tot el que els hi he comentat, malgrat totes aquestes exigències, complexes i molt dures per les pròpies entitats bancàries, no ens hem d'emportar la impressió que fins ara Andorra no existia, no teníem un seguit d'obligacions de solvència. Senzillament el que estem fent és millorar els mecanismes d'estimació del risc de crèdit i de contrapart de la cartera de negociació així com del risc de posició de cartera de negociació, riscos de tipus d'interès, els riscos de liquidació, el risc de matèries primeres.

I d'altra banda amb aquesta llei introduïm com a novetat, l'exigència de calcular requisits addicionals de capital per risc operacional i risc d'ajust de valoració del crèdit resultant dels instruments derivats extra borsaris.

En definitiva, el que fem és protegir de qualsevol eventualitat el conjunt dels clients de les entitats bancàries.

Unes modificacions imprescindibles per fer-li donar un salt qualitatiu a una llei ja vigent a Andorra des de l'any 96 però que òbviament s'havia quedat desfasada vista l'evolució que ha seguit aquest sector.

Un segon bloc fa referència a la liquiditat de les entitats bancàries i societats financeres d'inversió de

gran dimensió, aquesta llei representa una millora notable.

D'una banda, el refinament del càlcul de la ràtio de liquiditat a curt termini, per tal de garantir que es mantenen suficients actius líquids, o coixí de liquiditat, per cobrir la totalitat de les sortides de liquiditat menys les entrades de liquiditat. En definitiva, assegurar que en casos de tensió, en casos que hi hagi sortides massives per part dels clients, l'entitat podrà fer front a aquestes sortides.

I alhora també preveu que les entitats hagin de calcular i informar a l'AFA sobre la ràtio de liquiditat estructural a llarg termini o del finançament més estable de l'entitat.

I un tercer element, que en aquest cas fa referència a noves obligacions de transparència al mercat per part de les entitats sobre els compliment dels requisits de solvència i liquiditat, i a l'obligació de la publicació per part de l'AFA de la situació de cada una de les entitats. És a dir no n'hi ha prou en què el supervisor sigui conscient que l'entitat té una situació sanejada, l'ha d'exposar públicament i l'ha de fer avinent a tots els clients i usuaris d'aquestes entitats.

En definitiva en relació a la solvència i la liquiditat s'introdueix un model dinàmic que avalua permanentment les entitats i les obliga a anar adaptant als seus fons propis i a la liquiditat dels seus actius en funció dels riscos, la mida de les entitats i la conjuntura econòmica del moment.

Juntament amb totes aquestes mesures i per ser coherents amb aquest nivell d'exigència la llei també reforça el paper i les obligacions del supervisor prudencial.

El projecte com els hi deia, acaba provocant en cadena, la modificació de moltes altres lleis, entre les quals:

La llei del règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer, la llei sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, el règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives, el règim disciplinari del sistema financer, on s'introdueixen noves sancions i noves infraccions molt greus i greus actualitzant tot el model de sancions actual. I també modificacions a la llei de l'Institut Nacional Andorrà de Finances, actualment Autoritat Financera Andorrana.

Ja per acabar i referint-me a l'altra llei, destacar el següent:

Una llei que introdueix la supervisió addicional de les entitats de crèdit, empreses d'assegurances i empreses d'inversió d'un conglomerat financer. És a dir, i d'una manera molt més sintètica i simplificada,

si fins ara la llei que els hi parlava fins ara, parlàvem d'entitats del sector financer individuals, igual que ho fèiem en la llei aprovada l'any 2017, quan parlàvem d'entitats del sector assegurador, el que fem ara és analitzar-les des d'una perspectiva de grups financers que ofereixen serveis i productes en diversos sectors dels mercats financers, els quals coneixem com a conglomerats financers.

Una llei que a banda de complir amb l'Acord Monetari prepara el nostre marc legislatiu davant una realitat cada cop més present on els grups financers intervenen en molts sectors i per tant és imprescindible supervisar-los i regular-los tenint present aquesta realitat.

Així l'objectiu de la nova llei és enfortir la resiliència del sector financer andorrà perquè estigui en una millor posició per absorbir les crisis econòmiques i les possibles tensions en els mercats i garantir que les entitats bancàries segueixin finançant l'activitat econòmica i el creixement econòmic d'una manera ordenada.

Entre les mesures que incorpora la llei hi ha l'establiment de requeriments prudencials addicionals als exigits sectorialment i individualment a cadascuna de les entitats regulades que conformen un conglomerat financer, permetent a les autoritats competents una avaluació dels mateixos a escala de grup financer.

Un règim de control de la concentració de riscos i de les operacions intragrup que puguin posar en perill l'estabilitat financera dels conglomerats financers.

L'exigència que les entitats que s'integrin en aquests grups financers comptin amb procediments i mecanismes de control adequats i eficaços a nivell del conglomerat financer i, finalment, l'establiment de possibles sancions a les entitats subjectes que incompleixin les obligacions prudencials que preveu la mateixa llei.

El projecte de llei està estructurat en tres capítols que contenen 14 articles.

El primer capítol fa referència als objectius i definicions de la llei. Estableix per tant les normes de supervisió addicionals que ha d'aplicar el supervisor a les entitats que formen part d'un conglomerat financer. Detalla el contingut de les definicions de la terminologia pròpia del sector que ens ocupa en plena coherència amb la del projecte de solvència i liquiditat del qual els hi he parlat fa un moment.. També es defineixen els l·lindars que permeten la identificació d'un grup com un conglomerat. En aquest sentit, la llei preveu dos tipus de l·lindars a l'efecte.

Un en funció del balanç de les entitats del grup que pertanyen al sector financer, i un altre en funció dels tipus d'activitats als que fan referència.

Finalment aquest capítol atribueix a l'Autoritat Financera Andorrana totes les competències supervidores dels requisits de supervisió addicional previstos en el projecte de llei.

El segon capítol se centra en les activitats de supervisió addicional a les que s'ha de sotmetre els conglomerats, i qui queda subjecte a aquestes mesures addicionals, quines són aquestes mesures addicionals i com s'apliquen, i les mesures de cooperació entre autoritats competents.

I el tercer capítol i darrer, que només el compon un article únicament està en l'àmbit d'aplicació de la supervisió addicional, és a dir també donar competències perquè el supervisor pugui supervisar societats gestores d'actius, remetent a aquest efecte a la normativa sectorial a l'hora de determinar dins de quin sector regulat s'han d'incloure aquestes entitats.

En definitiva, senyores i senyors consellers, els 2 projectes de llei que avui sotmetem a consideració de la Cambra tindran un potencial impacte positiu en establir un sistema comú de drets i obligacions per als grups financers anomenats conglomerats financers, i també a totes les entitats que formen part d'aquests conglomerats, i a la vegada garanteix un nivell de supervisió prudencial adequat.

Uns projectes de llei que han estat elaborats des del diàleg amb el sector representat per l'Associació de Bancs d'Andorra, per l'Associació d'Entitats Financeres d'Andorra i per la pròpia Autoritat Financera d'Andorra.

Uns projectes, Sres. i Srs. consellers que se sumen a les moltes lleis i mesures aprovades aquests darrers anys per seguir contribuint a l'homologació internacional del marc financer andorrà i, per tant, han de suposar un increment de l'atractiu del Principat d'Andorra com a destí d'inversions estrangeres, en un entorn més segur pel consumidor, l'usuari, les empreses, i la pròpia Administració. Elements tots ells fonamentals per tenir un país dinàmic, competitiu i innovador.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem al torn d'intervencions dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de Llei de solvència i liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió forma part del procés d'adaptació de la legislació andorrana als estàndards de la Unió Europea i en concret a la preceptiva transacció a la mateixa arran dels compromisos adquirits per Andorra amb l'Acord monetari amb la Unió Europea del 2011 de les directives europees que tracten sobre aquestes matèries.

És una llei, d'altra banda, que dóna continuïtat i aporta concreció a la Llei 1/2011, de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries que es va promulgar amb la intencionalitat de protegir la solidesa i la solvència del sistema financer andorrà envers els seus dipositants en uns moments en els quals la crisi financera internacional feia trontollar la confiança en les entitats financeres d'arreu del món.

La nova llei proposada regularà el Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits (FAGADI) com un sistema de garantia de dipòsits en les entitats bancàries i el Sistema Andorrà de Garantia d'Inversió (SAGI) en el que hi participen, a més de les entitats bancàries, les entitats financeres d'inversió, societats financeres d'inversió, agències financeres d'inversió i les societats gestores de patrimoni que ofereixen l'activitat de gestió discrecional i individualitzada de carteres en la modalitat de gestió directa. I les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva autoritzades per prestar serveis d'administració i custòdia d'instruments financers per compte de clients al Principat.

Entenem que els sistemes de garantia de dipòsits i d'inversió són en general valorats positivament per gairebé tothom en la mesura que constitueixen un element que ajuda a augmentar la confiança en les entitats bancàries, en les entitats financeres d'inversió i en les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva. I com és obvi la confiança és un element clau en la pervivència dels bancs i de les entitats financeres en general.

Podrien plantejar-se dubtes respecte de si els mecanismes preventius i les dotacions d'ambdós fons que contempla el Projecte de Llei tenen la força i el gruix suficient per complir l'objectiu que es planteja que és la garantia dels dipòsits bancaris fins un màxim de 100.000 euros ampliable fins a 300.000 euros en determinats casos i de les inversions fins un màxim de 20.000 euros.

Ara bé, el problema de la hipotètica insuficiència d'aquests fons davant una crisi financera no prové

del Projecte de Llei sinó de la feblesa intrínseca del país per afrontar problemes del sector financer de certa magnitud; feblesa derivada, com ja hem manifestat en anteriors ocasions i de la qual crec que en som tots conscients, del fet que Andorra és un país amb un sistema financer concentrat que no disposa d'un banc central com a recurs de darrera instància, que no té accés directe el Banc Central Europeu i que tampoc compta amb unes finances públiques prou potents per fer front a aquests problemes bancaris de certa magnitud.

Efectivament resulta difícil pensar que un país com Andorra tingui capacitat de crear fons de garanties de dipòsits i d'inversions amb potència suficient per prevenir amb prou contundència crisis de liquiditat d'entitats bancàries i d'entitats financeres d'inversió i societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva. Entre altres coses perquè darrera del fons de garantia de dipòsits subjau un crèdit de mutualització de riscos però també de les aportacions que alimenten els fons de garantia creats per prevenir-los. En aquest sentit sembla clar que com més ampli sigui el nombre d'entitats que alimenta el fons de garantia, millor, i que el fet que Andorra sigui un país amb un sistema financer petit -hi ha pocs bancs- és un element que no juga a favor. El nombre d'entitats alimentadores del fons és escàs, particularment en el cas dels bancs i tot i que la Llei preveu la possibilitat que el fons s'alimenti no solament a través de recursos aportats pels participants sinó que també tenen la possibilitat d'endeutar-se aquesta darrera opció també pot resultar complicada en un país petit i amb poques entitats de crèdit com la d'Andorra.

De fet, en relació al FAGADI una crítica possible, no des de l'òptica política sinó més aviat des del punt de vista tècnic, podia consistir en considerar excessiu el projecte de llei andorrà que vagi més enllà dels estàndards recomanats a nivell europeu. Resulta evident, però, que com més alta sigui la quantitat coberta per un fons de garantia l'efecte de generació de confiança serà major, per tant és una decisió que aplaudim.

Pel que fa al Projecte de llei de conglomerats financers la finalitat de transposició que ara es planteja és en definitiva una equiparació de les exigències de supervisió prudencial de les entitats reguladores andorranes a les seves homònimes europees per reduir riscos del sistema financer.

Estem transposant la Directiva 2002/87/CE del Parlament Europeu i del Consell del 16 de desembre del 2002, relativa a la supervisió addicional de les entitats de crèdit, empreses d'assegurances i empreses d'inversió d'un conglomerat financer.

Així el Projecte de Llei respon de forma prou fidel a la directiva que la inspira tot i que introdueix alguns trets diferencials com ara la notable rellevància que dóna a les societats de gestió d'actius. Això probablement s'explica pel fet que la directiva europea és anterior a la crisi financera mentre que les societats gestores d'actius prenen protagonisme arran de la crisi financera.

Aquests tipus de societats en la normativa andorrana estan contemplades en la Llei 8/2015, del 2 d'abril de mesures urgents, per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries donant com a mecanismes alternatius per a la resolució d'entitats bancàries la utilització d'una entitat pont o d'una societat de gestió d'actius. Entenem així que la previsió del mecanisme de creació d'una societat de gestió d'actius podria ser una opció possible en un hipotètic cas futur de resolució d'una altra entitat bancària el qual esperem i desitgem que el país no s'hi torni a trobar, i per tant, seria una de les raons que aquest Projecte de llei ha de donar certa rellevància.

En conclusió valorem correctament els dos projectes de llei, aplaudim la iniciativa, creiem que és el bon camí en el compliment de l'Acord monetari de l'any 2012, acord amb la Unió Europea, i és el camí de l'homologació que vam prendre a Andorra i que ha de continuar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Faré una defensa conjunta dels dos textos legislatius tal i com s'havia acordat.

Són projectes molt complexes i necessaris, que transposen les directives que ja ens hem obligat a transposar via Acord monetari, i que alhora presenten un alt grau de consens entre els actors implicats.

Es fa una transposició per equivalència amb l'opció de recollir les peculiaritats d'Andorra.

Alhora, s'estableixen les regles generals prudencials per ser considerades entitats bancàries, financeres o de gestió en aspectes relacionats amb la solvència (fons propis), la liquiditat i els requisits d'informació i divulgació.

S'augmenten les competències de l'AFA en aspectes de supervisió prudencial i s'incorporen coixins de capital addicionals per dotar de més recursos i de més solvència a les entitats.

S'incorporen alhora requisits més exigents per reconèixer accions preferents, i de capital en comparació amb altres jurisdiccions amb l'objectiu que el rati de solvència sigui més alt.

En definitiva l'objectiu és que les entitats disposin de suficients fons per cobrir situacions de risc que es transformen en reals i que no calgui cobrir-les amb diners públics i alhora reforça la liquiditat de les entitats per donar resposta a les necessitats dels clients sense posar en perill l'entitat.

Quant als conglomerats financers, aquesta no deixa de ser la transposició de la directiva que assegura que el supervisor pugui fer el seguiment de les entitats que alhora desenvolupen altres serveis que es troben regulats per altres normes i poden tenir altres supervisors.

Comparteixo la finalitat, tot el que ha explicat el ministre, i també el treball final en comissió, per la qual cosa el meu vot serà favorable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Els meu vot serà favorable als dos projectes de llei presentats i que avui debatem.

El projectes de llei donen resposta al compromís contret per Andorra amb la Unió Europea en virtut de l'Acord monetari, i donen continuïtat al calendari acordat relatiu entre altres a la legislació en matèria bancària i financera, tot i que cal dir-ho, s'han acabat legislant amb un marge de temps reduït per la tramitació tardana del Govern.

Així, i mes concretament pel que fa al Projecte de llei de solvència, bona part de les esmenes que vaig presentar en el seu dia, eren esmenes formals necessàries que deixaven llastimosament en evidència la precipitació i poca cura amb la qual el Govern va preparar el projecte de llei, amb la sensació que el projecte de llei es va traduir molt probablement d'una altra llengua.

En un aspecte més de contingut, el projecte de llei presentat dóna resposta a la transposició i l'adaptació de l'Acord monetari, permetent l'homologació amb

la Unió Europea pel que fa a la protecció i garanties que la transposició de la Directiva i del reglament que es fa. Cal destacar que el seu contingut és relativament desigual en el sentit que alguns aspectes són desenvolupats amb molt detall, mentre que d'altres es deixen oberts per a reglaments que hauran de ser aprovats pel Govern, a proposta del Ministeri de Finances.

Són aspectes que entenc, queden pendents pel desenvolupament reglamentari posterior, i respecte dels quals no vaig presentar-hi esmenes.

En el seu dia vaig presentar 39 esmenes al Projecte de Llei de solvència: 23 de les quals foren aprovades per unanimitat, 7 no foren aprovades i 9 foren retirades per posteriorment poder ser aprovades per transacció.

Quant al Projecte de Llei de conglomerats financers en el seu dia hi vaig presentar 11 esmenes de les quals: 5 foren aprovades per unanimitat, 3 foren no aprovades i 3 foren retirades per a ser votades per transacció.

Vull manifestar que tot i el marge de temps reduït per a analitzar degudament els projectes de Llei per poder comptar amb el suport d'assessors especialitzats, i la consideració tardana de les apreciacions aportades pel sector financer, el treball en comissió la que presideix el Sr. Miquel Aleix, ha permès assolir un bon treball.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers del PS, Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Com venim d'escoltar, sotmetem a debat els dos textos legals de caire financer concretament el Projecte de Llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, i el Projecte de Llei de conglomerats financers.

No m'estendré sobre el contingut dels textos doncs constitueixen dues normes molt tècniques necessàries per regular l'activitat financera al nostre país d'acord amb els compromisos internacionals adquirits per Andorra tot remetent-me a l'exposició del seu contingut efectuada pel ministre.

Molt breument i com s'ha dit recordaré que ambdós textos tenen com a objectiu transposar a la legislació andorrana les directives de la Unió Europea en matèria financera a les quals Andorra es va

comprometre a assumir en el marc de l'Acord monetari i reforçar així el nostre sistema financer.

Així, d'una banda s'actualitzen el règim de supervisió, els requisits de capital inicial, l'accés a l'activitat, els requisits de govern normatiu i el règim sancionador de les entitats financeres d'acord amb l'evolució que aquests han tingut en el nostre entorn i en especial en el marc de la Unió Europea.

D'altra banda, s'incorpora al nostre ordenament la definició de "conglomerats financers", d'acord amb el que és acceptat en el marc de la Unió Europea i entenent-se com a tal els grups financers que ofereixen serveis i productes en diversos sectors del mercat financer. Aquest nou concepte, esdevé necessari per tal que la supervisió prudencial del sistema financer pugui ser duta a terme a nivell del conjunt del grup i no únicament a nivell individual de cada entitat, podent així contenir els riscos que problemàtiques que en una determinada entitat es produeixin, puguin afectar al conjunt d'entitats que formen el conglomerat.

Anuncio doncs, simplement, que seguint el nostre tarannà en matèria de normes que pretenen l'homologació d'Andorra, així com permetent els compromisos internacionals adquirits pel Principat i la internacionalització de la nostra economia, els consellers socialdemòcrates donarem suport als dos projectes de Llei.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, dins del Grup Mixt, Sr. Carles Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, com han dit els companys que m'han precedit avui sotmetem a votació el Projecte de Llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió. I, com el seu propi nom indica, no pot ser dolent perquè al final, la finalitat, finalitat de tot això és donar garanties al mercat, és donar garantia a les empreses, és donar garanties a les famílies que, com ha dit el ministre, continua no havent-hi com sempre cap base de creditícia de cara, doncs, a les persones i a les empreses d'Andorra.

Vull fer un incís com vaig fer als companys de la comissió, i crec que és pertinent que consti al Diari de sessions, que a finals de l'estiu es va fer una demanda d'informació per part meua a l'INAF

(AFA) on es demanava en relació a l'Acord monetari que l'AFA (INAF) manifestés la seva opinió en relació a projectes de llei com el que avui ens ocupa amb especial menció sobre la necessitat de la transposició de cadascun dels preceptes continguts en aquestes directives, avui en concret podríem resumir que en transposem dos bàsicament: la Directiva 2013/36 i el Reglament 575 per fer-ho amè, no? L'altre dia parlàvem dels milers de directives que s'hauran de transposar eventualment amb l'entrada d'Andorra al mercat interior, si això és així. Doncs bé, avui tenim el cas d'un reglament i d'una directiva que es transposa. Estem parlant d'un volum d'unes set-centes pàgines, però la gent que és lectora que sàpiga de què parlem i que ha suposat una feina, com ha dit el Sr. Cinca, important i molt exigent. Ho dic perquè parlem en concret d'una directiva i d'un reglament amb les seves derogacions i modificacions i tots sabem el volum de feina que això ens ha suposat.

Doncs bé, faig constància d'això perquè avui, el dia que votem la Llei, aquest informe que es demana a l'INAF i aquest matí parlàvem dels assessoraments, doncs aquest informe no el tenim. Això no vol dir que no ens haguem informat també per la nostra banda tots els consellers generals per saber si el que es vota avui és pertinent o no és pertinent, i vagi per endavant que pensem que sí que és pertinent, però bé, entre altres coses una de les obligacions i funcions de l'INAF és emetre a petició del Govern dictàmens sobre la legislació relativa al sistema financer, i en aquest cas portem mesos esperant un informe sobre dues lleis que avui votarem i aquest informe brilla per la seva absència.

Avui doncs, votarem favorablement a dos projectes de llei que seran lleis, evidentment, que el que pretenen és adaptar al nostre ordenament jurídic els canvis normatius que estableix la UE ja des del 2013 arrel, tal com s'ha explicat, aquelles crisis bancàries que van portar determinats bancs, alguns d'ells de molta grandària, per dir-ho clarament, a fer fallida o a "petar" per dir-ho col·loquialment. I com acaba de dir la consellera, el sistema públic va haver-hi d'injectar diners.

D'alguna forma avui, juntament amb l'aprovació en el seu dia de l'aprovació del fons de garanties i de dipòsits, el que es fa és dotar el sistema financer de moltes més garanties perquè sigui més solvent, perquè no hagi de dependre eventualment d'injecció de diners públics i, per tant, el mercat, els inversors, les famílies i les empreses puguin estar més tranquils i confiats amb el nostre sistema financer, que a més a més sigui dit de pas, recordem que en el cas del FAGADI el propi sistema financer va ser molt més ambiciós del que marca la Directiva i va assumir

tenir molta més capacitat de la que la normativa europea marca, de la qual cosa ens hem de felicitar.

Doncs avui, com s'ha dit, introduïm unes modificacions d'una llei que és de l'any 96, de la Llei de solvència de l'any 96, en matèria de supervisió, de solvència, de capital, d'accés a l'activitat dels requisits del Govern d'aquestes entitats i també del règim sancionador que se'ls hi aplicaria.

Fem un salt endavant, en matèria de solvència però també en matèria de liquiditat. Per dir-ho d'alguna forma es preveu que una entitat com a mínim tingui coberts trenta dies dels diners que li entren i dels que li surten i no s'hagués de, per dir-ho clarament, "malvendre" un actiu per fer front a necessitats de liquiditat -de tornar diners als clients si anessin a corre cuita a la finestra a buscar diners-, i que no s'hagués de trobar per culpa d'això amb una situació que no té perquè arribar-hi. Doncs, es preveuen mesures com aquestes.

I a més a més, es preveuen mecanismes molt més acurats, molt més sofisticats per calcular el risc de crèdit. I amb això el Sr. ministre aquest matí ha fet un comentari i ha dit: "El Govern ha fet els deures i ha refinançat el seu endeutament amb antelació", i jo crec que avui -i no ho vull posar com una veritat absoluta-, amb aquesta llei aprovada la banca no podria estar finançant el Govern perquè l'article 81 de la Directiva, o l'article 20 de la Llei que avui votem, diu clarament que les entitats no poden tenir un risc de concentració ni amb un client, ni amb una activitat, ni amb una matèria prima, ni amb una zona geogràfica que és interessant que Europa parli de zona geogràfica, però que a Andorra parlem de zona geogràfica pràcticament hauríem de parlar de Quarts, no?

No vull posar-ho com una veritat absoluta, però em sembla que en aquest cas hi havia un risc de concentració molt gran si el Govern mantingués aquest endeutament. Vostè ha dit que s'han refinançat 700 milions d'euros, doncs que les entitats mantinguessin aquest finançament jo crec que sí que és un risc de concentració, malgrat és el Govern i té els mateixos que té, però, llegint el que diu la Directiva i la Llei, doncs interpreto que potser estaria en aquest article 20 tot i que vostè ha dit que ja no estan finançats d'aquesta manera, estan amb emissió de deute públic.

Com a novetat també hi ha l'exigència i sempre amb benefici dels ciutadans, de les persones, de les empreses que es financen amb el sistema financer, de calcular requisits addicionals de capital de manera que mai ens poguéssim trobar amb el que he explicat al principi: que un banc tingués tensions de tresoreria. I com ha dit també el ministre, hi ha un

nou sistema -que això també és una novetat- que s'anomena de "coixins" que el propi nom ja diu el que és: per esmortir en el cas de què hi hagués un cop. És a dir, que puguin acumular en èpoques de bonança, que puguin anar fent coixí com diu la pròpia paraula perquè si vénen moments difícils cap banc es trobes en la situació -i no s'hi han trobat- de tenir problemes a nivell de diners. És molt senzill, és un sistema anticíclic que acumula quan puja per tenir quan baixa i amb un clar objectiu, com s'ha dit al llarg de la tarda, que és poder seguir finançant en tot moment, passi el que passi, l'activitat econòmica del país, i consegüentment la vida de les famílies.

Crec que ja ho he dit, votarem favorablement els dos projectes de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula el conseller, Sr. Marc Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Gràcies Sr. síndic.

Debatem avui en aquest ple l'aprovació de dos projectes de llei, el Projecte de llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, i el Projecte de llei de conglomerats financers. Ja els avanço el vot favorable del nostre grup parlamentari.

Com a conseqüència de l'aprovació de l'acord monetari l'any 2011, Andorra es comprometia a adaptar el marc regulador en aquest àmbit al de la Unió Europea. De les moltes cosses que es podran destacar de la tasca legislativa d'aquesta legislatura que està arribant a la seva fi, una en la que hi haurà consens serà la gran tasca que s'ha fet en pro de donar compliment a aquest compromís, respectant i acomplint el calendari establert i fins i tot avançant-se en algunes de les normes a implementar.

I això s'ha pogut fer gràcies als esforços esmerçats per part del Govern i de les institucions públiques, però també i tant o més important per la implicació i esforç per part del propi sector, conscient que els passos donats són indispensables per a l'estabilitat i reforç del sector.

Les dues lleis que aprovarem avui són una nova mostra de l'aposta clara que ha fet Andorra en pro de l'homologació internacional com a element clau per a la competitivitat del nostre sector financer.

Però ja no és només una senyal que donem als organismes i a les institucions internacionals amb les que ens relacionem i de les que formem part,

l'aprovació d'aquestes dues lleis és una senyal clara al mercat. Les nostres entitats se sotmetran als mateixos controls i garanties que les que s'exigeixen a la resta d'entitats del sector a nivell internacional. Aquestes garanties i controls són un element cabdal i més tenint en compte situacions viscudes al nostre entorn arran de la crisi financera i, per tant, és un element clau per als seus clients, dipositants i també inversors o futurs inversors.

El Projecte de llei de solvència i liquiditat resulta de la transposició de la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell relatiu a l'accés a l'activitat de les entitats bancàries i a la supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió, així com també del Reglament 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell sobre els requisits prudencials de les entitats bancàries i les empreses d'inversió.

Entre les principals novetats des del punt de vista de la solvència podem destacar una diferenciació dels diferents elements de capital en funció de la seva capacitat d'absorbir pèrdues; uns requisits més exigents a l'hora de considerar els instruments de capital com elements de fons propis; l'increment significatiu de l'import total de l'exposició als diferents riscos a què es troben exposades les entitats (risc de crèdit i contrapart, risc de mercat, risc operacional, risc de liquidació i risc d'ajust de valoració del crèdit resultant dels instruments derivats extra borsaris); un règim de coixins de capital; l'autoavaluació del risc per cada entitat amb diàleg amb l'Autoritat Financera Andorrana, així com la necessitat de dotar-se de capital addicional per cobrir altres riscos; la transparència al mercat sobre els compliment dels requisits de solvència i liquiditat per part de les entitats i, finalment, les obligacions de publicació d'informació per part de l'AFA en relació a la regulació i la supervisió financera.

Des del punt de vista de la liquiditat, la present llei representa una millora notable quant al refinament del càlcul de la ràtio de liquiditat a curt termini, per tal de garantir que es mantenen suficients actius líquids, o coixí de liquiditat, per cobrir la totalitat de les sortides de liquiditat, en situacions de tensió, durant un període de 30 dies.

L'objectiu d'aquesta llei és enfortir la resiliència del sector bancari i financer andorrà perquè estigui en una millor posició davant les crisis econòmiques així com garantir que les entitats bancàries segueixin finançant l'activitat econòmica i el creixement econòmic amb uns recursos propis adequats.

El Projecte de llei de conglomerats financers resulta de la transposició de la Directiva 2002/87/UE del

Parlament Europeu i del Consell relativa a la supervisió addicional de les entitats de crèdit, empreses d'assegurances i empreses d'inversió d'un conglomerat financer.

L'evolució recent dels mercats financers ha donat lloc a la creació de grups financers que ofereixen serveis i productes en diversos sectors dels mercats financers, els anomenats conglomerats financers. Fins ara, en el marc jurídic andorrà no ha existit cap norma específica de supervisió prudencial, a escala de grup entès com a conglomerat financer.

Si aquests conglomerats, i en especial les entitats bancàries, les empreses asseguradores i les empreses d'inversió que en formen part patissin dificultats financeres, aquestes podrien desestabilitzar seriosament el sistema financer andorrà i afectar els dipositants particulars, els prenedors d'assegurances i els inversors. I és per això que calia regular-ho també.

Per finalitzar, i també en base al que han expressat la resta de grups parlamentari, voldria tornar a destacar un cop més l'ampli consens de tot l'arc parlamentari a l'hora d'afrontar les importants reformes del sector financer que s'han dut a terme fins al moment i que esperem que es continuïn tenint en les reformes que hem d'afrontar en el futur. Un ampli consens que no només aporta seguretat i garanties al sector dins del nostre país sinó que reforça la imatge del propi sector i del nostre país més enllà de les nostres fronteres.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

No sé si hi hauria un segon torn d'intervencions...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument i única i exclusivament en relació a la intervenció del Sr. Carles Naudi per dos qüestions.

Una en relació a la seva queixa que és certa i té tot el dret a fer-la, tot i que també em permeto apel·lar al que en podríem dir col·loquialment la cortesia parlamentària, és cert, ell va cursar una petició perquè l'AFA emetés un informe. En el seu moment ja li vam fer saber. De fet hi ha una carta del cap de Govern excusant-se. Aquesta carta no va ser tramesa a l'AFA, i per tant, l'AFA no va poder complir amb aquest requisit. Jo mateix vaig parlar personalment amb el Sr. Carles Naudi també per explicar-li. I per tant, doncs, aquí s'acaba el que va succeir.

Però el més important no és això. El més important és que, i especialment en relació a aquestes dues lleis, la seva petició anava bastant més enllà. El Sr. Carles Naudi demanava el parer de l'AFA en relació, no únicament a aquestes dues lleis que emanen de l'Acord monetari, sinó també a diverses lleis del sector assegurador i a altres lleis a les quals jo m'havia referit en una de les meves compareixences a la Comissió de Finances.

Però en relació a aquestes dues, és d'una evidència palmària la necessitat d'incorporar-les, de transposar-les o de fer lleis equivalents dins de la normativa andorrana. És tan palmària com l'existència del propi conveni o del propi tractat monetari amb la Unió Europea. Per tant, no cal donar-li massa voltes. Amb l'acord signat l'any 2011, es fa evident que hem de transposar aquestes directives i aquests reglaments.

Però és que a més a més, i d'aquí ha vingut la meua voluntat d'agrair en primeríssima instància la col·laboració de tota la Comissió de Finances, evidentment, també, la del Sr. Carles Naudi. Vam fer una cosa certament atípica, i és demanar una compareixença davant de la comissió en la qual la delegació convidada, en aquest cas i encapçalada pel Govern i per mi mateix, estava acompanyada per representants del sector financer, també de l'associació de bancs, com de l'associació de financeres com del supervisor. Per tant, en aquella sessió, tots aquests actors del sector es van pronunciar sobre la necessitat i la conveniència de dur endavant aquestes dues lleis, i dur-les endavant en base als textos que s'havien presentat a tràmit parlamentari.

És més, amb un ànim de transparència absoluta, en aquell moment, amb els projectes de llei ja entrats a tràmit parlamentari quedaven dues qüestions que generaven discrepàncies entre el sector i el Govern, sobre com s'havien de legislar, i en aquella mateixa compareixença es van fer públics també. Es va dir, estem d'acord amb tots, el text està consensuat amb tot menys en aquestes dues qüestions. Per tant, entenc que tenint tota la raó el Sr. Naudi, en el sentit de queixar-se pel fet que no hagi rebut aquest informe, rebudes les explicacions que se li van donar en el seu moment, sabent que en relació a aquestes dues lleis no hi ha cap dubte sobre la necessitat, estem obligats perquè hem signat un acord internacional que així ho diu, no calia esmerçar tot aquest temps de la seva intervenció en aquesta qüestió. Tot i que insisteixo, està en el seu dret, però també jo de donar-li el meu parer en relació a aquesta qüestió.

Segona qüestió i tècnica, aquesta ja sí que em sembla d'interès per a tothom, el tema de la concentració.

Són dues coses diferents, entenc jo i, per tant, penso que no s'ha de vincular especialment en aquesta llei. Però és cert, ni és bo que hi hagi excessiva concentració a les entitats financeres, excessiva concentració de risc de crèdit en un sol client, en aquest cas seria l'Estat, i com molt bé ha dit el Sr. Naudi, doncs, per tant, amb totes les peculiaritats que té l'Estat. Però tot i així, no seria bo que hi hagués excessiva concentració, però també vull dir que el nivell del deute públic andorrà, un cop repartit entre totes les entitats, no generaria un nivell de concentració que pogués posar-les en perill. Però en tot cas, és veritat, no seria bo.

Ni a la inversa! Ni a la inversa vull dir que al llarg d'aquests anys, el Consell General i també normalment per unanimitat, ha anat aprovant lleis que el que fan és evitar, precisament, que el diner públic o el diner que té l'obligació el sector públic de gestionar, com per exemple els fons de la CASS, no estiguin excessivament concentrats en una sola entitat. I per tant, diguem que el camí de la concentració o la qüestió de la concentració té doble direcció. Tot i que entenc que no és des d'aquesta llei que ho acabem solucionant, però en tot cas comparteixo amb el Sr. Naudi que es tingui molta cura dels excessos de riscos, tant pel que fa a les entitats, com pels clients en relació a les mateixes entitats gestores.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

Sr. Jordi Gallardo, pel Grup Liberal.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només perquè quedi constància en el Diari de Sessions. En la meua intervenció he incorregut en un error, sobretot en la primera part de la intervenció referint-me a un projecte de llei que no era un dels que procedíem a votar. Suposo que d'aquí la incredulitat de bona part dels companys de l'hemicicle.

En qualsevol cas, agraeixo la persona que m'ho ha fet saber, i perquè no hi hagi confusió quan hi hagi el repàs en el Diari de Sessions.

Evidentment, el nostre vot és favorable, però ha estat un error de referència, evidentment no era aquesta llei, era una altra. I només justament deixar constància.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció dins del Grup Mixt...

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Moltes gràcies Sr. síndic.

És veritat, Sr. Cinca, vostè em parla de... no sé si ha volgut dir que no he sigut cortès, no sé si ha volgut dir això de la cortesia. La cortesia, que consti que l'he intentat mantenir durant aquests quasi quatre, i al llarg de la meua vida, i l'educació que per sort he pogut rebre igual que tots nosaltres, va començar quan abans de començar el Consell em vaig adreçar al M. I. Sr. síndic i li vaig dir: Sr. síndic, fa deu dies va vèncer el termini perquè em trametessin aquest informe de l'INAF, avui comencem el debat a la comissió. I així ho vaig fer constar als meus companys de comissió. I crec que és assenyat, quan nosaltres al Consell tenim el pressupost que tenim i tothom sap que és molt, molt, molt menor al que tenen vostès al Govern i, per tant, arribem als assessoraments que arribem, disposant d'aquests recursos que el país en disposa, demanar aquest informe. Al Sr. síndic li vaig explicar, acabo de fer una demanda d'empara pel tema de les actes de l'Acord d'associació que no m'han estat trameses, no vull tornar a fer una altra demanda d'empara. I va quedar entre nosaltres i, evidentment, amb tota l'elegància del món, el Sr. cap de Govern em va adreçar aquesta carta. però no dic res més que una realitat. I és que estem votant una cosa i la votarem favorablement, perquè tenim altres informes, però ens ha agradat el de l'INAF, igual que ens haguessin agradat altres que tampoc hem rebut. I crec que consti en el Diari de Sessions que aquest informe no ens ha estat tramès, per mi és deixar clara una cosa, que si aquest informe mai aparegués i digués alguna cosa contrària -Déu no vulgui- com a mínim fer la constància en acta. I si no tinc dret a fer constància que els informes no m'arriben, doncs, malament rai! Però no m'acusí de no haver estat cortès o educat, perquè de la mateixa manera que vostès ho han estat, jo vaig ser-ho quan no vaig voler cursar cap demanda d'empara al Sr. síndic, però sí que vull que consti que els informes no han arribat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció dels Srs. consellers...

Sr. ministre...

No hi ha intervencions...

Bé, si no hi ha intervencions, donaríem aquí per conclòs el debat i vist el sentit de les mateixes intervencions i si no hi ha objeccions, tampoc, proposaria l'aprovació dels dos projectes de llei per assentiment.

Declaro aprovats els dos projectes de llei.

Passem tot seguit al sisè punt de l'ordre del dia.

6- Examen i votació del Projecte de llei de l'esport del Principat d'Andorra.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports ha estat publicat en el Butlletí número 125/2018 del 12 de desembre.

Intervé per exposar l'informe de la comissió la M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudi, nomenada ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

La Sra. Meritxell Palmitjavila:

Gràcies Sr. síndic.

En la reunió del dia 20 de juny del 2018, la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports, em va nomenar ponent del Projecte de llei de l'esport del Principat d'Andorra. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports en el decurs de les reunions celebrades els dies 13, 20, 27 de setembre, 10, 17, 24 d'octubre, 7, 14, 15, 28 de novembre, 5 i 10 de desembre de 2018 ha analitzat el Projecte de llei i les esmenes que li han estat presentades.

A l'esmentat Projecte de llei li foren presentades 196 esmenes a l'articulat: 14 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-SDP, 26 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt, UL-Ciutadans Independents, una de les quals ha estat retirada prèviament a l'inici del treball en Comissió, 8 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt -Sra. Sílvia Eloïsa Bonet-, 75 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata, 28 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-PS i 45 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal.

La Sindicatura, els dies 12, 19 i 26 d'abril i 24 de maig del 2018, i als efectes determinats per l'article 18.1.d)...

El Sr. síndic general:

Silenci si us plau!

La Sra. Meritxell Palmitjavila:

...del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat Projecte de llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports el dia 1 de juny del 2018.

De les esmenes que figuren a l'informe de la ponència: 40 esmenes s'han aprovat per unanimitat; 9 esmenes s'han aprovat per majoria; 65 esmenes no s'han aprovat. Dins d'aquest bloc esmenes no aprovades, abans de continuar amb el recompte de les votacions, voldria indicar que el llistat d'esmenes que figura a l'informe de la comissió, contempla que l'esmena 140 ha estat retirada per ser transaccionada per unanimitat quan de fet aquesta no ha estat aprovada. Tanmateix, el resultat d'aquesta votació ha quedat però ben reflectit en el text del Projecte de llei.

Continuo amb el recompte de votacions, 47 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per unanimitat; 7 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per majoria; i 27 esmenes han estat retirades.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, acabada la intervenció de la ponent, proposo procedir al debat i votació dels articles que han estat objecte de reserva d'esmena i continuar després amb el debat de les altres parts del text.

Us informo que han estat presentades un total de 16 reserves d'esmena, 6 de les quals pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, i 10 per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, també consellera del Grup Parlamentari Mixt.

Duna banda, les 6 reserves d'esmena presentades pel conseller Pere López, serien defensades de la forma següent: la primera seria la reserva d'esmena número 1 defensada de forma separada, després les reserves

2, 3 i 6 serien defensades de forma conjunta, i finalment les reserves número 4 i 5 també de manera conjunta.

D'altra banda, les 10 reserves d'esmena presentades per la M. I. Sra. Carine Montaner serien defensades de la manera següent: les 8 primeres reserves de forma conjunta i s'agruparien les dos darreres.

Alhora i vista la demanda de debatre conjuntament la reserva número 1 presentada pel M. I. Sr. Pere López i el primer grup d'esmenes presentades per la M. I. Sra. Carine Montaner, relatives a la fundació de l'esport, proposo de debatre aquestes agrupacions de reserves d'esmena de forma conjunta i, després, procedir separatament a la seva votació.

Iniciem, doncs, el debat de les reserves d'esmena.

Comencem per la primera reserva d'esmena presentada pel M. I. Sr. Pere López, Conseller General pel Grup Parlamentari Mixt.

És l'esmena 1, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 37 de l'informe del ponent, proposant suprimir l'article 9.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

La reserva d'esmena que em proposo defensar fa referència a la proposta de supressió de la Fundació de l'Esport que es proposava crear en el Projecte de llei.

Voldria començar recordant algunes de les entitats creades en aquests diferents anys per part de Demòcrates per Andorra, una llista que no pretén en cap cas ser exhaustiva.

El Fons de reserva de jubilació, la Societat Gestora de Drets d'Autors i de Veïns, el Consell Regulador del Joc, l'Agència Antidopatge, FEDA solucions, ACTUA Tech, una societat anònima a FEDA també creada i també podríem parlar abastament de les problemàtiques serioses de gestió, el SAAS i també de molts problemes de control, com a mínim control pressupostari entre altres d'Andorra Turisme.

I ara, després de tot això doncs, la Fundació de l'Esport. Una Fundació de l'Esport que no només és un nou ens que es ve a afegir a la llarga llista d'ens creats sinó que novament a més és una nova entitat que buida de competències un ministeri. Perquè finalment, la Fundació de l'Esport té unes àmplies, amplíssimes competències. I per tant, ens trobem de nou davant d'un model que podríem

anomenar model DA, de gestió de l'Administració pública. Un model que s'ha demostrat fracassat, una i altra vegada. I malauradament sembla que no han après les lliçons apreses i totes les problemàtiques que s'han anat derivant en els darrers anys i ara ens fan aquesta nova proposta.

Possiblement, des de les files demòcrates es voldrà explicar que es va intentar una transacció amb els diferents grups parlamentaris per mirar de trobar un model definitiu de fundació que tingués menys competències i que d'alguna manera fos menys invasiu amb les tasques que es fan des del ministeri. Però la realitat és que finalment cap altre grup parlamentari o cap altra formació política, compartia la creació de la Fundació de l'Esport. I per tant ens hem hagut de quedar com a redactat final amb la proposta feta des del grup parlamentari que millora en alguna cosa o en alguns dels plantejaments, la proposta inicial que es feia des del ministeri, però que finalment no ens treu de la problemàtica seriosa que és finalment la creació d'una nova entitat.

D'una banda, duplicitats amb el ministeri, nova invasió amb un dels ministeris, en aquest cas, el d'esports, i finalment un ens que en la mesura que vagin passant els anys, acabarà generant molta despesa.

I el debat és seriós perquè hi ha molts ciutadans que estan, i hi ha molts ciutadans que estem parlant en primera persona enfadats amb aquesta forma de fer.

Ja n'hi ha prou d'anar creant entitats i més entitats, que al final no només suposen sempre més despesa, sinó que al final generen una indefinició de la política en diferents àmbits, ja sigui l'àmbit de l'economia, ja sigui l'àmbit de la gestió sanitària, ja sigui l'àmbit del turisme, i ara també arribarà amb l'esport. I ja ens hem trobat sovint, i aquí també hi han hagut persones que han tingut competències ministerials que quan arriba un canvi de Govern o sense que hi hagi un canvi de Govern, amb un nou ministre que vol implantar una sèrie de polítiques, quan ens trobem davant d'aquests òrgans que tenen una autonomia pròpia de gestió, unes inèrcies i unes residències, doncs al final acaba manant més el gerent de la Fundació de l'Esport o acaba manant més el director d'Andorra Turisme o acaba manant més el gerent o director del SAAS, que els propis ministres de Turisme, de Sanitat o d'altres competències.

Jo crec que això en tot cas és un model que no compartim els Socialdemòcrates. La política es fa aquí sobretot, i evidentment els ministres també fan una part política molt important. I tota aquesta creació d'ens entremetjats ens estan comportant, com

s'ha demostrat en molts casos, un veritable desgovern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Seguim amb el primer grup de reserves d'esmena presentades ara per la M. I. Sra. Carine Montaner.

Recordo que la primera és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 4 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'exposició de motius.

La segona és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 19 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 3.

La tercera és la reserva que es correspon a l'esmena número 36 de l'informe de la ponent, proposant suprimir l'article 9.

La quarta és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 119 de l'informe de la ponent, proposant modificar els apartats 2 i 3 de l'article 50.

La cinquena és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 126 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'apartat 1 de l'article 51.

La sisena és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 130 de l'informe de la ponent, proposant modificar els apartats 2 i 3 de l'article 52.

La setena és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 167 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'apartat 1 de l'article 95.

I finalment, la vuitena és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 174 de l'informe de la ponent, proposant suprimir la disposició transitòria primera.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, la Sra. Carine Montaner.

Teniu la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Els consellers UL-Independents de la Massana sotmetem a votació al Ple una agrupació d'esmenes, agrupació d'esmena número 1 amb l'objectiu d'eliminar la creació de la nova entitat, que és la Fundació de l'Esport, prevista en el text presentat avui.

Reserves d'esmena número 14, 19, 36, 126, 130, 167 i 174 de l'informe del ponent.

Primer de tot, abans de començar voldria agrair a la Sra. ministra que va venir a la comissió per explicar-nos les competències de la Fundació de l'Esport.

Teníem uns neguits a nivell de la comissió i tota l'oposició, dic bé, tota l'oposició estàvem molt preocupats per aquesta Fundació de l'Esport.

La Sra. ministra ha intentat explicar-nos el perquè d'aquesta fundació i malauradament des de la bancada de l'oposició no estem gens convençuts. Ho puc dir ara perquè en comissió és el que es va dir.

Per què? Perquè veiem en aquesta Fundació de l'Esport un futur nuvolós. Una creació d'una maquinària difícil de controlar des del ministeri, i això ens preocupa, i amb uns costos previsibles a més a més.

Quan mirem les competències d'aquesta Fundació de l'Esport que tindrà, doncs veiem que són tasques del ministeri. Doncs què estem creant? Un ministeri número 2. Doncs nosaltres discrepem i tenim un altre posicionament en aquest sentit.

Srs. consellers, jo crec que el passat ens ha de fer reflexionar i hem de treure les lliçons del passat.

Permeteu-me referir-me al SAAS. El SAAS a l'inici es va crear per justament de bona fe i amb unes bones intencions per justament agilitzar tota la gestió sanitària. Però ara què veiem? Veiem que s'ha transformat amb una maquinària molt difícil de controlar des del ministeri, el ministre sigui qui sigui. I això és un problema i bé, nosaltres reiterem que no s'ha d'ensopegar dos cops amb la mateixa pedra, i per tant hem de treure els ensenyaments adients.

Doncs us demanem Srs. consellers de repensar a aquesta qüestió i de votar a favor de les nostres reserves d'esmena, que tenen com a objectiu eliminar la Fundació de l'Esport.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Iniciem una ronda d'intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa, teniu la paraula.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. López, no sé si avui la ministra mirarà de trobar aliances no només entre el Grup Parlamentari Liberal i la formació Socialdemòcrata sinó amb la resta de l'oposició en pes perquè penso que és una evidència contrastada el fet de què no només tota l'oposició sinó que també entre les files demòcrates hi havia, -no sé si encara hi ha-, grans dubtes al respecte d'aquesta Fundació de l'Esport.

De fet, vostès, tal com queda el redactat final del projecte de llei, donen una sèrie d'atribucions a la Fundació de l'Esport que al parer de tota l'oposició i al parer nostre no li pertocuen. Entre elles coordinar-se i cooperar amb les institucions i la resta d'entitats per fomentar la pràctica de l'esport. Comparar amb l'Agència Andorrana Antidopatge, proposar el nomenament dels membres de la Comissió jurídica esportiva, crear un servei de mediació per a la resolució de conflictes que poguessin sorgir en l'àmbit esportiu, crear comissions per desenvolupar i coordinar possibles projectes d'interès en l'àmbit esportiu, coordinar i cooperar amb empreses, entitats i/o institucions que organitzin esdeveniments en l'àmbit internacional i altres finalitats que es poguessin contemplar. Què li queda al ministeri d'esports? Quina feina haurà de fer el ministeri d'esports amb les atribucions que vostès atorguen a aquesta fundació?

A nosaltres i també tal i com han repetit el Sr. López i la Sra. Montaner, ens sembla que es crea una duplicat d'entitats completament innecessària, amb un segrest de funcions del ministeri encarregat de matèria esportiva, que el que pretén és simplement buidar-lo de funcions i de continguts. I al nostre parer això és completament innecessari i per tant, improcedent.

De fet, justament arrel de tots aquests dubtes que teníem l'oposició però també li recordo, membres de la formació parlamentària que els donen suport, vostès van tenir a bé a comparèixer en la comissió legislativa, la qual cosa ja a l'avança li agraeixo, ja ho sap. I vostè concretament esmentava com a un dels grans objectius d'aquesta fundació, el fet de què la fundació havia d'esdevenir un catalitzador de diners públics i privats amb la finalitat de poder-los repartir d'una manera més diversificada i impactar així positivament en el món de l'esport andorrà.

Aquest principi, ja li dic jo que el comparteixo, però el que és sorprenent és que justament aquesta gran finalitat que servia per justificar bàsicament el perquè de la creació de la Fundació de l'Esport, no es veu recollit en cap dels preceptes que jo li he esmentat, que sí que contempla el projecte de llei.

Per tant, els motius pels quals vostè va voler justificar la creació d'aquesta Fundació de l'Esport no es veuen recollits en el text de llei, amb la qual cosa és una absoluta contradicció que no justifica justament la creació per un fins que vostè justifica que inclús podem arribar a compartir, però que no es veuen reflectits en el redactat final. També ho ha explicat abastament el Sr. López.

Per tant, el que li hem dit, vostès quan van presentar el Projecte de llei de l'esport inicialment, el van

presentar amb aquesta principal novetat, que era la creació de la Fundació de l'Esport, que havia d'assumir les funcions més importants en matèria d'esport. Que nosaltres entenem, com marca la lògica, han de correspondre al Govern i al ministeri amb matèria esportiva.

A més amés, no obstant això, les fundacions del sector públic, d'acord amb la Llei 11/2008 del 13 de juny de fundacions, són entitats, li recordo, que no poden exercir potestats públiques, tal com recull la lletra a) de l'article 41 de l'esmentada llei. Per tant, en aquí creiem en una altra evident contradicció. Vostès volen fer mitjançant una fundació, la de l'esport, coses que la llei de fundacions no els hi permet fer, com és exercir potestats públiques.

No entenem a hores d'ara quina és la finalitat de crear una entitat que no sigui apta per exercir funcions públiques per ocupar-se de fomentar, ordenar i gestionar l'organització de l'esport al Principat d'Andorra.

Per nosaltres, pel Grup Parlamentari Liberal es tracta d'una opció organitzativa més que discutible i que s'ha de descartar de totes, totes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

No afegiré gaires coses més perquè crec que els consellers que m'han precedit en la paraula, doncs ja ho han especificat.

Jo també vaig presentar esmenes per eliminar la Fundació de l'Esport, i tampoc penso que a més a més, la seva composició no és un reflex de la voluntat que té, perquè en definitiva dins de la seva composició en els patrons, tant nats com no nats, no hi ha cap representant de les federacions, que són els que coneixen la realitat del país i de l'esport en el nostre país i com estan funcionant els clubs, per la qual cosa penso que tampoc pot complir les seves finalitats.

Jo li donaré el meu suport a aquestes reserves d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, les argumentacions exposades pel PS i per Unió Laurediana-Independents de La Massana doncs les comparteixo.

En el seu dia vaig presentar esmenes també per substituir la figura de la fundació mitjançant el manteniment del Consell Andorrà de l'Esport, reforçant-lo, ampliant les seves atribucions i jo crec que confio més en aquesta figura que no pas en la fundació. Considero que la figura jurídica d'una fundació no s'adiu gens amb el paper que ha de fer a nivell de regulació, d'impuls, de millora i facilitació de l'esport en general. Crec que és una figura que és un retrocés i per tant pot comportar problemes i no s'adiu al que hauríem d'entendre com a desenvolupament de l'esport en general. Crec que aquest projecte de llei es queda molt emmarcat en el sentit de defensar l'esport professional, però l'esport en general de la base fins a l'esport d'elit, i doncs l'esport amateur no queda prou defensat amb aquesta figura de la fundació, i hi estic totalment en contra.

Per tant, el meu vot serà de donar suport ala dos grups de reserves d'esmena en contra de la creació de la fundació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula el Sr. Justo Ruiz.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, ja ho han comentat, dos grans temors tenien vostès amb la possibilitat de crear aquesta Fundació de l'Esport, la creació d'una gran estructura i buidar de contingut la Secretaria d'Estat d'Esports.

La Secretaria d'Estat d'Esports només ha creat l'Agència Antidopatge. Estem parlant d'esports, i jo crec que no sé Sr. López, si Sr. Costa aquesta agència està complint amb el que se li demanava, si està treballant bé. Considerem que sí, per suposat, només s'ha creat aquesta agència.

Però bé, jo crec que cal dir que aquesta fundació s'hagués pogut crear sense posar-la a la llei. La llei de

fundacions no impedia pas el permetre a Govern que crees aquesta fundació. I la proposta de posar la fundació a la llei simplement és per dotar-la d'un cert calat i per una clara voluntat de transparència. I aquí, jo crec que el dia que va venir la Sra. Gelabert amb el secretari d'Estat d'Esports, el Sr. Beal i van respondre a totes i cadascuna de les preguntes que li van fer, i van aclarir tots els dubtes que vam tenir, jo crec que ja va quedar clar. I a sobre van explicar el perquè i la idea.

La idea neix quan es veu la necessitat de crear una fundació per a l'organització dels jocs dels petits estats 2021, i al contrari que va passar quan es va crear l'any 2005, que una vegada acabats els jocs es va dissoldre, doncs es va pensar que després de fer els esforços que la llei de fundacions doncs exigeix, que potser valdria la pena donar continuïtat a aquesta fundació.

Per una altra banda s'analitza el funcionament d'un òrgan ja existent, com és el Consell de l'Esport. Un òrgan que per la seva estructura i per la seva representació doncs a nivell de l'esport té raó de ser, però que té un problema que és totalment inoperant. No té capacitat d'execució.

Per una altra banda, és un òrgan que no pot ni ajuntar els elements de l'esport, ni fer contractacions, no pot crear comissions, per tant, hem tingut durant 20 anys un òrgan que poca cosa ha fet.

També es parla de la coordinació de l'esport d'alt nivell, que ara és un programa de la secretaria d'Estat d'Esports i no hi ha entrada d'elements privats, com sí tenen a d'altres països que fan aportacions privades a aquests projectes i, llavors es pensa en fer una fundació més ampla i que la primera cosa que podia fer doncs era que si els organitzadors ho demanaven d'ajudar en l'organització d'esdeveniments esportius. A partir d'aquí doncs, es comença a donar-li voltes i es pensa en quines funcions podria desenvolupar.

La primera idea eren elements de col·laboració públic i privat que podrien ajudar a desenvolupar un projecte multiesportiu a nivell de beques o de desenvolupament de l'esport com tenen a França i a Espanya, i quan hi ha una acció d'aquest tipus sobre aquest projecte surten tots els sponsors que posen recursos i aquests sponsors ja no van lligats a un sol esport sinó que estan lligats a un projecte més global i ens consta, i això us ho puc dir, perquè jo he estat al carrer buscant o demanant diners per al món del futbol i els hi puc assegurar que hi ha molts o moltes empreses que estarien disposades a ajudar però que no volen tenir una vinculació directa amb cap esport però que mitjançant aquesta fundació estic

convençut que podran donar aquesta ajuda i així podran compartir un projecte molt més ampli.

D'aquí es deriven les funcions que defineix la Llei: coordinar-se i cooperar amb les institucions, cooperar amb l'Agència andorrana antidopatge, proposar els membres de la comissió jurídica-esportiva. Aquestes són funcions derivades del Consell de l'esport que com a òrgan representatiu tenia una molt bona funció, però com a òrgan operatiu no podia desenvolupar les funcions que li atorgava la Llei del 98.

A part d'això doncs crea un servei de mediació de conflictes, crea comissions per desenvolupar projectes, coopera en entitats en l'organització d'esdeveniments internacionals i altres finalitats que es puguin establir als estatuts. Home, jo entenc com no coordinar-se i cooperar amb tot el referent a l'esport?

Per una altra banda, l'altra por que tenen i que ja han manifestat és que es pugui buidar de contingut la Secretaria d'Estat d'Esports. Han parlat amb els treballadors de la Secretaria d'Estat d'Esports? Saben quina estructura té la Secretaria d'Estat d'Esports? I els seus recursos humans? I l'evolució que ha tingut? Perquè res té a veure la Secretaria d'Estat de l'any 2010 amb la Secretaria d'Estat actual. Al 2010 tres persones que treballaven pels serveis administratius i ara són nou. I res a veure els projectes que ara són de molt més calat. Gestionar instal·lacions esportives: federacions, clubs, tots els que necessiten una instal·lació per poder desenvolupar el seu esport; ajudes, subvencions, beques, participació en diferents comissions i en aquestes comissions es donaria cabuda als representants dels diferents sectors esportius, o de les diferents disciplines esportives en aquestes comissions podrien entrar, seguiment de convenis, participació en projectes interministerials, esdeveniments esportius (Jocs Especials, copes del món), tot això en cap cas estarà derivat a la fundació... En cap cap!

En definitiva, crec que hem tingut en el si de la comissió, podria dir que una agradable discussió, un sentit crític totalment necessari. Crec que hem tingut una proposta a sobre de la taula o han tingut vostès una proposta a sobre de la taula que sense dubte millorava el text. Tenim clar que no es crearan nous llocs de treball en aquesta fundació ja que tant el gerent com el secretari seran treballadors de l'Administració central, però per sobre de tot el que més em sorprèn no és que no estiguin d'acord en crear aquesta fundació, el que més em sorprèn és que estiguin d'acord en continuar amb un Consell de l'esport que per activa i per passiva s'ha demostrat que malauradament no tenia capacitat per executar cap projecte.

Durant vint anys que al Govern hi han passat de tots, tots els colors, no s'ha fet absolutament res, ha estat el Consell de l'esport, en vint anys s'han reunit em sembla que prop de trenta vegades i vostès doncs, prefereixen ser conservadors, continuar en aquest projecte i els que acusen tantes vegades de conservadors són els que realment tiren endavant un projecte com aquest, perquè la visió no només ha de ser des de l'escó o des de la part política, també s'ha de tenir una visió des del punt de vista de l'esportista i jo estic convençut que aquesta possibilitat, aquesta oportunitat, jo crec que és un pas de gegant pel món de l'esport. Estic convençut!

Però aniré més enllà, jo els convido i aquí animo als propers consellers i conselleres generals i sobretot als que estiguin a la comissió d'esport, a què facin un seguiment d'aquesta fundació. I si durant la legislatura o després dels Jocs Olímpics... Perdó, dels Jocs dels Petits Estats veiem que no acaba d'omplir i d'arribar a les expectatives creades doncs des de la comissió fer una proposta de modificació... O hem d'estar vint anys més? I no se'ns han de caure els anells.

I tenim... Aquest matí fèiem referència tant el Sr. López com el Sr. Gallardo a un projecte faraònic que es volia fer al país que des del primer moment va rebre unes crítiques terribles i quan realment ens acusa, Sr. López, de no escoltar, doncs, bé, quan realment aquesta falta d'omplir les expectatives, el ministeri se n'adona doncs, decideix aturar el projecte. I què és el que passa? Doncs, que les crítiques encara són més fortes! Jo, aquestes coses són les que encara, de la política, no acabo d'entendre. Llavors acabo pensant, ostres, realment és criticar per criticar! Tenim un projecte: "És terrible, és la fi del món. -Bé, doncs, no el farem. -Oh, és més terrible!"... En què quedem?

Jo considero que hem de tenir una miqueta... i sembla mentida que ho digui jo, però hem de tenir una miqueta... Ser més oberts. Considero que des del món, des del punt de vista de l'esportista aquesta fundació pot ser molt interessant, i si no ho és, jo crec que la feina del conseller no ha d'acabar només quan es prem al sí, al no o a l'abstenció... Ha d'anar més enllà. Fem el seguiment i ja veurem si funciona, o no, i si no funciona doncs haurem de prendre decisions i no esperar vint anys.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

És el torn del Govern. Té la paraula la Sra. ministra, Olga Gelabert.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sra. subsíndica.

Vista l'exposició i la gran defensa que ha fet el Sr. conseller Justo Ruiz no sé si tornar a baixar perquè jo crec que ha fet una defensa magnífica del que ha volgut reflectir el Govern d'Andorra en aquesta Llei de l'esport pel que fa a la creació de la Fundació de l'esport.

Jo el que faré ara és explicar una mica quina ha sigut la voluntat de la creació de la Fundació de l'esport, que en aquest cas ha estat doble. D'una banda, perquè les funcions que volem atribuir a aquest organisme s'ajusta als criteris jurídics que volem de la Llei de fundacions andorranes perquè en definitiva el que volem crear és una entitat sense afany de lucre que afecte irrevocablement a uns béns o uns drets de la realització de finalitats d'interès general i, en aquest cas, del món de l'esport.

Una Fundació de l'esport que tingui com a finalitat beneficiar col·lectius genèrics de persones. A més en una fundació el control de l'Estat està garantit per la figura del protectorat i la publicitat per les obligacions registrals que imposa la Llei però també econòmicament. Les tasques que realitzarà aquesta entitat s'adapten més sota la figura d'una fundació. D'una banda perquè el pressupost general cada vegada té més dificultats per assumir totes les demandes de la societat en matèria de promoció de l'esport i, no obstant, les lleis imposen cada cop més obligacions als poders públics de contenció pressupostària. Com a exemple, posaré que després d'haver negociat amb totes les federacions, que ajustessin al màxim els seus pressupostos en el moment de demanar les subvencions vam consensuar un import consensuat d'uns 4.072.000 euros, i no hem pogut atorgar només que 3.446.000 euros, amb això vull dir que se'ns fa difícil. En tot cas, estem limitats a nivell d'adjudicar totes les subvencions que ens agradaria.

Per tant, davant d'aquesta situació de limitació de recursos, el Projecte de llei obre la porta a explorar de manera estrictament regulada i sense imposar les noves vies de recursos, via sponsors, premis o excepcions, que puguin contribuir a la promoció i al suport dels esports, entitats esportives o manifestacions esportives que amb una regulació tradicional tindria més limitat el suport per impossibilitat econòmica i que ho fa dins de la regulació de la Llei de les fundacions que ofereix les garanties de control estatal pel que fa als objectius públics i al funcionament.

Moltes gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat ala sala)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Obriríem, si és el cas, un segon torn d'intervencions.

Pel presentador de la reserva d'esmena, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No tinc clar, Sr. Ruiz, si a l'hora de fer símls el que més li convé parlar a DA és de *The Cloud*, si l'exemple de bona gestió és aquest... En tot cas, no sé si tothom estarà massa d'acord en posar-ho com un exemple d'una bona manera de fer amb els diners de tots.

La defensa de la Fundació de l'esport per part del Govern quan va comparèixer davant de... i també li agraeixo la seva compareixença tot i que em sembla que aquests agraïments van ser una mica sobrès. Jo crec que hi ha una certa obligació de comparèixer, però en tot cas l'agraïment per la compareixença ha estat del tot erràtica. Més enllà... Els que ho hem anat seguint o hem intentat seguir, més enllà de saber que es volia crear sí o sí una nova entitat, les explicacions eren múltiples i variades: un dia era per fer gestió econòmica, un dia era per organitzar els Jocs dels Petits Estats, un altre dia era per recollir diners per les federacions a través d'uns programes que es poguessin passar cap a les federacions, algun dia hi havia coordinació amb les federacions, algun dia això no hi entrava... I la veritat, no sé massa on parem! Més enllà d'una necessitat de salvar una cosa que quasi bé hagués estat esborrar-la de plomada que hagués estat el més simple perquè finalment per organitzar els Jocs dels Petits Estats o per fer qualsevol tipus d'ens així, Govern evidentment pot crear una fundació i pot crear una entitat que gestioni els recursos i que organitzi aquestes competicions, però jo crec que s'han ficat en un lloc complicat i sobretot innecessari perquè és que jo crec que ni vostès mateixos saben ben bé què volen fer d'aquesta fundació. S'han mig atrinxerat i un cop atrinxerats a veure com ho salvem, no? Jo crec que no feia falta salvar res, és a dir, jo crec que haguessin pogut eliminar i haguessin pogut trobar algunes de les vies de consens que com veurem al llarg del debat de la Llei no han sigut capaços de trobar amb un aspecte com aquest.

Però finalment, tal com queda el redactat, insisteixo tot i que vostès mateixos van fer una proposta a millorar però que no van poder trobar cap acord amb cap altre grup, doncs, ens trobem en el pitjor dels escenaris. Un solapament de funcions amb el ministeri. A mi em sembla molt rellevant el que

també deia el Sr. Costa ara en relació... Realment una fundació pot fer funcions ministerials? És realment aquesta la feina a fer? Una composició que no és gens plural. És a dir, si encara hi hagués la participació de les federacions, i encara hi hagués pels mateixos representants ministerials de diferents ministeris assentats en un òrgan per parlar de l'esport, i vostè diu: "Per què no s'ha de coordinar la fundació?" o "Clar que s'ha de coordinar la fundació amb el ministeri!" Però, jo li demano: per què s'ha de coordinar la fundació? Si hi ha un ministeri, el ministeri marca la política esportiva. Quan hi posem molts pel mig al final el que passa -i no vull repetir els exemples de la meua intervenció- és que no se sap qui mana! Hi ha un desgavell i vulgui o no vulgui, despesa! Despesa, reunions, entitats, actes, algun local que s'ha de tenir... I a mesura que comença la d'això... I ho hem vist, entitats que han començat amb no res i que al cap del temps dos, tres persones, una secretària, unes actes... És a dir, és inevitable! I per tant, això és així.

Però sobretot ja que la fundació la tenim aquí, ni que sigui avui que en parlarem almenys per última vegada abans de la propera legislatura, estaria bé que algú de Demòcrates per Andorra ens expliqui clarament què és la Fundació de l'esport, i amb una veu única i transparent perquè com a mínim, compartint-ho o no compartint-ho, sapiguem què és aquesta fundació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Justo, com s'ha fet fins ara? Com s'han organitzat els Jocs dels Petits Estats?

El Comitè Olímpic és el que fa tota l'organització dels Jocs dels Petits Estats i nosaltres pensem que ha de ser així, i no correspon en cap cas a la Fundació de l'esport.

Pensem que... I el futur ens ho dirà si ens equivoquem, o no, des de la bancada de l'oposició actual, si era necessari o no fer una fundació i a veure com evoluciona el que diu el Sr. López. És que pot ser una roda, una roda de costos i una roda que serà difícil parar. I per tant, nosaltres pensem que avui en dia es poden fer aportacions a nivell d'entitats esportives, que no hi ha cap problema en aquest sentit però que el que s'ha de fer és incentivar que la gent i les societats, les empreses donin amb

aquestes entitats esportives. Hi ha desgravacions fiscals. Això és el que pensem, i ho pensem fermament.

Respectem perfectament el posicionament de la majoria, però com a mínim penso que s'havia de pensar molt i molt bé, i quan demanem a la Sra. ministra la planificació de la Fundació de l'esport, quanta gent hi haurà? És a dir, és com quan muntem una empresa: hem de preveure quants treballadors tindrem i totes les tasques de manera detallada. És clar, són tasques molt àmplies, tasques que és un copiar-enganxar de les tasques del ministeri. Doncs, permeteu-me preguntar diguéssim la legitimitat d'aquesta creació. I amb tot el respecte, eh?

Bé, nosaltres ja ara hi direm el nostre posicionament i el futur ens ho dirà a veure qui té raó.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Ferran Costa, pel Grup Liberal.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Ruiz, li he de confessar una cosa i li he de dir que és sempre un plaer poder argumentar amb vostè en aquesta mena de debats perquè penso que és realment una confrontació enriquidora en els punts de vista, i no ho dic pas perquè no ho sigui amb la Sra. ministra, que també ho és, que no em mal interpreti però, parlava de conseller a conseller. I li dic perquè a més a més va més enllà i ara em demanava doncs què en penso de l'Agència Andorrana Antidopatge que és un plaer poder-li contestar perquè jo ni havia fet menció. El Sr. López sí que ho havia mencionat, hi havia fet menció, i ja li he dit varies vegades i consta en acta varies vegades que crec que l'Agència Andorrana Antidopatge està fent una molt bona feina. Això no treu totes les discussions que tindrem d'aquí una estona quan parlem de com pensem nosaltres que cal gestionar l'antidopatge, la lluita del dopatge, al nostre país.

Dit això, deixi'm fer unes puntualitzacions sobre les seves observacions. Vostè diu que en la compareixença que van fer tant el secretari d'Estat d'esports com la ministra en comissió per explicar-nos quines eren les finalitats de la Fundació de l'Esport doncs, ens van aclarir tots els dubtes. Jo li diria que es pretenien potser aclarir tots els dubtes però penso que de manera manifesta l'oposició, la qual representem un 63% dels andorrans, doncs no ens van quedar aquests dubtes clars perquè si ens

haguessin quedat tan clars o si s'hagués esvaït qualsevol mena de dubte, avui suposo que tots en pes i de manera unànime donaríem suport a aquesta Fundació de l'esport que no li'n donem. Per tant, vostè afirmava teòricament que es van aclarir tots els dubtes, potser a vostè sí que se li van aclarir però bé, hi ha una part important de consellers generals que aquests dubtes encara romanen més que vius.

Llavors, també deixi'm dir-li que, a parer meu, penso que vostè ha contret en diferents contradiccions, perquè ens parlava com a una de les finalitats de la fundació aquesta mena de col·laboració pública privada que també facilitaria que moltes empreses, doncs, que no volen donar suport a un esport en concret, sinó que ho volen fer en genèric, doncs, ho poguessin fer. Però deixi'm recordar-li també la variant contrària, i és que hi ha moltíssimes empreses al país que el que volen és donar suport a una federació o a un esport en concret, com pot ser la natació, en el cas d'alguna entitat bancària, o de l'esquí, en el cas d'una altra entitat bancària.

Per tant, una cosa no ha d'excloure l'altra.

També una altra de les contradiccions que vostè ha contret, és que ens parla de la ingent feina que fa la Secretaria d'Estat d'Esports. Sense cap mena de dubte, la Secretaria d'Estat d'Esports tenen una quantitat de feina ingent, i tot el personal de la Secretaria d'Esports em consta que fan aquesta feina de manera diligent i, per tant, també des d'aquí agrair-los l'esforç que fan per realment, gestionar totes les necessitats de l'esport del país. I penso que aquest reconeixement és just i és necessari.

Però a la vegada, llavors vostè argumenta que cal aquesta Fundació de l'Esport per alleugerir aquestes tasques, i també se'ns va dir en comissió que la persona que s'ocuparia de la Fundació de l'Esport seria una persona que ja està treballant a la Secretaria general d'Esports. Per tant, no pot argumentar per una banda, que la quantitat de feina és ingent i cada vegada és més creixent, però per altra banda, vostès mateixos el que fan és treure dotació humana de la Secretaria general d'Esports per posar-la a la Fundació de l'Esport.

Nosaltres, com a mínim a mi, aquest raonament és un raonament en fals, perquè esdevé una contradicció en si mateixa.

Per últim, lamento que no ens hagin pogut convèncer o que potser les explicacions no hagin estat del tot plausibles de manera homogènia, clara, contundent i rotunda dient quina era aquesta finalitat de la Fundació de l'Esport. Dels objectius que se'ns han manifestat diverses vegades, són diferents als que consten al text de la llei, però que hi havia un text que es proposava millorar quines

eren aquestes finalitats, però que al final, malauradament, en comissió, no va poder prosperar.

Per tant, ens agradaria, doncs, veure quins són aquests objectius.

I òbviament, Sr. Ruiz, la fundació esdevindrà una entitat com a tal, segurament, més que presumptament, al final de la sessió d'avui, amb l'aprovació d'aquesta Llei de l'esport, i se'n farà el seguiment preceptiu. I tant! I penso que tots els consellers generals a la propera legislatura o les que vindran, doncs, tindran la cintura suficient per veure i analitzar si aquesta nova entitat no fa gaires funcions que, suposadament, li pertocquen, doncs, que tinguin temps a rectificar i a esmenar-ho.

Només un apunt final i també parlava com el The Cloud. Deixi'm fer una puntualització. Penso que tampoc ara no toca, perquè el Sr. Torres avui estava prou tranquil perquè parléssim una altra vegada del The Cloud. Però deixi'm recordar-li que el Grup Parlamentari Liberal mai va criticar el projecte. El que va criticar i de manera contundent, és la gestió que d'aquest projecte se n'havia fet, i aquest intercanvi de parers ja el vam tenir en el seu dia amb el Sr. Torres. Però mai, mai, havíem criticat el projecte en si.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Dins del Grup Mixt, Sra. Sílvia Bonet, tengu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només una puntualització, quan la ministra ha estat parlant de la proposta per la Fundació de l'Esport en la qual s'intentava que es pogués donar resposta als neguits de les federacions, ho he dit abans en la meua primera intervenció. Jo no podia donar suport a la proposta de transacció i, insisteixo, perquè vull llegir quins seran els representants o l'òrgan de govern d'aquesta fundació. Seran els ministres competents en matèria d'economia, d'educació, esports, finances, turisme i salut o les persones designades per aquests ministeris, la persona que estigui al capdavant de l'òrgan governamental en matèria d'esports, el director de turisme, un representant dels comuns, i com a patrons no nats, un representant del Comitè Olímpic Andorrà i un esportista designat pel ministeri competent en matèria d'esports. Aquesta serà la composició. Jo aquí no acabo d'entendre quina de totes aquestes persones serà l'enllaç amb les federacions, o podrà

representar les necessitats i els interessos de les federacions i podrà fer tota aquesta tasca que realment, per una altra banda, li hem donat a la Fundació de l'Esport. La proposta de transacció no modificava substancialment el text inicial presentat en el projecte, ni acabava de recollir els neguits que vam presentar en aquella compareixença que, evidentment, com la resta de companys, agraeixo moltíssim perquè en certa manera sí que ens va posar negre sobre blanc en alguns dels temes que teníem dubtes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Dins del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, de l'exposició que ens ha fet el Sr. Justo Ruiz fa una estona, bé, jo crec que s'evidencia clarament que estem davant de dos models diferents. Un model que lícitament, doncs, defensa DA, que és d'alguna forma l'aconseguitment o el muntatge d'aquesta Fundació de l'Esport amb la qual sembla que li pretenen subrogar o traspasar competències que corresponen a Govern, competències executives. Jo crec que això no és el que es correspon.

Sóc més partidari de mantenir una figura que és com la de Consell Andorrà. Vostè deia que no ha fet gran cosa, que darrerament no s'ha reunit gaire. Bé, vostès sabran, fa 8 anys que hi són, doncs, si no han volgut comptar amb el suport d'aquest Consell Andorrà o l'han volgut transformar, doncs, per algun motiu serà.

En tot cas, jo considero que la figura jurídica d'una fundació no s'adiu, no és la seva finalitat. I torno a dir, crec que la figura del Consell Andorrà de l'Esport ampliada, actualitzada, doncs, és el que jo crec que s'hauria de ser i, doncs, com a ens d'assessorament, doncs, de la tasca de Govern. Evidentment Govern ha de fer la seva tasca, la Secretaria d'Estat d'Esports ha de dirigir les polítiques esportives que cregui convenient, i el Consell Andorrà de l'Esport ampliat amb les altres prerrogatives hauria de ser un consell assessor amb la qual hi hagi com a interlocutors tots els clubs, federacions, entitats esportives, però, també evidentment, capitanejat per Govern...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

...jo crec que és la fórmula de funcionar.

Per tant, és un model que jo defenso i és contrari al que vostès pensen.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, en cap moment he parlat jo de gestió del The Cloud. Jo simplement he parlat de l'exemple que han donat de responsabilitat i d'humilitat. Res més! I dir que realment s'escolta. Simplement, no he parlat de res més.

Ara mateix la Secretaria d'Estat d'Esports no pot anar a buscar aportacions privades. Si tant ens preocupen els diners públics, jo crec que aquesta fundació és una oportunitat per generar aquesta possibilitat.

I Sr. Costa, és clar que hi ha empreses i empresaris que volen estar identificats en un esport, però n'hi ha molts, i li puc dir, n'hi ha molts que no volen identificar-se no només amb un esport, i aquesta fundació els hi dóna la possibilitat d'estar en un projecte més global.

Quan vagin a demanar diners. Mira jo faig l'aportació a la fundació i és la fundació que s'encarregarà de gestionar-ho. La Secretaria d'Estat d'Esports no pot fer aquest paper.

La Sra. Sílvia i també el Sr. Pere diuen que la representació... bé, la representació és la que és. Però on estaran i on han d'estar federacions, clubs, persones que estan vinculades a l'Esport, seran les comissions que es puguin crear per fer projectes en comú. Federació de futbol, per exemple, vol crear o vol organitzar un esdeveniment internacional, s'adreça a la fundació. per exemple volem fer una reunió de federacions a Andorra, les 52 federacions europees. Considero que aquí la fundació pot donar un bon cop de mà, i es crearà una comissió amb algun representant o varis representants d'aquesta federació amb representants de la Secretaria d'Estat d'Esports i amb el que es cregui convenient allí és on estaran els representants.

Sra. Montaner, vostè diu què estem fent fins ara o com es fan els jocs dels petits estats? No s'ho creurà: amb una fundació. És crea una fundació per

l'organització dels jocs dels petits estats. I quan acaben aquests jocs es dissolt.

Els treballadors o el gerent i el secretari, Sr. Costa, no són treballadors de la secretaria, són treballadors de l'Administració central. No són de la secretaria. És a dir, l'Administració central decidirà quines persones han de realitzar aquesta funció i quan la fundació necessiti qualsevol cosa, doncs, seran els encarregats o bé de convocar comissions o bé de convocar les reunions pertinents.

I per últim, i que personalment a mi em convenç sense cap mena de dubte i pel que he pogut tastar, el món de l'esport jo crec que està encantat amb aquesta fundació. Crec, i torno a repetir, que és un pas de gegant. I segurament crec que estic en... el pensament sóc totalment optimista, però no tindrè cap problema si d'aquí a 4 o 5 anys, ens trobem, i dir-li, doncs, teníem raó, pensava que aniria bé i no ha funcionat. Cap problema! Però anem a provar, anem a veure si funciona. Per què no? Quina por tenim? La secretaria no derivarà cap funció. Ja els hi he dit. I si vostès detecten que hi ha funcions del ministeri que s'estan derivant a la fundació, doncs, torno a repetir, per això som consellers generals, per denunciar-ho.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Govern, Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, només per reforçar una mica tots els punts que ha posat en valor el Sr. Ruiz.

Sra. Carine, la Fundació de l'Esport no tindrà un cost associat. De fet, és una demanda que vostè també va fer el dia que vaig assistir a la comissió, va dir que perquè no fèiem un estudi d'impacte econòmic del que representaria la fundació. La fundació, com ha quedat ben regulat a la llei, no tindrà increment de personal perquè la gerència i la secretaria vindran donades per algú de l'Administració, no algú de la secretaria d'Estat com algú ha dit, pot ser algú de la Secretaria d'Estat d'Esports o no, pot ser algú de l'Administració igual que el seu secretari.

De fet us vaig comentar que el que pretenia la Secretaria d'Estat d'Esports amb la creació de la fundació, era una mica poder donar solucions a moltes federacions que es troben amb recursos més justos a nivell de poder realitzar, ja no només esdeveniments, sinó també competicions o fins i tot ampliar formacions.

El que buscàvem era que, com molt bé han dit tant el Sr. Costa com el Justo Ruiz, és que empreses que potser no es volen vincular directament amb una federació que, evidentment ho poden fer, poguessin en aquest poder compartir el seu amor per l'esport, doncs, fent aportacions a aquesta fundació, i que fos la fundació que a través d'estudis de les diferents propostes de les federacions, poguessin anar vinculats o no, perquè no amb els plans nacionals, que discutirem probablement més tard, doncs, poguessin fer aportacions a curt i a llarg termini dependent dels períodes en què ens trobem, tant de jocs de petits estats com amb jocs olímpics.

Una mica la idea era i també la vaig compartir amb vosaltres, era fer una similitud amb el que trobàvem també amb el Departament de Cultura, amb el Ministeri de Cultura, amb el que era la Fundació ONCA, que era un patronat, que en aquest cas era compartit amb Crèdit Andorrà, on vèiem que tant l'aportació pública o priada o la fusió aquesta que hi havia dintre de la fundació, doncs, permetia tenir una orquestra de cambra que ja no només es dedica actualment a fer concerts, sinó que ha anat molt més enllà i també afecta temes més socials.

Una mica la idea era reprendre aquesta fundació en el món de l'esport pensat una mica, doncs, amb comparació amb la Fundació ONCA.

Efectivament, al 2005 es va crear una fundació dels jocs dels petits estats i que posteriorment es va quedar anul·lada. Ara vist el retràs que portàvem amb la Llei de l'esport, doncs, ja s'ha creat la Fundació dels Jocs dels Petits Estats del 2021, que el que pretén, doncs, és organitzar i crear un comitè organitzador dels jocs dels petits estats.

I l'enllaç que bé comentava el Sr. Víctor Naudi o la Sra. Sílvia Eloisa, l'enllaç que es fa entre públic i privat, en aquest cas i només per a l'inici, fins que no veiem que va evolucionant la fundació, en el cas que evolucioni, que és el sentit de la Secretaria d'Estat d'Esports, és entre el Comitè Olímpic, la Secretaria d'Estat d'Esports i totes les entitats esportives. Jo crec que aquí és on es fa l'enllaç entre el públic i el privat.

I Sr. Naudi, des del 2009 que el Consell Andorrà de l'Esport només es dedica a elegir el millor esportista de l'any. Penso en creure que la creació de la fundació podia donar més atributs i, en tot cas, contribuir molt més en el món de l'esport, que com bé sabeu, ha anat evolucionant molt, i més des d'aquests últims 20 anys.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

No sé si hi ha un tercer torn d'intervencions...

Els hi demanaria brevetat perquè penso que les exposicions de cadascú han estat prou clares.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic, seré molt breu, per això ho faig des d'aquí.

Però només un parell de comentaris.

Ens deia el Sr. Justo de provar, parlant de nou del tema de The Cloud, li asseguro que cada vegada que pronuncia el The Cloud hi ha gent de la seva bancada que es retorcen. He vist el cap de Govern cada vegada que diu això que no sap com posar-se. Però bé, si vol insistir en el tema de The Cloud, doncs, endavant.

I ara escoltant algunes de les improvisacions noves sobre la funció de la fundació, que si pot rebre diners per les diverses federacions, i que després la fundació decidirà a quina federació va i a quina federació no va. Justament això, em sembla que és una feina del ministeri. És a dir, si uns diners públics, que arriben al món de l'esport, ja tenim prou debat i després parlarem de subvencions i de criteris per assignar subvencions, resulta que serà la fundació la que determinarà a quins projectes aniran aquests diners, doncs, estem traslladant tota una sèrie de diners que són decisions de ministeri. Per tant, ens avala perfectament la tesi d'aquells que defensem que la fundació segueix sense tenir massa objecte clar, i en tot cas, el que farà és trepitjar feina que han de fer o que han de fer els ministeris.

I ja per acabar amb el tema de la fundació dels jocs o altres fundacions que es puguin crear, justament és això el que defensem. És a dir, no cal tenir una Fundació de l'Esport permanentment creada amb funcionament, sinó que si surt un projecte, si s'ha d'organitzar una competició, i així s'ha fet, doncs, es pot crear una fundació específica amb data d'inici i amb data de final per donar resposta a aquella reacció, però no haver creat aquesta fundació, que per molt que el Sr. Justo diu que genera molta il·lusió en el món de l'esport, és que no li acabo de veure què és el que li aportarà al món de l'esport. Jo m'ho creuria si veiés els beneficis que això acabarà portant pel món de l'esport.

Però no en veig cap de benefici, ni per cap club i ni per cap federació ni per cap... potser hi ha algú que sí que està esperant a anar a la Fundació de l'Esport o hi ha alguns que estan esperant la Fundació de

l'Esport, però no hi veig el benefici pel funcionament esportiu de crear aquest òrgan intermedi entre les federacions i el Ministeri d'Esports.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, Sr. Justo, BOPA 59 Fundació de l'Esport, és a dir, aportació a la Fundació de l'Esport dels Jocs dels Petits Estats del 2021. És a dir, data de creació i data de fi. Doncs, és això que l'oposició vol! Una cosa molt concreta, per una tasca molt concreta, i s'ha acabat. I que el ministeri faci la feina.

No veiem el perquè d'aquesta fundació, aquesta creació permanent de la fundació, no ho veiem. I això ja podem parlar durant hores, i vam parlar a la comissió, jo respecto perfectament el vostre posicionament, però s'ha de respectar el nostre, i de dir bé, fins ara es feia. És a dir muntem una fundació, després hi ha una fi, i ja està, i després un altre projecte. Però és clar, és molt fàcil de controlar, perquè com deia la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, a mi el que em preocupa, és que quan mirem la composició, bé, són càrrecs públics. I qui farà la feina? Qui farà la feina? Qui coordinarà? El representant del comú... M'enteneu el que vull dir!

Llavors, nosaltres no ho veiem realment, Sra. ministra. Ho sento molt de dir-ho, però no podem avalar aquesta Fundació de l'Esport de manera permanent.

No veiem el perquè!

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels diferents consellers...

Sr. Justo Ruiz.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

No simplement per comentar que es quedarien parats si veiessin un calendari d'esdeveniments esportius. El d'un any, qualsevol any, si veiessin el calendari d'esdeveniments d'esportius que es fan a

Andorra segurament es quedarien parats i no s'ho creurien.

Jo crec el que diem, deixem-ho treballar, veure. Entenc que el que sí tenim clar és que el Consell de l'Esport no és operatiu, per tant, anem a provar, a veure si funciona.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Govern desitja intervenir...

Sra. ministra.

Jo els hi reitero que m'imagino que aquesta mateixa discussió ja l'han tingut en comissió unes quantes vegades. Tinc la sensació que s'estan reiterant amb les diferents posicions els uns i els altres. No sé si avancem gaire en la discussió.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Sí només per acabar i per aclarir un tema que d'obrir i tancar una fundació no és tan fàcil perquè cada vegada s'ha de fer una aportació de 100.000 euros. És a dir que cada vegada que hem de crear per fer un esdeveniment o per demanar diners o per qualsevol cosa hem de crear una fundació per 1000.000 euros, és impossible.

A més a més sàpiguen que la Secretaria d'Estat d'Esports no pot rebre diners públics. És a dir que quan es crea la fundació aquesta és precisament perquè pugui rebre públics i que sigui la fundació qui els gestioni.

A més a més i també els hi vaig comentar a part d'altres temes que els hi vaig comentar el dia de la compareixença, un dels neguits que tenien les federacions era sobretot les petites federacions a nivell d'assegurances. Es trobaven que molt sovint no tenien assegurances competitives, que eren assegurances sempre molt cares quan teníem pocs participants en les seves federacions. I el que s'havia parlat era de poder crear una mútua d'assegurances perquè totes les federacions que no disposessin d'aquesta mateixa doncs poguessin adherir-s'hi. Això tampoc ho pot fer directament la Secretaria d'Estat d'Esports, no es pot anar dedicant a parlar amb totes les assegurances del país per veure quina és la millor oferta sinó que és una potestat que per exemple li podríem donar a la Fundació de l'Esport en aquest cas.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions procediríem a la votació en primer lloc de la reserva d'esmena presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant aleshores el text tal com ha sortit de la comissió.

Recordo que és la reserva d'esmena número 1 que es correspon a l'esmena número 37 de l'informe de la ponent, proposant suprimir l'article 9.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí.

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

A continuació procedirem a la votació del primer grup de reserves d'esmena presentades per la M. I. Sra. Carine Montaner.

Anem a votar-les una a una. La primera és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 4 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'exposició de motius.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí.

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a l'esmena número 2 que es correspon amb l'esmena número 19 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 3.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la tercera reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 36 de l'informe de la ponent, proposant suprimir l'article 9.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la reserva d'esmena quarta, que es correspon a l'esmena número 36 de l'informe de la ponent, proposant suprimir l'article 9.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la reserva d'esmena número 5 que es correspon a l'esmena número 126 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'apartat 1 de l'article 51.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la número 6, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 130 de l'informe de la ponent, proposant modificar els apartats 2 i 3 de l'article 52.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la reserva d'esmena número 7 que es correspon a l'esmena número 167 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'apartat 1 de l'article 95.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem finalment a la darrera, la número 8, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 174 de l'informe de la ponent, proposant suprimir la disposició transitòria primera.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Seguim tot seguit amb el debat del segon grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, Conseller General del Grup Parlamentari Mixt.

Són la número 2, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 95 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 37.

La número 3, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 96 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 37.

I finalment la sisena, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 116 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'apartat 1 de l'article 49.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Les reserves d'esmena que em proposo defensar en aquest torn d'intervencions són al nostre entendre, el moll de l'os o un dels debats centrals d'aquesta llei de l'esport que avui debatem.

Perquè finalment i per contextualitzar una mica al qui encara no estigui situat, parlen de l'esport de base i de la importància d'aquest esport de base i de l'atorgament de subvencions per la promoció de l'esport de base.

Perquè al darrera d'aquesta consideració hi ha ni més ni menys que el model esportiu del nostre país i quin és el concepte d'esport que es derivarà d'aquest projecte de llei.

Com ja vaig fer esment amb motiu de l'esmena a la totalitat i no voldria fer extensiu fer els mateixos comentaris, sí que em voldria referir a algunes de les legislacions en matèria d'esport a nivell internacional i quin paper se li atorga a l'esport dins de les legislacions més modernes.

En concret el llibre blanc de l'esport de la Unió Europea li atribueix a l'esport doncs funcions tant en temes d'educació, de formació, de millora de la salut pública, la promoció de la ciutadania activa, el paper de l'esport que després en parlarem com un element d'inclusió social, d'integració, d'igualtat d'oportunitats, entre altres.

Els plans de desenvolupament d'aquest llibre blanc de l'esport parla també de la formació de joves en valors, de la millora en les relacions i la millora del tracte i la comprensió amb els diferents.

També altres legislacions en el si de la Unió Europea parlen sobretot dirigit a joves i a adolescents, i després m'hi referiré, de valors com ara per exemple associats a l'esport, com la cultura de l'esforç, la disciplina, la perseverança, l'autonomia, la tolerància, la confiança en si mateix, l'esperit en equip i altres.

I finalment, referint-me a un llibre molt destacat que també vaig comentar en el seu moment d'UNICEF, permet afegir a totes aquestes qüestions, la millora en àmbits sanitaris, de trastorns alimentaris i la lluita contra alguna de les malalties no pròpiament físiques de la societat moderna, com és el conformisme, la manca d'autocontrol, entre altres.

Per tant, entenc que ningú discuteix o ningú està en condicions de discutir a Demòcrates per Andorra la importància de la pràctica de l'esport i quan és d'important, especialment en els joves i adolescents, que puguin practicar esport en condicions.

Quan veiem un projecte de llei com el que se'ns va presentar en el seu moment, que té una concepció de l'esport molt vinculada doncs als esports de muntanya i molt vinculada als resultats esportius, sincerament no hi trobem cap d'aquests elements que són al nostre entendre tan i tan importants.

Moltes federacions a partir d'aquesta llei veuran reduïts els seus pressupostos, seguiran veient reduïts els seus pressupostos. I dic seguiran veient reduïts els seus pressupostos perquè això és el que ha fet Demòcrates per Andorra pel període 2011 a 2017. I Sr. Ruiz té totes les dades perquè li vaig fer una entrega en el si de la comissió i una foto fins i tot, perquè puguem debatre no sobre la realitat de les dades sinó sobre el concepte.

Com hem dit també varies vegades, la mitjana de les federacions han rebut en aquests sis anys una reducció del pressupost del 20%, mentre que altres federacions vinculades a la muntanya doncs han vist incrementat el seu pressupost.

Allò que fins ara s'ha fet, jo diria de manera arbitrària perquè no hi havia un instrument legal per fer-hi i algú ho ha decidit mentre que a alguns se'ls

hi retallava, als altres se'ls augmentava, ara amb aquesta projecte de llei es farà amb totes les de la mà.

I si fins ara hi ha federacions que a hores d'ara tenen serioses dificultats per pagar espais per entrenaments, per pagar entrenadors o per monitors, o per rebre suport tècnic als clubs per part de les federacions, el seu futur d'ara en endavant és bastant negre.

I arribat a les esmenes presentades en el seu moment, esmenes que tenien una voluntat inclusiva, és a dir nosaltres no hem qüestionat en cap moment que l'esport d'elit ha de ser promocionat, que hi ha determinades competicions esportives que són importants al nostre país. El que nosaltres no volem de cap manera és que aquesta promoció d'esport d'elit es mengi el pressupost de les federacions.

Quan això passa a costa de reduir en un 20% el pressupost de les federacions, que és més perquè han passat sis anys, per tant, defecte real és reduir quasi bé una quarta part del pressupost, és això el que no compartim. El que no podem fer és per promocionar esport d'alta competició, particularment en algunes matèries, que hi hagi nens que tot això que hem dit abans de tota aquesta formació, de tota aquesta educació a través de l'esport, de tots aquests efectes positius, doncs no es pugui dur a terme. No es pugui dur a terme o bé perquè no tinguin espais per entrenar, o bé no tinguin entrenadors per poder-ho fer. I a més, ens sembla que és molt injust. El dret a l'esport igual que el dret a la cultura entre altres, és indiscutiblement per a joves i per a adolescents, un dret universal. Determinar que només aquells que obtenen bons resultats, determinar que només aquells que es dediquen a determinades modalitats esportives, que a més no són necessàriament les més econòmiques, ni les més accessibles al conjunt de la població, és limitar gairebé un dret fonamental. Un dret com és el de la pràctica d'esport amb companys i companyes, un dret de socialització, un dret de millora personal, que són totes les qüestions que van vinculades a l'esport. I sincerament no entenc perquè no han volgut recollir cap d'aquestes esmenes perquè ara segurament hi haurà ocasió de parlar-ne. Amb redactats diferents, però sobre una idea molt semblant, gairebé tots els grups parlamentaris consideraven important incloure aquest redactat. Per tant, jo no entenc aquesta falta de cintura i aquesta obstinació a imposar el seu model en tots els àmbits i no haver tingut la delicadesa de recollir primer una cosa tan noble com és l'esport de base, com és donar recursos perquè els nens i les nenes del nostre país puguin fer esport i després recollir una mica el que les altres formacions polítiques estan dient.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, té la paraula el Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Penso que ho ha exposat molt bé el Sr. López en la seva intervenció. Nosaltres des del Grup Parlamentari Liberal, al nostre parer, tota lògica mana, hem de votar a favor de les reserves d'esmena que vostè proposa perquè no hi ha res tan lloable com defensar aquest esport de base que en cap cas és incompatible o hauria de ser incompatible amb tots els altres postulats que vostès van preveure a la seva llei de l'esport.

Amb aquesta premissa que no és incompatible promocionar l'esport de base i per complementar totes les virtuts que ja ha explicat el Sr. López, permeti'm enumerar alguns dels grans avantatges que suposaria destinar esforços des del nostre Executiu envers l'esport de base.

En l'actualitat tenim per exemple el projecte de l'esport escolar, que és un projecte que es va heretar de legislatures anteriors i de governs anteriors, però malauradament no ha evolucionat. Està gairebé igual del moment en què es va crear, al final del 2006, 2007, 2008 aproximadament, i és un projecte que s'hagués pogut ampliar a secundària.

De fet, aquest projecte d'esport escolar, per veure una mica la disgregació d'objectius que contemplem, no es gestiona ni des de la pròpia secretaria d'Estat d'Esports, sinó que es fa des del Ministeri d'Educació. Per tant, potser aquesta empenta clara que s'està reclamant des de molts grups de l'oposició envers l'esport de base, es podria capitanejar des de la secretaria d'Estat d'Esports per donar-li potser més ímpetu. Perquè la realitat és que des del Ministeri d'Educació ens agradi o no, doncs no ha evolucionat i s'ha desenvolupat cap a altres franges d'edat, sobretot a la secundària, que hauria estat la seva evolució al nostre entendre lògica.

Pensem que manca un projecte nacional d'esport de base amb unes directrius clares. En aquests moments la realitat és que cada federació fa el seu projecte des de la seva pròpia intervenció, fa el projecte pel seu costat amb els recursos que ells disposen, amb la millor voluntat possible, però no hi ha un esforç coordinat amb un projecte nacional que lligui totes aquestes intervencions.

De fet, en aquesta llei nova, abans el Sr. Ruiz mencionava que 20 anys són molts anys i que cal una llei nova, estarem completament d'acord amb això, però ho estem amb tots els aspectes que afecten l'esport i també l'esport base, doncs a l'esport base sorprenentment, la llei nova és gairebé idèntica al text de la llei de l'any 1998 on ens parla que l'esport base s'ha de limitar a una iniciació polivalent a la pràctica esportiva. 20 anys per evolucionar ben poc en aquest aspecte, la qual cosa sap greu que no s'hagin recollit totes les propostes que des de les diferents formacions a l'oposició es fan en aquest respecte.

És evident que per l'esport d'alt nivell calen molts recursos i en això penso que tampoc penso que tampoc hi ha ningú en aquesta Cambra que ho pugui discutir ni que s'oposi, però ens calen projectes per promocionar de manera contundent l'esport de base. Calen projectes clars d'esport-salut, projectes que facilitin la cohesió social fa molta falta i entre els joves del nostre país seria primordial pels valors que esmentava el Sr. López que fomenta l'esport i són intrínsecs en la pràctica esportiva, i també hem d'entendre que és just d'aquesta base que hem de promocionar i en sortiran els esportistes que continuaran en la competició i progressaran en els nivells més alts de pràctica esportiva. Per tant, no és ni de bon tros incompatible sinó justament al contrari, completament complementari.

La Llei ja ho diu, la pràctica poliesportiva, per tant s'han de fomentar molts esports de base, no només alguns esports de base. De fet, moltes federacions malauradament no disposen de les ajudes necessàries per dur a terme els projectes nacionals per promocionar el seu esport entre els nens i les nenes del país. Per exemple, tenim un cas aquí al país com és el de la Federació dels escacs que part dels programes educatius amb ajudes importants de la federació doncs, s'han desenvolupat. Doncs, aquesta federació ho ha pogut fer i està realment molt bé, però malauradament tot això no ho poden fer altres federacions.

I ja per acabar, pensem que la promoció de l'esport de base també ens ha d'ajudar i fer estalviar molts diners, Sr. cap de Govern, si ho fem ben fet, perquè el que volem són adults sans i amb hàbits saludables i cal fomentar molt més l'esport de base i l'activitat física, perquè justament en aquestes edats és on es pot fer més incidència. Cal lluitar contra una de les xacres més grans en el món occidental del segle XXI com és l'obesitat i que comportarà a mig i llarg termini molts més problemes i molta més despesa també per les arques públiques perquè haurà d'incidir posteriorment per no haver fet aquesta previsió al Ministeri de Sanitat.

Per tant, nosaltres no entenem, ens costa entendre, per què aquestes esmenes que el que pretenien era fomentar aquest esport de base doncs, no s'han volgut contemplar ni tenir en compte?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Donaré suport a aquestes reserves d'esmena perquè les meves esmenes també anaven orientades en el mateix sentit de les que va presentar el PS en aquest cas. La idea anava en intentar incorporar que en les subvencions s'incorporés com a criteri la promoció de la disciplina esportiva entre els infants, i de l'esport base i que es disposi de seccions infantils participant en les diferents competicions nacionals i internacionals que es consideren d'interès preferent i bàsic.

En definitiva, la motivació d'aquesta esmena anava amb la idea de què aquestes subvencions havien d'anar relacionades sobretot amb la promoció de l'esport base si el que realment es vol són professionals d'alt nivell. No posaríem en dubte que per arribar a ser un professional d'alt nivell esportiu primer s'ha de començar per la base.

L'esport en totes les seves disciplines comença a la infància i s'ha d'ajudar a les federacions perquè aquestes alhora puguin ajudar als grups esportius perquè puguin fomentar les diferents disciplines esportives entre els nostres infants i joves. Considero que era un tema important, no es va tenir en consideració i realment és una pena perquè les subvencions en aquest aspecte hagués donat molt més equilibri en com es repartien aquestes subvencions entre les diferents federacions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, comparteixo les argumentacions exposades pel Sr. Pere López quant a potenciar l'esport de base. Hi ha un altre aspecte que voldria destacar d'aquest

Projecte de llei que finalment ha sortit de la comissió legislativa, doncs hi ha un aspecte que la Llei permet la creació de societats anònimes a l'esport cosa que entenc que per aquells clubs que participen en competicions estrangeres és una cosa favorable. Ja deixo de banda i no vull pensar que sigui una qüestió de "vestit a mida" per la compra del Futbol Club Andorra que darrerament ha sortit als mitjans, però bé, jo crec que és una possibilitat que és interessant. Ara bé, jo crec que aquí aquesta possibilitat deixa de banda el fet d'establir contrapartides en el sentit que dóna ocasió per fomentar l'esport de base. Jo crec que si es dóna aquesta circumstància de la compra de determinats clubs per part de grups financers o de potenciar als presidents, doncs en contrapartida hauria d'haver-hi una exigència per tal de crear seccions juvenils i fomentar justament aquest esport de base, i això, aquesta Llei ho oblida.

Per tant, donaré suport a aquesta reserva d'esmenes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Dins del Grup Mixt, també pel grup d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Pere, compartim al 100% doncs aquesta reserva d'esmena. Pensem que l'esport de base més enllà de millorar la condició física és un instrument pel desenvolupament psíquic, social dels infants i dels joves. Les neurociències ho han més que demostrat, és a dir, l'esport de base -sobretot practicat des de petit- contribueix a l'equilibri bioquímic del cos, contribueix a la producció d'hormones del benestar i això és essencial; contribueix a la reducció de l'estrès, lluita també contra el sobrepès, és un instrument de cohesió social, un instrument contra l'exclusió social. I pensem que era una molt bona idea, -també la Sílvia Eloïsa Bonet havia presentat esmenes en aquest sentit-, i pensem que realment és una pena tenir una llei així i que no s'hagi trobat la fórmula per reforçar l'esport de base. Nosaltres no acabem d'entendre aquest posicionament.

L'esmena dels consellers del PS era molt interessant, al nostre entendre, i hagués sigut bo pel país per justament instaurar uns bons hàbits des de ben petits justament impulsar l'esport de base.

Bé, entenc que la majoria s'han encallat en comissió en petit detalls tècnics que les federacions han de fer això, els clubs han de fer... Doncs, nosaltres pensem

que realment qui vol pot i s'hagués pogut trobar l'encaix en aquest sentit. Per què? Perquè tenim un problema, tenim el problema de la cronicitat, tenim un problema de salut pública a nivell de la cronicitat. I l'esport participa, això està demostrat! A nivell de la neurociència l'esport participa a reduir aquestes malalties cròniques. És a dir, una alimentació equilibrada, més la pràctica de l'esport doncs, això està més que demostrat. I aquí hi havia una oportunitat per fer-ho i no s'ha volgut trobar la fórmula i és una llàstima.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo no sé si m'he perdut alguna cosa, no sé si estem parlant de subvencions o estem parlant d'esport de base. Si pretenen que aquí diem, o pretenen acusar a Demòcrates d'estar en contra de l'esport de base, que és la sensació que tinc, estan molt equivocats! Estem parlant de subvencions, o és que pensen que nosaltres estem en contra de l'esport de base? Estem parlant de subvencions. Si volem parlem d'esport de base, me'l conec fenomenal! Treballo per l'esport de base! Visc de l'esport de base! Estem parlant de subvencions... Crec! Potser m'he perdut alguna cosa.

Sr. Naudi, de nom Víctor, crec que parlar ara de vestits a mida i de societats anònimes crec que ara no toca. De totes maneres, comentari desagradable... Comentari desagradable... Sí val, però desagradable, crec que gens encertat.

Sr. López, miri, aquest és l'informe de la Federació de canoa kayak que va quedar al calaix al 2010... informe de canoa kayak.

Aquest és l'informe de la mateixa federació, 2018: 27 pàgines, em sembla; aquest és l'informe de la Federació de natació 2018. No li puc deixar el del 2010 perquè no s'ha trobat, potser vostè sap on està. Si vol li deixo, no sé si haig de demanar permís al Sr. síndic per portar-li...

El Sr. síndic general:

Suposo que es podrà esperar cinc minutets.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Justo Ruiz:

Sí.

Si vol li deixo.

(Hi ha un silenci)

Miri, gràfic 2010, repartició de subvencions. El formatget aquest petit, un 30%: esquí, muntanya, ciclisme; la resta, un 70%: d'altres federacions... 2010; formatget 2018: esquí, muntanya i ciclisme, 34%, la resta 66%. Si vol que els apropi una miqueta per veure el dibuix...

I no entraré a parlar de l'estructura que tenia la Federació d'esquí al 2010 i de l'estructura que té ara; i no entraré a parlar de l'estructura que tenia en la Federació de muntanya al 2010 i de la quantitat de disciplines que té ara.

Jo no sé si potser no he interpretat bé l'escrit, el text, però miri la Llei que votarem avui en la part referent a subvencions, té raó Sr. Costa, que és molt semblant a la Llei del 99... i per cert no és l'article 37, és el 38. I és el punt 4 el que ha generat sobretot discussió, una discussió necessària però entenc que la seva insistència Sr. López, i m'atreveria a dir que la seva obsessió pel repartiment, pels diners, l'atorgament... -o potser estic equivocat jo-, però, crec que no interpretem l'article de la mateixa manera.

El punt 4 de l'article 38 diu: "*Es reconeixen nivells diferents de subvencions amb obligacions, responsabilitats i drets que s'estableixen reglamentàriament en funció dels criteris que s'enumeren a continuació sense caràcter de prelación entre ells*", -i s'enumeren sis criteris. Però, és que diu "nivells", nivells de subvencions, no diu atorgaments de subvencions.

Li posaré un exemple: si a vostè li donen una subvenció d'un milió d'euros segurament per aquesta quantitat que rep complirà la totalitat, o sinó, la gran majoria de requisits que surten a l'article número 4, per la quantitat que rep. Ara bé, el que realment marcarà l'atorgament de la subvenció, la quantitat, s'establiran pels plans nacionals del foment de l'esport. Aquests plans són els que establiran els criteris, no són els criteris que estan al punt número 4.

Per tant, podem dir que aquesta Llei no entra en el detall dels programes, només indica que es volen diferenciar els requisits per establir diferents obligacions, responsabilitats i drets per nivells de subvencions. És a dir, no es pot donar la mateixa... o no es pot exigir les mateixes obligacions a una federació que cobra un milió, que una que cobra 3.000 euros. Al 2010, quan vostès atorgaven les subvencions, les obligacions eren les mateixes pel que cobrava 500.000 euros que pel que menys

cobrava -que no sé si ho tinc malament apuntat-, 650 euros. Exigir les mateixes obligacions al que cobra 500.000 que al que cobra 650 crec que no és ètic. És el mateix que al 2018 no s'haurà d'exigir el mateix al que cobra 4.500 euros que és la mínima, que al que cobra un milió.

Aquest redactat permet que sigui el Govern que sigui, Sr. López... sigui el Govern que sigui, mitjançant els plans nacionals de foment de l'esport pugui orientar la seva política esportiva i podrà contemplar qualsevol pla que es cregui convenient. I aquí podran fer un pla nacional de foment de l'esport de base, per exemple, o un pla nacional de foment de formació de tècnics, o un pla nacional de foment d'esport olímpic, o un pla nacional del que el Govern en qüestió vulgui.

El que ens demana vostè Sr. López amb aquestes reserves d'esmena és posar elements tècnics que haurien d'estar en aquests plans nacionals de foment de l'esport a la Llei. Tècnicament no té sentit, i això lligaria de peus i mans, de mans i peus a futurs governs per poder desenvolupar la seva política esportiva.

Les reserves d'esmena 2, 3 i 6 que estan relacionades amb l'esport de base haurien d'estar al Pla nacional del foment de l'esport de base, ja li he comentat, perquè si les incloem a la Llei fomentem l'esport de base per davant d'altres elements i ens podríem trobar, per exemple, que una federació que presenti a l'any 2020 tres projectes i: un projecte anirà a competir amb dos esportistes a un campionat d'Europa, ambdós esportistes amateurs; un altre projecte per anar a competir... no sé, una prova del campionat del món amb el seu millor esportista; i després, el campionat aleví de Cadis. Aquestes esmenes que vostè ha presentat ens obligaria a donar prioritat al torneig de Cadis que als esdeveniments internacionals.

Si mirem els projectes esportius, la distribució de costos varia segons els anys Sr. López. Hi ha anys que un projecte, per exemple ara que arriben els Jocs dels Petits Estats, doncs haurem de donar prioritat entenc jo, al 2019-2020, donar prioritat als esportistes que competiran en aquests jocs. Una vegada passats, potser, podem donar prioritat i crear un pla de foment de l'esport de base i començar a preparar nous atletes per les properes competicions, i això ho decidirà el Govern que sigui en funció dels plans de foment.

En definitiva, que pot provocar el projecte que vostès defensen i que prioritza l'esport de base. Jo m'estic dirigint a vostè, però evidentment és l'oposició en ple que ens està acusant d'anar en contra de l'esport de base.

Si tots els recursos han de prioritzar l'esport de base permeti que li digui, no tenen gaire coneixement del món de l'esport. Per la manera que ha presentat el seu projecte em dóna la sensació, i perdoni amb tots els respectes que li digui.

El programa d'un esportista d'elit, els seus viatges, per la seva tecnificació, pel seu material és més car que tota una planificació de l'esport de base. Un partit de la selecció de futbol -i perdoni que parli de futbol però és el que conec-, un partit de la selecció nacional de futbol, ja sigui fora o ja sigui a casa, segurament tot el que envolta és molt més car que tot el pressupost de la base, segurament. En algú és possible, en algun partit.

Parlem de pressupost, per tant si no podem dedicar més diners a l'esport sènior que a la base penso que directament ens estem carregant l'esport sènior.

Vostè entén que hi ha federacions que reben poc pressupost perquè en realitat el que fa, i està molt bé que ho faci, és actuar com si fos un club i competint en una lliga estrangera com si fos un club, i amb federacions -i em sembla perfecte- que agrupen els seus clubs, o agrupen jugadors dels clubs, i els porten a competir a Catalunya. També estic assabentat d'això perquè nosaltres ho fem.

No obstant això, Govern també col·labora amb partides que utilitzen les federacions per dinamitzar per exemple els campionats nacionals. Per tant, senyors de l'oposició, nosaltres defensem aferrissadament l'esport de base, faltaria més!

La Sra. subsíndica general:

Hauríeu d'anar acabant si us plau.

El Sr. Justo Ruiz:

Faltaria més!

Ara bé, estem parlant de subvencions. No hipotecarem el pressupost dels nostres esportistes d'elit per prioritzar l'esport de base.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

És el torn de Govern.

Té la paraula la Sra. ministra, Sra. Olga Gelabert.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sra. subsíndica.

Quant a les subvencions, els poders públics han de conjugar l'obligació legal de donar suport a la pràctica esportiva amb l'existència d'uns recursos

econòmics, que com deia molt abans, sovint són limitats. En aquest sentit, els organismes governamentals tenen l'obligació d'analitzar els projectes dels diversos demandants per poder realitzar l'atorgament de les subvencions, i vetllar que aquestes s'ajustin a la llei, al reglament i als plans nacionals.

Així, doncs, la llei determina en el marc amb un nivell de subvencions diferents, que permet incloure diferents requisits de control, enumerat per diferents consellers.

Aquests criteris no poden atorgar una subvenció, sinó que per a classificar els nivells de subvenció es basen en conceptes definits en el punt 4, molt parlat anteriorment, de l'article 38, i com molt bé ha explicat el Sr. Ruiz.

En comptes d'un cafè per a tothom i per tot impossible, o d'uns criteris exclusivament competitius, malgrat que el Sr. López ens vulgui fer creure el contrari, i tal com es demostra en l'atorgament de les subvencions d'aquests darrers anys, el projecte de llei concep el suport públic com un win win, i ha de guanyar tant l'entitat o la persona receptora com l'esport andorrà, entès com el dret dels ciutadans a desenvolupar les facultats físiques intel·lectuals i morals mitjançant l'esport.

En comptes d'establir una classificació immutable en el temps, deixa la possibilitat al Govern que ostenti la responsabilitat de redistribuir els recursos disponibles, i pugui, mitjançant el desenvolupament dels plans nacionals, orientar la política esportiva, definir els criteris que utilitzarà per a la convocatòria de subvencions, sempre comptant amb l'esport de base

Al contrari del que s'ha dit, els criteris establerts pel projecte de llei obre les portes, no es creen classes de federacions diferents, perquè el projecte de llei no crea cap classificació fixa de subvencions, sinó determina que els drets i obligacions seran proporcionals als imports percebuts i assegura que el Govern, mitjançant els plans nacionals, informin de criteris objectius perquè l'atorgament de cada període limitat en el temps, tingui una raó de ser esportiva, mediambiental i democràtica.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altre torn d'intervencions Srs. consellers...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Ruiz, estem parlant de subvencions. Si! I estem parlant, perquè tothom ho sàpiga i també Sra. Gelabert, clar i ras, que Demòcrates per Andorra vol votar no a què la promoció de l'esport base... bé, a votat no a què la promoció de l'esport de base faci part d'aquests criteris.

Vull dir, vostès es neguen a què aquest concepte aparegui com un dels criteris per atorgar subvencions. Perquè vostè ha llegit l'article 38, un tros, però quan ha arribat als criteris, s'ha parat.

I els criteris en concret són. Criteri a): la vinculació de la disciplina esportiva amb la neu, la muntanya. La prioritat de la disciplina dins dels plans nacionals de foment de l'esport, que ja sabem quins són aquests plans nacionals de foment de l'esport en mans de Demòcrates per Andorra. Només cal mirar l'evolució d'elles subvencions dels darrers anys. Tercer, els resultats internacionals. I després hi ha la incidència social i mediambiental, el codi de bones pràctiques i el nombre d'atletes federats.

La menció esport de base, la promoció de les federacions esportives o la promoció de l'esport de base, com a criteri a afegir als que vostès tenen, vostès volen votar que no.

I a més vostè ens ho ha resumit en la seva intervenció final. Ens ha dit, nosaltres el que no farem és hipotecar el pressupost dels esportistes d'elit per promocionar l'esport de base. Bé, ja està bé! Per primera vegada algú ho ha dit d'una manera clara! Això li agraeixo.

Val, ja està, a partir d'aquí cadascú i cada federació i, particularment aquelles federacions, vostè m'ha fet uns formatgets que és una presentació, però els números per les federacions reals del 2011 al 2017, és que han perdut un 20% de pressupost amb vostès. 20% de mitjana sumant el gran nombre de les federacions si agafem la gimnàstica, l'atletisme, la natació, el taekwondo, el rugbi, el judo... és a dir, grans federacions esportives, aquesta és la seva política. I a més vostè els hi diu clarament que la seva prioritat és aquests esportistes d'elit. I si a demés vostès volen prioritzar els resultats internacionals i vostès volen prioritzar, doncs, aquests plans nacionals de l'esport, això anirà per aquesta via.

Però en tot cas, que tothom ho sàpiga!

I després, una altra de les esmenes que estan en reserva d'esmena vinculat al programa de competicions, que vostès tampoc volen incloure com un criteri per donar subvencions. Vostè sap la importància que té els caps de setmana les petites competicions esportives que s'organitzen, els partits

de futbol, les curses de tot tipus, els petits concursos, quasi tots d'àmbit nacional, si ningú parla de fer grans resultats internacionals ni a aspirar a grans resultats esportius. Vostè sap la importància social que té això. I vostès han votat no a incloure això com un criteri dins de l'atorgament de subvencions. No els importa per res tot el que passa i el que costa moure això cap de setmana rere cap de setmana pel conjunt de les federacions. I els hi voten que no! I permeti'm que li digui, i es queden tan tranquils.

Em costa moltíssim d'entendre que no valorin la gran rellevància que tenen els nens que dissabtes i diumenges van amunt i avall amb les seves bosses amb els pares, amb els familiars, amb els amics, per fer aquest tipus de competicions, que moltes vegades estan molt lluny de grans resultats esportius.

A vostè li preocupen els partits de la selecció de futbol i algun campionat. Em sembla molt bé. Però és que el 99% de l'esport no és això. Quan parlem de formació de valors de relació, de companyonia, tot el que hem dit abans, això està molt lluny dels resultats esportius.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Acabo de seguida.

Però negar i votar que no, tant a incloure l'esport de base, com votar que no a incloure que aquelles federacions que promoguin més competicions rebin molts recursos, sincerament és una gran decepció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt...

Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Sra. ministra penso que s'equivoca a nivell de la idea que té de l'oposició.

Quan diu Sr. López, ens vol fer creure que... no, no, és que aquí tothom defensa el seu posicionament. Faltaria més!

És a dir, la ciutadania ens ha fet l'honor d'estar aquí i de defensar les postures. I per tant, tenim tot el dret

de dir el que pensem. I penso que el seu comentari estava fora de lloc.

I el Sr. Ruiz, estem parlant de subvencions Sr. Ruiz, sí, de criteris de subvenció. Doncs, aquí tenim l'oportunitat de fer alguna cosa per potenciar l'esport de base, perquè les subvencions són molt importants per les federacions. I evidentment, si posem aquest criteri, doncs, ja impulsarem i reforçarem l'esport de base. I penso que és una molt bona idea.

Vostè diu que coneix molt bé aquest món. És que efectivament, ens ha aportat moltíssim en comissió, és veritat. Però nosaltres no som conformistes, i és clar, i aquí tenim l'oportunitat de fer alguna cosa més, de canviar les coses. Per què estem aquí? Per què fem política? Per canviar les coses! És clar, i aquí tenim una oportunitat per pensar amb una fórmula per incentivar l'esport de base.

I per tant, és una llàstima que no s'hagi fet. I ja està. I volia agrair a tots els membres de la comissió, que és veritat que hem treballat molt sobre aquesta llei, però malauradament no hem pogut compartir els posicionaments, però penso que no cal dir, doncs, es fa així, perquè sempre s'ha fet així, però ja està. Vostè no té idea del que s'està fent. I vostè ho ha explicat molt bé a la comissió, som conscients, l'únic que es podien canviar les coses en aquesta llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, Sr. López, avui estic rebent una classe magistral, i per primera vegada he sentit en les meves carns la seva demagògia. De veritat. Vostè vol fer creure que nosaltres per res volem saber de l'esport de base. I *erre que erre*, jo li torno a repetir. Aquests criteris no marquen l'atorgament de les subvencions. Vostè si arriba al Govern podrà agafar i dir, fem un pla nacional de foment de l'esport de base i podrà dedicar-hi tots els diners que vulgui. Són els plans els que marquen els criteris, no el punt 4 de la llei. El punt 4 de la llei el que marca són els nivells diferents de subvencions.

Potser no m'he explicat bé. Els nens de la base li recordo que creixem. I quan un nen està participant en un esport, sigui el que sigui, atletisme, tennis, bàsquet, natació, el seu objectiu, segurament, és arribar a ser el millor competidor possible. I evidentment que s'ha de fer una feina a la base, evidentment que s'han de destinar diners. Però

aquests diners els han de destinar els clubs. I la subvenció que reben els clubs és del comú.

Però tot i així, i torno a repetir, el punt número 4 de la llei no marca l'atorgament de les subvencions. Són els plans nacionals.

Jo no sé si vol que li torni a repetir. Però miri, tinc... ara no són formatgets. Miri, això és la previsió de pressupost, el full que han d'omplir les federacions al 2010, això havien d'omplir. Doncs, bé, programa d'alt rendiment, alta competició, tecnificació, detecció de talents, programa de competicions nacionals, estrangeres i internacionals. 2018, sènior i base, això és el que han d'omplir les federacions actuals per poder arribar a tenir un informe de 30 pàgines per decidir que és el que se li ha d'atorgar. Sènior i base, al mateix nivell, la mateixa mida, no canvia res. No digui, si us plau, el que no és cert. No digui que DA vota no a fomentar l'esport de base.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Govern desitja intervenir...

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, gràcies.

Només per reforçar el que estava dient el Sr. conseller, el Sr. Justo Ruiz, una mica per recalcar, sobretot, que en cap cas en la llei es parla d'atorgament de subvencions, sinó que simplement el que es fa és una criterització. I el que vull dir amb això, és que precisament el que fem és que no hipotequem cap Govern perquè pugui crear els seus plans nacionals. El que fem nosaltres és que ho fem per reglament. És a dir, que el que busquem amb aquesta llei és que marquem uns criteris perquè l'atorgament vingui donat pel reglament. És a dir, que via reglament, tothom, tots els governs puguin marcar els seus plans nacionals i destinar, si volen, tot a una mateixa federació, a la de petanca si fa falta. És a dir, que no volem discriminar absolutament cap federació, sinó que marquem unes prioritats pels governs que vulguin.

És a dir, sí que és veritat que en el punt número a), com molt bé ha dit el Sr. Pere López, insisteixo que ha sigut el Pere López que ho ha dit, per molt que tota l'oposició estigui d'acord amb ell, que la vinculació de la disciplina esportiva amb la neu i la muntanya. Això són uns criteris que es van marcar des del Govern, conjuntament amb la transversalitat amb el Ministeri de Turisme, que com bé sabeu, és qui ajuda a crear aquests esdeveniments relacionats

amb aquestes disciplines, i el que nosaltres busquem és que a través dels plans nacionals cada Govern pugui decidir quins són els criteris i quines són les federacions que ajudarà o potenciarà més.

Que totes les federacions tinguin el dret de poder presentar un pla nacional a 4 anys, si hi ha uns jocs olímpics que arriben, si hi ha uns jocs dels petits estats, que tenen una federació amb pocs recursos, però en canvi tenen un gran esportista amb projecció per competir de 13, 14 o 15 anys. Els hi recordo que l'esport de base és sub23, és a dir que dintre de l'esport engloba a molts nivells, que nosaltres no deixem l'esport de base fora d'aquesta llei, tot el contrari.

L'únic que volem és que tot quedi per reglament, perquè tothom i tots els governs hi puguin posar el seu gra de sorra.

Fa un moment el Sr. Ruiz tenia uns fulls que efectivament parlava del 2010 i del 2018 amb una mateixa federació. El problema d'alt rendiment del 2010 d'aquesta federació que diré que és la federació de natació, eren de 49.900 euros. El programa de promoció esportiva que tenia aquesta mateixa federació eren de 6.800 euros. Nosaltres, el programa sènior que el considerem sènior, perquè ja us he dit abans que la base és a partir del sub23 eren 13.602 euros... són, perdó, per aquest any.

En canvi, l'esport de base hi destina 69.257 euros. És a dir, que hem de parlar d'esport de base sub23. L'esport de base són nens que s'ocupen les federacions, com molt bé ha dit el Sr. Ruiz, els clubs potser s'ocupen dels nens més petits, les federacions els tracten a partir de 12-13 anys que ja comencen a ser nens que comencen a competir.

I les federacions, evidentment, que ajuden als clubs a poder dur a terme les seves activitats. Però no és cert que no ajudem a l'esport de base, no és veritat que estiguin exclosos d'aquesta llei. El fet que no aparegui l'esport de base no té res a veure. Nosaltres només parlem d'atorgament de subvencions, en cap cas de les criteritzacions i no de l'atorgament.

Un altre punt que volia posar en valor, era efectivament que el Sr. Pere López utilitzi els números. Sí, del 2011 al 2018, efectivament veiem moltes federacions que han baixat la seva subvenció i no li diré que no. La Federació d'Escacs ha baixat un 38%, però ve donat pel que molt bé explicava el Sr. Ferran Costa, que moltes d'aquestes activitats es fan dintre de l'esport escolar, i ho hem cedit els crèdits al Ministeri d'Educació, perquè siguin ells que les atorguin de la manera que considerin més oportuna.

La Federació Andorrana de Tennis Taula té un increment del 672% de la subvenció. Per que?

Doncs, perquè té dos o tres nanos que ho estan fent molt bé, que els estem intentant de promocionar perquè ens han presentat un projecte molt bo de cara els jocs dels petits estats del 2021.

Crec que esteu fent demagògia i demagògia que l'únic que preteneu és enganyar a la gent dient que aquesta llei és una mala llei, i com feu confondre les subvencions a l'atorgament de les subvencions amb la criterització i esteu fent un mal favor a l'esport andorrà.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Els hi dic el mateix que abans, que hauríem d'anar conclouent.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, ja acabo Sr. síndic.

A veure, en primer lloc vostès em parlen d'unes xifres que jo no dispo. Tots disposem de les xifres de les subvencions. desconec, Sr. Ruiz, com és que pot tenir tota una sèrie d'informació, jo he fet varies demandes d'informació, fins a 4 demandes d'informació per treballar aquest projecte de llei i per tenir diferents dades. He demanat els plans nacionals de l'esport, que se m'ha dit que no existeixen. Vostè deu tenir entrada lliure al Ministeri d'Esports i pot agafar... no, no, que pot agafar els programes i la informació que han presentat suposo que deu ser una mica com casa seva. I pot venir aquí amb una presentació esbiaixada d'un exemple i dir això al 2010... Ja ens ho coneixem una mica, estem cansats, això del 2010 i del 2018... Però veig que l'infantilisme s'estén en aquest sentit, doncs... Però bé, en tot cas, jo no sé com vostè ha tingut aquesta informació, perquè jo diria que no la pot tenir, excepte, que la ministra, ja que no he vist publicada cap demanda d'informació en aquest sentit al Butlletí del Consell, a no sigui que la ministra li hagi facilitat una informació sota mà que tampoc no li podia haver facilitat.

Però parlem de les dades. I els hi demano, a qui pretenen enganyar? La llei marca els criteris amb els quals s'atorgaran les subvencions. És claríssim. Hi ha un article que es destina a això. Un article que ja hem llegit tots, en el qual es proposa resumidament, que la vinculació amb la muntanya, els resultats esportius i aquests plans nacionals de l'esport que, tèdicament no existeixen, perquè així em va ser

contestada una demanda d'informació, doncs, seran els criteris per adjudicar.

I com que és molt fàcil quan no es té arguments parlar de demagògia, llegiré perquè a vegades parlem de reserves d'esmena i qui ho estigui seguint doncs difícilment pot saber-ho, llegiré concretament el contingut de les reserves d'esmena que es proposen a votació perquè tothom pugui escoltar clarament allò que rebrà el vot negatiu dels consellers de Demòcrates per Andorra.

Què es proposa amb la reserva d'esmena? És afegir en aquests criteris per donar les subvencions, una lletra x perquè és el que es posa quan es presenten d'això, doncs afegir que tingui en compte el programa i el calendari d'activitats que es desenvolupen durant el curs o l'exercici i que es proposa amb especial incidència a les activitats destinades a l'esport base.

Una altre dels criteris és el projecte i la planificació esportiva a mitjà termini amb especial indicació dels plans destinats a l'esport base.

I finalment, quan parlàvem dels esportistes menors i esports de base en un altre apartat que no és el de subvencions, el que nosaltres proposàvem afegir és el següent redactat. Quan diu que: "Els poders públics de les associacions esportives han d'articular mesures per incentivar l'activitat esportiva", nosaltres afegíem i vostès també votaran que no, "prioritzant amb caràcter esportiu l'esport de base novament, amb caràcter prioritari dins de la planificació esportiva de la federació que es tingui en compte als esportistes menors i l'esport de base".

Per tant de demagògia cap, esport de base com a prioritització dins de les planificacions esportives i esport de base i sobretot programa d'activitats com a criteris per atorgar subvencions.

Tots els posicionaments són legítims i evidentment quan es manifesten amb claredat, el que no s'hi val és dir que els demés estem fent demagògia. Vostès tenen una política esportiva, jo diria que cada vegada més clara, i que es visualitza molt clarament. Prioritzar uns esports, prioritzar uns resultats, prioritzar unes determinades... però acceptin, diguin que aquesta és la seva línia esportiva, que aquesta és la seva prioritat, però en tot cas els que defensen un model esportiu molt més ampli, molt més plural i que no tingui tant en compte els resultats i els drets dels infants a fer esport, doncs ho puguin conèixer. Simplement és això. Si aquesta és la seva línia esportiva manifestada amb la seva gestió de subvencions durant 6, 7 anys, i ara amb aquesta llei doncs l'únic que demana la valentia política, la claredat i l'honestedat és dir-ho, i no acusar els demés de fer demagògia, i a més em temo que això

va sent així, que avui es quedaran molt sols en aquest debat. Potser tots estem equivocats però segurament alguna vegada els hi convindria posar-se un mirall i mirar-se qui és el qui està equivocat i no culpar els altres de fer demagògia.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Ferran Costa, dins del Grup Mixt.

El Sr. Ferran Costa:

Grup Parlamentari Liberal, gràcies.

El Sr. síndic general:

Dins del Grup Liberal, perdoni.

El Sr. Ferran Costa:

Sempre hem estat allà on vàrem començar nosaltres.

No pensava intervenir, però li he de dir Sra. Gelabert que m'ha sorprès aquest darrer rampell en la seva última intervenció. Perquè de cop i volta ens ha posat a tota l'oposició i ens ha acusat directament de fer demagògia. I jo penso que fins ara el debat anava molt ben encarrilat i hi havia una franca confrontació de posicionaments entre en aquest cas tota l'oposició i la majoria, que el que feia era portar visions diferents sobre qüestions en aquest cas que afecten el món de l'àmbit esportiu. Un món tan important i de tan ampli abast en el nostre país. Però tinc la sensació de què quan vostès es queden sense arguments per continuar aquesta discussió ben sana per altra banda, se'ns acusa de demagògia. I això em sap greu, com a mínim des del meu punt de vista doncs no ho comparteixo. Penso que no és així. Hem estat posicionant clarament quins són els nostres postulats.

També li podria dir que és demagògia dir la seva última afirmació: "hem augmentat un 600% en algunes federacions". Bé, això és fer demagògia. Digui que ha passat de mi les 6000, que són xifres ridícules. Sí, és clar, és un 600%, però llavors diguem-ho tot.

Per tant, jo penso que seria bo que encarriléssim una altra vegada el discurs cap on l'estàvem mantenint. També ho dic pel Sr. Justo perquè li han valorat moltes vegades, ho hem fet en comissió a títol particular i aquí públicament. La seva expertesa en el món esportiu, concretament en l'àmbit del futbol, i li agraïm. Però això penso que no l'autoritza ni més ni menys que cap altre conseller, perquè si ens

haguessin de cenyir simplement a les credencials acadèmiques i professionals de cadascun de nosaltres segurament hi hauria molts temes del quals aquí en aquesta Cambra hem parlat durant els últims quatre anys, que no ho podríem fer. Sense anar més lluny, la llei d'aquest matí, la llei d'òrgans, cèl·lules, teixits i sang. No n'haguéssim pogut parlar cap de nosaltres, i bé que ho hem fet. Amb la qual cosa jo penso que és molt més productiu que tots plegats ens centrem en la confrontació d'idees per bé que siguin en aquest cas versions oposades i una reflexió: si tots aquells consellers generals avalats pel 63% de la ciutadania tenen uns parers, doncs acusin de demagògia. Parlem de posicionaments i cadascú defensi com bonament pugui els seus.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Jo no els he acusat de demagògia. He acusat de demagog el Sr. López.

Miri Sr. López, vostè vol portar el debat allà on no toca.

Reserva d'esmena número 2. Programa, i calendari d'activitats que es desenvoluparà durà el curs o l'exercici que es proposa en especial incidència de les destinades a l'esport base.

Sí, Sr. López, estem d'acord. Estem d'acord, però als plans nacionals de foment, als plans nacionals de foment, no a la llei.

Miri, reserva d'esmena número 3, projecte i planificació esportiva a mitjà termini amb especial indicació als plans destinats a l'esport bases. Sí, Sr. López, als plans nacionals de foment. No porti el debat on no toca, que estem parlant de l'article 38.4, estem parlant de nivells de subvencions, que l'esport de base tindrà subvencions i ens preocupa moltíssim i ens preocuparem i és la nostra obligació de preocupar-nos. Com no, faltaria més! No digui que votarem avui no a l'esport de base. No és veritat! Està mentint Sr. López.

Reserva d'esmena número 6. Amb caràcter prioritari dins de la seva planificació esportiva per a l'esport de base, amb caràcter prioritari. Molt bé, donem prioritat, perfecte, donen prioritat a l'esport de base, perfecte! Sra. Carine, estem d'acord però als plans

nacionals, no als requisits que marca la llei. Que estem parlant de coses diferents!

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, només per un aclariment Sr. López.

Si no li vam donar els plans nacionals és perquè la llei del 98 no preveia els plans nacionals, precisament el que fem nosaltres amb aquesta llei és incloure'ls. Per això hem mencionat reiteradament els plans nacionals, i per això no li vam poder donar quan va fer la demanda d'informació perquè directament no existien.

Sr. Costa, disculpi si l'he inclòs però m'ho ha recordat la Sra. Montaner i per això he inclòs a tothom quan he fet la meva resposta, perquè la Sra. Montaner m'ha dit que només em dirigia al Sr. López i que ella també i tota l'oposició. M'ha recordat això. I per això jo he fer un pac, reconec que he fet un pac i m'excuso d'això. És a dir que a partir d'ara només parlar del Sr. López i de la Sra. Carine Montaner.

I nosaltres el que volem fer és poder parlar de federacions, una a una.

És a dir que quan tractem les subvencions volem poder parlar de totes les federacions i treballar-les una a una. No volem treballar-les globalment. Per això, torno a repetir, creem els plans nacionals de l'esport que evidentment inclouran l'esport de base.

I quan parlava de demagògia, efectivament és perquè, vosaltres feu demagògia perquè dieu que nosaltres excloem l'esport de base, i no és cert. Nosaltres també pensem amb l'esport de base i com molt bé fa vostè Sr. López els caps de setmana que va a veure els nens, jo també hi vaig. I no només com a ministra sinó també com a mare en aquest cas. I li asseguro que veig molts esports diferents. I efectivament els veig, els recolzo, els hi dono suport, no només com a mare sinó també com a ministra.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Sr. Pere López.

Els hi demanaria brevetat, si us plau.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Sí moltíssima breuetat, però el Sr. Justo Ruiz ha dit que jo estava mentint i clar, entendrà que he de defensar doncs aquesta posició. Em sembla molt fort que vostè digui que jo estic mentint. Vostè ha llegit el contingut i dir: "Estem d'acord però votarem que no". Que en realitat no hi estem d'acord perquè vostè ja ha dit clarament que estan a favor de l'esport d'elit, i que en algunes federacions no només ens han retallat el pressupost sinó que hi ha alguna consideració que hi ha alguna federació que és més petita. Per tant, dir sí als plans nacionals, posem-ho tot als plans nacionals. Traiem els resultats, traïem la vinculació a la neu, i deixem-ho tot en mans dels plans nacionals.

Vostès bé que s'han ocupat d'introduir alguns criteris i en canvi no volen incloure els altres. Per tant, no s'hi val excusar-se amb els plans nacionals. Si els plans nacionals ho han de marcar, posem-ho tot. Traïem la neu, traïem la muntanya, traïem els resultats i que sigui el Govern que arribi que faci els seus plans nacionals.

Ara, posar uns criteris i aquests sí que queden escrits a la llei, negre sobre blanc, i els altres per no dir que no volen votar que no, perquè votaran que no a l'esport base. Vostè diu no volem votar que no a l'esport base, votaran tres vegades que no a l'esport base. No una, no, tres, amb la reserva d'esmena dos, amb la tres i amb la sis. Tres vegades votaran que no a l'esport base. I si vostè vol aquest titular, DA votarà que no a l'esport base, i vostè ho ha dit que l'esport d'elit és la seva prioritat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Només una coseta.

Sra. ministra, és que estem aquí per debatre qüestions i cadascú defensa doncs el seu posicionament i no passa res. És interessant que hi hagi diferents punts de vista, estem aquí per parlar d'això.

L'únic és que aquí era una cosa molt lloable penso, i tenim tot el dret de defensar les nostres posicions i no hi ha aquí cap demagògia, no en veig cap, cap ni una de demagògia. És això que li volia dir.

Gràcies.

I jo crec que de tots els consellers que hi ha en aquesta sala, m'estranyaria molt que en trobés un que digués que jo faig demagògia. Que sempre he tingut un tarannà positiu, constructiu. Quan hi ha un problema a nivell d'un ciutadà, doncs truco a vegades al ministre en qüestió, intento sempre veure les solucions. Perquè és en la construcció que s'arriba a construir un país, no des de la destrucció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels consellers...

Sr. Justo Ruiz.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

No votem que no a l'esport de base, una altra vegada i li repetiré les que calguin. Votem no a les seves reserves d'esmena per incloure això a aquestes reserves d'esmena a la llei.

Si DA no estigués preocupada per l'esport de base, no tindríem la base que tenim. Si no ens preocupem per l'esport d'elit, perdrem la base. No sé com explicar-li Sr. López, estem parlant de coses diferents, estem parlant de coses diferents.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

No hi ha intervenció...

Bé, acabades les intervencions, procediríem a la votació de les reserves d'esmena.

Comencem per la reserva d'esmena número 2, que es correspon amb l'esmena número 95 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 37.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí.

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la reserva d'esmena número 3 que es correspon a l'esmena número 95 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 37.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí.

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

I finalment, passem a la votació de la reserva d'esmena número 6 que es correspon a l'esmena número 116 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'apartat 1 de l'article 49.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

13 vots a favor, 15 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Abans de continuar amb el debat, suspenem la sessió durant un quart d'hora.

Se suspèn la sessió.

(Són les 18.54h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 19.22h)

(Deixa la sala la M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés)

El Sr. síndic general:

Continuem tot seguit amb el debat del tercer i darrer grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, Conseller General del Grup Parlamentari Mixt.

Aquestes són la reserva d'esmena número 4 que es correspon a l'esmena número 97 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 37.

I la reserva d'esmena número 5 que es correspon a l'esmena número 98 de l'informe de la ponent, proposant modificar l'article 37.

Intervé per defensar les reserves d'emena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

El repte que em proposo assolir ara és gairebé un repte majúscul, després de no haver estat capaç d'influenciar o com a mínim sensibilitzar una mica cap a l'esport de base i aquesta piràmide una mica a la inversa que ens deia el Sr. Justo Ruiz, que l'esport d'elit fa que hi hagi més esport de base, quan segurament o molt probablement és al revés, que és l'esport de base el que ens portarà a l'esport d'elit, però en tot cas, ens porti o no esport d'elit, ens porta joves amb bons hàbits.

Ara pretenc anar una mica més enllà i ja sé que difícilment ens en sortirem. Perquè fer creure aquells que no creuen en l'esport base, que l'esport permet estalviar en sanitat, o que l'esport és una eina que ben gestionada o destinant-hi recursos pot servir per captar alguns joves, els quals atrapant-los per la via de l'esport potser els podem treure d'altres hàbits i això ens pot estalviar problemàtiques socials, tractaments complexos i costosos. Segurament no tinc els millors interlocutors al davant per tenir una receptivitat cap a aquest tipus de visió.

L'esport és avui en dia i ho deia al principi, cada vegada més una política transversal. Qui es mira l'esport com un resultat esportiu o únicament com un resultat esportiu, té una visió molt limitativa i molt petita i fins i tot diria estreta del que és una veritable política esportiva.

I és per això que demanàvem d'incloure dos criteris més, com a mínim que siguin recollits a la llei, que siguin tinguts en compte, jo diria que cap mal hi faria que hi fossin. D'una banda doncs per promocionar hàbits saludables en totes les franges d'edat, però novament amb els joves i els adolescents, i després també incloure que totes aquelles federacions que puguin capitalitzar o que puguin desenvolupar programes novadors o ingenus que puguin afavorir la inclusió social o el captar aquests joves que no tenen una gran voluntat esportiva des d'un punt de vista competitiu però que a la pràctica esportiva els pot treure de determinats àmbits, doncs que també

tinguessin una subvenció o un complement de subvenció esportiva en aquest sentit.

Novament doncs el vot va ser negatiu sobre dues qüestions que em sembla que tenen, primer la seva raó de ser i la seva rellevància, i després que amb una mica de sensibilitat es podien haver recollit perfectament.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, té la paraula el Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. López, ja li avanço que també votarem a favor de les seves reserves d'esmena perquè pensem que els objectius que persegueixen són del tot lloables i no fan cap mena de mal a la llei, ans el contrari, sinó que milloren ostensiblement aquests criteris a l'hora d'atorgar subvencions.

Perquè tota la ciutadania ens entengui, la proposta que es fa és afegir dos criteris més a tenir en compte sense especificar amb quina mesura o amb quina quantitat, ni amb quin ordre de prelación, -que no hi és-, en programes d'integració per a adolescents i joves amb risc d'exclusió a través de l'esport, per una banda, i programes destinats al foment d'hàbits saludables destinats al global de la població i amb especial incidència amb col·lectius amb majors dificultats per la pràctica esportiva, com ara gent gran, persones amb discapacitat i altres.

El que dèiem són criteris addicionals a tenir en compte en la mesura que es cregui convenient, però que al nostre entendre no fan cap mena de mal.

Es va discutir en comissió si eren pertinents o si no eren pertinents. Són criteris, el que els hi deia, lloables.

Vostè Sr. López un pèl modestament els qualificava que cap mal hi faria que hi fossin... No, no, penso que fa molt bé! Fa molt bé que hi siguin i per això nosaltres li donem suport de totes, totes.

Insisteixo. El fet de què no es contemplin en cap lloc de l'esmentat de l'articulat quina importància o quin grau d'impacte han de tenir aquests criteris, els farien perfectament acceptables i assimilables a l'hora d'assignar les subvencions, a l'hora d'establir els criteris per aquestes subvencions.

Per tant, el Grup Parlamentari Liberal li donarem suport.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, em toca al darrera del Sr. Costa i em resulta difícil incloure més arguments.

En definitiva donaria suport perquè comparteixo al 100% tots els arguments que ha dit el Sr. Costa a favor de les reserves d'esmena.

Entenc que el que s'intenta plantejar és la integració social d'adolescents i joves amb risc d'exclusió i fomentar uns bons hàbits saludables que penso que potser no és, si és a través de les subvencions, o no, però sí que és veritat que una llei de l'esport com a tal tindria d'incloure-ho i a més a més ser una prioritat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt també, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, després de la motivació Sr. Pere López, per defensar aquestes reserves d'esmena, difícilment es pot estar en contra quant a tenir aquesta visió més àmplia des del punt de vista de l'aplicació esportiva per promocionar uns hàbits saludables de millora de la qualitat de vida i de la salut, i que pot ser una bona teràpia també per fomentar programes per la inclusió social per joves que pateixen conductes addictives especialment.

Per tant, el meu posicionament és a favor d'aquestes reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Nosaltres donarem suport a aquestes reserves d'esmena.

Pensem que s'ha de potenciar la prevenció i aquí és només donar vida als anys, i ens donarà hàbits saludables a nivell de la joventut i trobem fantàstica aquesta idea i llàstima que no s'hagi posat.

A veure si el grup majoritari reconsidera la qüestió.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. López, no entraré... O no aniré on vostè em vol portar. Ja ha deixat caure el seu missatge, vostè està fent política i la fa molt bé, jo vinc a explicar el que penso i el que em preocupa.

Aquests programes, com molt bé defineix la Llei, i després de la transacció de l'esmena 16 i 17 aprovades per unanimitat, són funcions de Govern, no són funcions de les federacions, i dels principis de la política esportiva, article 2 principis de la política esportiva. Citaré: el punt 3, la política esportiva s'inspira en els següents principis: "*La integració efectiva de l'educació física i de l'esport en el sistema educatiu*". Doncs, aquí també en podríem parlar de si és esport base la contribució a la cohesió social dins del nostre país; la difusió de la cultura de l'esforç, de la disciplina; així com del valor dels esports com el respecte, la tolerància, el compromís, el treball. Està a la Llei en l'article 2.

I dit sigui passant, aquestes funcions que són de Govern evidentment les desenvolupa com cal en col·laboració amb les federacions. El que no consideren oportú és delegar aquesta responsabilitat a les federacions. Per tant, són funcions específiques de la Secretaria d'Estat d'Esports, específiques de la Secretaria d'Estat d'Esports. No es derivaran a la fundació, i en citaré alguna.

Cursa d'Esport per Tothom, que a banda de fomentar els hàbits saludables treballa en la integració de diferents col·lectius, especialment sensibles, mitjançant gratuïtat i campanyes específiques. Evidentment amb la Federació d'atletisme, però no se li dota d'una subvenció a la Federació d'atletisme perquè prepari aquesta cursa, és la Secretaria d'Estat d'Esports.

Participació en l'acció de la Transpirinenca Solidària, en la que els joves amb exclusió social travessen el Pirineu a peu. Quan passen per

Andorra, el Departament de socials i el Departament d'esports s'uneixen agafant als xavals tutelats i els porten a fer aquesta cursa dins de les nostres fronteres. No ho fa la Federació de muntanya, no se li diu a la Federació de muntanya: "*Té, organitza això*".

Integració laboral amb varis treballadors, molt bons treballadors amb alguna discapacitat.

Projecte de prevenció de l'abús infantil de l'esport, amb col·laboració amb l'Àrea d'infància.

Participació amb projectes solidaris conjuntament amb ASANDCA i amb la Federació de patinatge, o bé a la inversa.

La Federació de muntanya treballa en un projecte com la Font Blanca, amb objectius de sostenibilitat i Govern és el que col·labora.

Participació en foment de l'esport per a la gent gran amb la col·laboració als Jocs de la Gent Gran. S'encarreguen els comuns, Comitè Olímpic i Govern. I ja que parlem de la gent gran i aquest matí també s'ha fet referència a la Federació de la gent gran crec, i que crec que ho puc dir tranquil·lament, que ni el nostre cap, ni el nostre candidat mai prepararien un escenari com el que vostè va preparar a l'estimat president de la Federació de la gent gran per, encara que li demanessin jo estic convençut que ni el cap de Govern ni el futur candidat acceptarien parlant un escenari com el que vostè va preparar. Però, el que més em dol és que a sobre vostè se n'enorgulleix quan jo crec que s'hauria d'avergonyar.

Els plans nacionals del foment de l'esport no han d'agafar feines que corresponen fer-les a Govern, no té coherència, les federacions han de fer unes altres feines.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Govern, Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Com molt bé ha dit el Sr. Ruiz aquestes esmenes sí que són feina de la Secretaria d'Estat d'Esports i de fet ja s'estan duent a terme amb la col·laboració no només amb les federacions sinó que també amb altres ministeris com el Ministeri de Sanitat i el Ministeri d'Afers Socials.

Com molt bé ha explicat el Sr. Ruiz la cursa que s'organitza cada any, la Cursa per Tothom, s'organitza amb la Federació d'atletisme i amb el Ministeri de Sanitat i el que fa és que promou

l'esport a nivell saludable. El que busquem aquí és que durant tota una setmana diferents federacions s'impliquin i promoguin els seus esports, com bé sabeu dintre del centre comercial que tenim al centre d'Andorra, es fan diferents activitats durant tota una setmana i es fan precisament per poder promoure l'esport. A més a més, com molt bé ha dit el Sr. Ruiz, aquest any passat vam organitzar conjuntament amb la Federació de patinatge i ASSANDCA, i amb una fundació catalana que es diu Joan Petit, un torneig de patinatge per a nens petits; una mica va ser també per poder incloure tots els nens que no poden practicar esport i en aquest cas l'esport de hoquei sobre patins, i la finalitat eren els nens amb càncer.

Pel que fa als temes d'inclusió, recordar que el que preveiem a través de la Llei de l'esport és que persones amb discapacitat les puguin promocionar no només a través de FADEA sinó també amb les federacions corresponents. Tenim l'exemple d'un esquiador que ha fet molts bons resultats -a més, a més aprofiteu per felicitar-lo-, que tot i que té una discapacitat fa els entrenaments i pot gaudir de recursos econòmics i recursos humans de la Federació d'Esquí. És a dir, que creiem que no és una responsabilitat que han de tenir les federacions sinó que és una responsabilitat que recau sobre no només sobre la Secretaria d'Estat d'Esports sinó sobre el Govern d'Andorra i per això ja estem fent plans de foment perquè aquesta gent pugui estar inclosa en diferents programes esportius.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Obrim un segon torn d'intervencions. Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Ens parlava el Sr. Ruiz d'una sèrie de principis que es recullen a la Llei de l'esport, principis que li vull recordar que es van incloure a través d'esmenes de l'oposició perquè el text original del Projecte de Llei no incloïa ni tan sols un apartat destinat a principis. Per tant, tots aquests principis que s'hi recullen van ser bàsicament i evidentment van comptar amb el seu vot favorable sinó, no estarien en el text final.

Ara bé, el que avui estem debatent és que si aquesta Llei ha de recollir aquests principis però no hi ha recursos econòmics per fer-los efectius, doncs és paper mullat. Si l'esport ha de fer, o ha de tenir tots

aquests elements i no hi ha partides per les diferents qüestions que avui hem debatut, no serveix de res.

I la feina aquesta que jo li deia que s'ha de fer, per exemple amb els joves, no la pot fer el Govern, l'han de fer les federacions. Si ha d'haver-hi un monitor especialitzat, per posar un exemple i per parlar d'un esport que conec una mica, a captar nanos perquè vagin a córrer, nens que vagin a córrer, aquest monitor haurà d'estar inscrit en alguna federació i a aquest monitor li hauran de pagar un salari, li hauran de pagar el que sigui des d'una federació.

Per tant, promoure federacions que promoguin en aquest sentit i puguin rebre diners perquè al final un monitor, un educador o algú que es dediqui a què hi hagi nanos que pel seu propi IMOT no volen fer esport però que se'ls ha d'animar a fer esport, o se'ls ha de mirar d'incloure a través de l'esport o de treure'ls de determinats àmbits, s'ha de fer a través de les federacions. I és el que proposem. I per qui prepari un bon programa en aquest sentit que pugui rebre uns diners i així al final és un estalvi pressupostari. És a dir, posar nanos a fer esport en aquest sentit és una partida que surt de Social segurament o que surt de Joventut que va a parar a esports i és una visió molt més moderna i molt més avançada del tractament de les problemàtiques que no les que vostès han plantejat.

I després, quant a aquest comentari que m'ha semblat una mica rabiós en relació a la gent gran, jo sé que vostès quan algú els fan una crítica els hi fan creu i ratlla. Jo no sé què farien el candidat i el cap de Govern perquè entre altres coses no els hi podem demanar pas que és el què faríem avui. En tot cas, haurem d'esperar algun dia que siguin aquí presents per demanar-ho, però no s'ho agafin tan malament! Les persones tenen dret a opinar i no cal posar una creu i ratlla a qui els critica.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels senyors consellers...

Pel Grup Liberal..

Pel Grup Mixt..

No hi ha intervenció...

Pel Grup Demòcrata, Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Gràcies Sr. López per no fer-me creu i ratlla.

Li torno a dir, no aniré al seu terreny. Jo crec que tothom sap que ens preocupem per l'esport en general i vostè ha enviat el seu missatge.

De totes maneres jo crec que estem discutint de coses diferents. Vostè defensa un programa, nosaltres en defensem un altre però crec que al final la diferència és que vostès volen que certes coses apareguin a la Llei i nosaltres, tornem a insistir, en què tot això es podrà fer mitjançant els plans. A partir d'aquí crec que ens podríem estalviar gran part d'aquest debat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Demanaria al Govern si desitja intervenir...

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, només per informar al Consell que, com a exemple, que la cursa de l'illa que és la Cursa de l'Esport per Tothom no ve pagada a través de subvencions. És a dir, que utilitzem el capítol 2 per fer-ho.

Amb això vull dir que com que no ho considerem com una subvenció ni com una organització directament des d'una federació, sinó que comptem amb la federació, comptem amb el Ministeri de Salut, com comptem amb altres organismes quan organitzem esdeveniments d'aquest tipus, i en aquest cas ve pagat d'un altre capítol.

És a dir, realment volem desvincular el que és la subvenció directament a la federació per promocionar l'esport, i una altra cosa és per poder fer la integració i la defensa de l'esport amb diferents temes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi han més intervencions i acabades aquestes, procediríem a la votació de les reserves d'esmena.

La primera és la reserva d'esmena número 4 que es correspon a l'esmena número 97 de l'informe del Ponent proposant modificar l'article 37.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí.

12 vots a favor, 15 en contra i cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem seguidament a la reserva d'esmena número 5 que es correspon a l'esmena número 98 de l'informe del Ponent proposant modificar l'article 37.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu donar lectura del resultat.

La Sra. Maria Martisella:

Sí. 12 vots a favor, 15 en contra i cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Seguim amb el segon i darrer grup de reserves d'esmena presentades per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, Consellera General del Grup Parlamentari Mixt.

Són la número 9, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 185 de l'informe del Ponent, proposant addicionar una disposició addicional quarta, i la número 10 que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 187 de l'informe del Ponent, proposant addicionar una disposició final cinquena.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, la Sra. Carine Montaner. Teniu la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Senyors consellers, no ens cansarem mai de dir que hem de donar suport a les entitats esportives, entitats culturals i ONG's. Hem d'incentivar les aportacions financeres fetes per les empreses i pels particulars a aquestes entitats, via deducció fiscal. Pensem que nosaltres proposant deduccions fiscals ja

incentivarà que la gent aporti a aquestes entitats culturals, esportives i anirà pel bon camí.

És el segon cop que ho demanem des de la nostra formació, que demanem que es reflexioni sobre aquest tema, que es posin deduccions fiscals per justament incentivar aquestes aportacions.

A nivell de la comissió hi ha diferents grups que van també plantejar aquesta idea, hi havia percentatges diferents i la majoria no va voler transaccionar aquest tema i penso que era un tema interessant, un tema a desenvolupar, un tema per parlar amb el ministeri concernit, no s'ha fet i és llàstima. No s'hi val que em digueu que sí que esteu d'acord amb el principi... És clar, i després no es fa res. Aquí teníem una oportunitat per fer alguna cosa, per posar una deducció concreta, un percentatge i haguéssim transaccionat, li asseguro jo! Perquè això és bo, és bo per aquestes entitats, és bo pels homes, és bo pel país i això té un caràcter preventiu a més a més, a nivell de la salut, a nivell del desenvolupament personal de les persones.

No s'ha fet. És llàstima! Bé, nosaltres demanem de reconsiderar aquesta qüestió i demanem el vot favorable a aquestes reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal donarà suport a aquestes reserves d'esmena envers deduccions fiscals.

De fet, pensem que és crucial pel sosteniment de qualsevol model esportiu més enllà de la cooperació entre les entitats públiques i les privades, un marc jurídic que afavoreix la col·laboració del sector privat amb l'esport. En aquest sentit donarà estabilitat a la possibilitat de deduccions fiscals en aquest àmbit, suposa un avenç en aquesta direcció la qual cosa ha d'afectar la determinació de la quota a les principals càrregues impositives com són la de societats i la de la renda de les persones físiques.

La nostra legislació ha d'incloure un conjunt d'incentius fiscals que siguin aplicables a l'activitat d'esponsorització vinculades amb l'esport realitzada pel sector privat. Aquesta mesura pretén alleugerir un model dependent de les ajudes públiques, l'actual, passant a un model en el qual empreses i particulars puguin fer aportacions i donacions, i beneficiar-se de les corresponents deduccions fiscals.

Malauradament, aquesta proposta en forma d'esmenes a l'articulat de la Llei que va formular de manera unànime tots els grups representats a l'oposició, a més a més amb l'aval de la mateixa Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra i del Comitè Olímpic d'Andorra, i una gran quantitat de federacions, amb les quals vam tenir l'honor de poder-hi parlar, ha estat escoltada només de manera parcial malgrat ser una demanda ferma des del sector.

S'han rebutjat totes les esmenes presentades per l'oposició, tal com vam veure en comissió, i el Grup Parlamentari Demòcrata s'ha limitat a incloure una disposició final on textualment diu: "s'encomana al Govern que presenti un projecte de modificació de la Llei d'impost de societats i de la Llei de l'impost de les persones físiques, on s'introdueixen incentius fiscals a les societats i empreses que patrocinen entitats sense ànims de lucre en l'àmbit de l'esport, la cultura i l'acció social, sense ni anunciar en quin termini cal fer-ho ni com cal enfocar aquests incentius".

A ulls nostres, sembla més un acord de bones intencions per cobrir l'expedient, que no pas una aposta ferma i decidida per introduir aquests incentius fiscals que poden afavorir decisivament el món de l'esport andorrà. I ja m'avanço, no ens diguin que vam donar suport a aquesta proposta, perquè és l'única que ens va quedar per donar en forma de transacció suport, un cop totes les esmenes que presentaren en el seu moment l'oposició en aquest sentit, varen ser rebutjades, amb la qual cosa, vam optar -suposo, no puc parlar pas pels altres grups parlamentaris- però nosaltres vam optar millor pel poc que no pas pel res.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Donaré suport a aquestes reserves d'esmena perquè a més penso que si tornem a la Fundació de l'Esport, una de les justificacions és intentar aconseguir capital privat perquè també pugui participar en la subvenció de les federacions i dels clubs i de tots els actes esportius. Però per una altra banda no afavorim a través dels beneficis fiscals aquests patrocinadors privats que podrien influir en el bon funcionament de totes aquestes activitats esportives.

Fet pel qual, jo considero que s'hagués hagut d'intentar trobar un punt d'equilibri perquè tot això s'hagués pogut dur a terme si realment considerem que la Fundació de l'Esport tenia aquesta finalitat, i donar aquests beneficis fiscals hagués estat una bona opció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, comparteixo les argumentacions exposades per la Sra. Montaner com també ho ha fet el Sr. Costa.

Entenc, doncs, que al fomentar les pràctiques esportives, fent aportacions a entitats, i facilitant aquestes deduccions fiscals, fent aquests incentius, només pot ser que beneficis per al conjunt de l'esport i especialment per totes aquestes entitats o aquells clubs menys afavorits, no?

Per tant, el meu vot serà a favor d'aquestes reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers del PS, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

El que proposen els consellers d'Unió Laurediana i consellers Independents de la Massana és realment molt important i és particularment important vistes les dificultats que tenen algunes federacions, i no vull retornar a debats anteriors, particularment aquelles que han vist el seu pressupost reduït al llarg dels darrers anys. Per tant, obrir la porta a què per altres vies, en aquest cas, aportacions privades, persones jurídiques, empreses o bé de persones privades, puguin contribuir a recuperar part d'aquest pressupost perdut, és certament molt important.

Lamentem que, tot i que la llei ha estat molts mesos a tràmit parlamentari i després també en la intervenció general parlarem d'algunes coses, poques, que conté aquesta llei i tot el treball parlamentari que hem fet, que no hi hagi hagut més temps per parlar amb el ministre de Finances, perquè

al final ens han dit que això quedarà amb estudi o que es mirarà.

En tot cas, i ho deia ara el Sr. Costa, el Comitè Olímpic Andorrà, ni més ni menys que el Comitè Olímpic Andorra i la Cambra de Comerç, és a dir la visió empresarial i esportiva demanaven clarament que aquesta llei, doncs, obrís la porta a què es poguessin fer aquestes aportacions i que això contribuís, també, a millorar la pràctica esportiva al nostre país.

Dit tot això i perquè ningú se sorprengui, votarem en contra de les reserves d'esmena presentades per una qüestió de tècnica parlamentària. Nosaltres tenim unes esmenes molt semblants a les presentades per la consellera Montaner o presentada pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana sobre la mateixa idea, sobre la mateixa filosofia, però que diferia amb els percentatges de deducció de la quota. El que no podem és votar a la nostra i a la vegada votar una altra que és en sentit contrari. Per tant, tot i que el vot entenc que pot donar una mica a confusió, compartim totalment la filosofia. Sobretot lamentem que més enllà de quin hagi estat o quin fos el percentatge final, no s'hagi volgut obrir aquest debat, un debat demanat tant des del món esportiu com des del món empresarial, per trobar una posició de consens per a tots els grups parlamentaris.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, en aquest apartat no enganyaré a ningú. Estic una miqueta fora de la meua zona de confort i em limitaré una miqueta a llegir el que els companys d'economia m'han ajudat a redactar.

He deixat dos apunts al final, però bé.

En relació a la reserva d'esmena feta sobre la possibilitat de donar incentius fiscals, patrocinis i subvencions a entitats esportives, culturals i a altres entitats sense ànim de lucre, em remeto a la disposició final que el nostre grup parlamentari va incloure via esmena al projecte de llei i que diu, tornaré a citar-la: "s'encomana a Govern que presenti un projecte de modificació de la Llei de l'impost de societats i de la Llei de l'impost de la renda de les persones físiques on introdueixen incentius fiscals a les societats i empreses que

patrocini entitats sense ànim de lucre en l'àmbit de l'esport, la cultura i l'acció social".

Per tant, compartim la seva voluntat. Ara bé, creiem que per introduir un canvi d'aquest nivell dins de la Llei d'impost de societats i de la Llei d'impost de la renda de les persones físiques cal primer analitzar bé, l'impacte de les deduccions dins d'aquests impostos, i buscar el mecanisme que pugui conjuguar el poder incentivar aquests patrocinis en els quals, com bé he dit, creiem i recolzem.

Però no podem permetre que això no es tradueixi en un impacte negatiu en les recaptacions d'aquests impostos i que posi en risc el desplegament pressupostari d'aquests o altres Governos.

Fer una revisió de la política de les deduccions als impostos directes és un tema del que ja se n'ha parlat en diverses ocasions en aquesta mateixa Cambra.

L'exemple que cal fer aquesta modificació de forma ben reflexionada el tenim en què diverses formacions feien esmenes en aquest sentit, però cadascuna aplicant imports i abasts diferents, i sense arribar a trobar una posició comuna i sense tenir avaluat l'impacte d'aquestes.

Nosaltres creiem que davant de la responsabilitat de governar cal fer les coses en sentit comú i per això instem a Govern a què treballi en una modificació legislativa dels impostos que vagin en aquest sentit.

Estic convençut, Sra. Montaner, que coincidirà amb mi, que aquí sí que cal fer un estudi d'impacte.

Per una altra banda, també podríem dir que no sembla coherent de parlar de despeses deduïbles sobre cultura i ONG's en una llei de l'esport.

De totes maneres, jo sí que em comprometo, sigui quina sigui la meua posició en un futur, a lluitar perquè aquesta disposició final cinquena es porti endavant. Des de la posició que sigui, lluitaré perquè això tiri endavant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per Govern, Sra. ministra...

Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Estic content, la veritat, de poder participar en aquest debat, molt més interessant dels que acostumo a protagonitzar.

Quasi bé els hi diria, vostès sabem que em retiro de la política, almenys temporalment. Si mai torno,

m'agradaria més dedicar-me en aquests temes que no pas als que m'he dedicat fins ara.

Miri, no és fàcil el que he de fer. Perquè he d'explicar que s'ha de votar que no a la reserva d'esmena que ens proposa la Sra. Carine Montaner quan sóc plenament conscient que els 28 consellers estarien disposats a què hi hagués deduccions a favor de les empreses que patrocini, subvencioni, ajudi a entitats esportives, culturals o d'acció social. Estic convençut que els 28 consellers estarien d'acord. I ja els hi dic, tots els membres del Govern també hi estem d'acord.

Però aquesta és la gran diferència entre governar i estar a l'oposició. Quan has de governar, a més a més d'estar d'acord has de veure si és possible i has de calcular l'impacte i has de veure com ho fas. Per això em va semblar encertada la proposta d'esmena que va acabar presentant el grup majoritari, el grup que li dóna suport al Govern. I és encomanar, dins d'un text legal que el Govern no només estudiï aquesta possibilitat, sinó que la faci una realitat. Com? Doncs, fent-la compatible amb tot el conjunt de deduccions que ja tenim avui en dia al nostre sistema fiscal, i més concretament a la Llei de l'impost de societats i a la Llei de l'impost de la renda de les persones físiques.

Perquè hem de sortir o no hem d'oblidar diverses qüestions. La primera, tenim un model fiscal molt jove, tan jove que no ens permet treure massa conclusions sobre el seu comportament al llarg del temps. Per tant, anar-lo carregant de deduccions sense saber-ne l'impacte, és córrer un risc massa agosarat. Més quan ja sabem avui que l'impacte de les deduccions que preveu l'impost de societats, per exemple, ja se situa entre els 21 i 27 milions d'euros. Molts diners! I no pretenc obrir aquí, Sr. López, per exemple, que podia tenir vostè la temptació per formació i perquè ens agrada discutir bàsicament entre els dos, no pretenc ara entrar aquí a la bonança d'una o altres deduccions. Em remeto a fer una foto de la realitat avui. Tenim avui en dia les deduccions pels impostos comunals, tenim avui en dia, i em refereixo als més importants, les deduccions per noves inversions, i tenim avui en dia les deduccions per creació de llocs de treball.

Totes elles deduccions a la quota, directe a la quota. És a dir, buiden directament la capacitat de recaptació de cada un dels impostos que tenen aquestes deduccions. I ho fan amb una quantia, com els hi deia abans, d'entre 21 i 27 milions d'euros.

Si tingués jo la capacitat de fer-los-hi una proposta avui, en què ja no dic millorant aquest nivell de les deduccions, ja no dic passant de 21 a 27 passant de 15 a 20, ja no dic això. Senzillament, quedant-nos

allà on estem, introduiria aquestes deduccions que ara estem debatent. No tinguin cap dubte que ho faríem! Però no és tan senzill. Cal que agafem aquestes deduccions per ajudar a l'esport, a la cultura i a l'acció social, les introduïm i alhora veiem com les tractem en el conjunt de totes les deduccions.

I ja els hi avanço també, hi hem estat treballant, ho hem estat estudiant i hem estat fent molts números, bàsicament perquè el nostre grup parlamentari ens hi ha insistit moltíssim arran de la seva pròpia esmena i de les esmenes dels altres grups parlamentaris. I tenim el convenciment des del Govern, i tinc el meu convenciment personal que passa per acotar el nivell de deducció per qualsevol concepte. De manera que, perquè tothom ho entengui, si una empresa té la capacitat de generar deduccions per noves inversions, deduccions per nous llocs de treball, deduccions per taxes comunals, i a més a més per esponsoritzar a una organització cultural, el conjunt de totes aquestes deduccions el pugui traslladar en el temps, però en cap cas pugui buidar la quota de cada any més enllà d'un percentatge. Perquè fent-ho d'aquesta manera el que aconseguirem és garantir un mínim de recaptació anual.

Jo crec que aquesta és la bona fórmula. I aquesta és la fórmula que ens comprometem a portar amb una modificació de l'impost de societats i de l'impost de la renda de les persones físiques en el sentit que apuntaven, ja no només la Sra. Carine Montaner, sinó tots els grups parlamentaris, em consta que tots pràcticament van presentar esmenes en aquest sentit, amb diferents percentatges com deien.

Arribats a aquest punt, a més a més caldria fer alguna altra cosa, i és concretar una mica. Convindran amb mi que l'esmena és molt simplista perquè el món de l'esport especialment, però també en el món de la cultura i en el món de l'acció social, cal diferenciar entre un patrocini i, per exemple, un conveni de col·laboració, cal diferenciar entre un conveni de col·laboració i una donació, cal diferenciar entre una donació i una subvenció. Els impactes i les repercussions impositives són diferents. En alguns casos es generaria IGI, fins i tot, i en altres no. Per un patrocini s'entén que hi ha una contraprestació publicitària. Per tant, no pot ser que la tractem igual que una subvenció, on senzillament, potser, el que ja és amb la col·laboració de tal marca, i no hi ha una contraprestació publicitària. És normal que per una contraprestació publicitària paguem i no en tinguem una deducció fiscal.

I hauríem d'acabar de decidir, a més a més, una cosa encara més important i de més impacte. De què parlem aquí? D'introduir deduccions a la quota i al mateix temps mantenir que totes aquestes quantitats

que deduirem a la quota també siguin deduïbles. És a dir que puguem deduir dues vegades la mateixa quantitat? Quan faig el meu compte d'explotació com que he pagat tants diners a no sé quin club, m'ho poso com a despesa i, per tant, genero menys benefici, i després d'aquell benefici, a més a més, que generarà una quota li resto altre cop aquella quantitat que ja m'he deduït en el compte d'explotació. Estem parlant d'això? De doble incentiu?

No, no són preguntes, i ho dic especialment sent la Sra. Carine Montaner la que ho ha defensat, amb cap mena d'intenció de generar trifulga, ni molt menys, perquè a més a més, si li aprecio alguna cosa, és la seva capacitat de diàleg i de voler positivament-ho tot. Això és un plaer escoltar-la a vostè perquè quasi sempre dient: és bo per Andorra, és bo per tot, és fantàstic. I com a mínim ens dóna un impuls d'optimisme que ja va bé.

Estic totalment d'acord amb vostè. Deduir, generar deduccions per aportacions, per col·laboracions entre l'empresa privada i les entitats culturals, esportives i d'acció social, és bo per Andorra, per aquestes associacions i per a tots els que en formen part i per tots els que se'n beneficien. Però hem d'aconseguir que també sigui bo per a l'Estat. I perquè també sigui bo per a l'Estat, com a mínim a nivell de recaptació hauríem de mirar que fos neutre. I això vol un esforç, que no li pertoca a vostè, és ben cert, li pertoca al Govern, d'analitzar-ho des de la globalitat en els termes que li he dit abans. I en aquests termes ens hi trobaran sens dubte. De fet ja ho estem fent, i crec que hi ha solucions que serien fàcilment acceptables per a tothom.

Malauradament la legislatura se'ns acaba. Si vostès m'agafen el compromís que em deixen entrar un parell de lleis més, d'aquí al febrer això ho tenim arreglat.

Moltes gràcies Sr. síndic.

(Se sent riure)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

S'agraeix el seu sentit de l'humor, també.

(Se sent riure)

Sra. Carine Montaner, teniu la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Sr. Cinca li agraeixo les seves explicacions i la seva franquesa. És un tema molt important. Doncs, em fa plaer, miri, que em parli d'impacte. Per una vegada

parlem d'impacte, millor tard que mai. Això s'ha de reconèixer.

Doncs, miri, quan parlem de prevenció es parla de recaptar menys ara, però per guanyar quant en un futur? Quant en cohesió social? Quant en salut mental? Quant en salut de les persones, en reducció de les malalties cròniques. Quin preu té això?

La salut mental, aquí hi ha uns problemes de salut mental, és a dir que estem parlant d'entre un 7 i un 10% de la població que té un problema de salut mental al país. És un tema molt preocupant a nivell de la nostra Comissió de Sanitat, doncs es va parlar d'aquest tema a principis de legislatura, i és un tema preocupant.

Quant costa això? Doncs s'han de donar els mitjans perquè la gent tingui aquest equilibri de bioquímica del cos. I això està més que demostrat. La pràctica de l'esport, la pràctica doncs d'una activitat cultural doncs què fa? Fa que el cos produeixi hormones, hormones de benestar. I no ho dic jo, ho diuen els doctors en neurociències.

I per tant aquí s'ha de fer una reflexió. Efectivament recaptem menys ara, però és una aposta pel futur. I penso que ara per ara, el que s'ha de tractar és donar vida als anys. Perquè clar, s'allarga l'esperança de vida.

L'altre dia vaig anar en una conferència molt interessant que havia organitzat el ministre de Salut i què deia? Doncs deia que la gent gran havia de fer una activitat. Una activitat física, que això redueix de manera substancial el fet que una persona pugui diguèssim trencar-se el fèmur o el que sigui. I en això hi ha estudis que demostren això. Llavors s'ha d'inculcar la pràctica de l'esport, també fer una activitat cultural, també és bo i hem de fer aquesta reflexió.

Efectivament Sr. ministre, joestic encantada que digui que justament voleu anar per aquí. Però efectivament, s'han de calcular els percentatges. Nosaltres a nivell de la comissió estàvem oberts a què es pagui del percentatge. Nosaltres havíem llençat la idea perquè no tenim els mitjans que vostès tenen.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Costa, teniu la paraula.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Cinca, li he d'agrair la seva intervenció i també ben conscient de les meves limitacions, no entraré a discutir-li cap dels temes tècnics que vostè tan bé domina. D'això n'estic perfectament convençut.

Però també li he de dir i de fet ja li he reconegut altres vegades, que vostè dialècticament parlant és brillant. I ho és perquè ha pujat en aquesta tribuna i ha esbiaixat les argumentacions de forma ben elegant, això sí, tot tergiversant-les.

I li dic perquè vostè ha parlat que és voluntat de tots, de tots els consellers d'aquesta Cambra, de la bondat d'aquestes deduccions fiscals. Sí, n'estic convençut que a hores d'ara és la voluntat de tots. I també ens ha recordat que és més difícil governar que ser a l'oposició. Hi estic completament d'acord també. I també penso que ho he reconegut moltes vegades. També li hauria de dir que el volum de feina que es fa des de l'oposició segurament és més intens que el que es pugui fer des de la majoria.

Però li he de recordar, quan vostè diu que és voluntat de tots, potser ho és ara però no ho era voluntat de tots. Perquè vostès en el seu projecte de llei, no en feien cap menció, cap ni una. Per tant, no vulgui fer creure a tota la ciutadania que vostès tenen aquesta intenció, quan no la tenien. Perquè en el seu projecte de llei, per enlloc apareixien aquestes deduccions fiscals.

Vostès no ho contemplaven, ens congratulem que hi estiguin treballant i que ho hagin treballat. Completament d'acord amb vostè que no es pot fer a la babalà, per dir-ho d'alguna manera col·loquial i que s'ha de fer de manera assenyada, per justament vostès des de Govern tenen tant la capacitat com les possibilitats de discutir quines han de ser de manera assenyada aquestes deduccions fiscals, i ho haguéssim pogut perfectament fer en el seu projecte de llei.

Tot i així, reitero això, que em congratulo que aquesta sigui la intenció, malgrat que si us plau no ens posi dos projectes més de llei perquè em sembla que no els acabariem assumint.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna intervenció dins del Grup Mixt...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Breument, un parell de comentaris.

En relació amb el que deia el Sr. Justo Ruiz al final que ha fet aquest exercici de : "jo ho faré en la propera legislatura", i aquesta lluita per això.

Home ara que es feia la llei de l'esport, era el moment ara de fer-ho. Aquestes coses que queden per un futur normalment queden en un no res. Per tant si havia de fer aquesta lluita, ara era un bon moment per fer-ho perquè és quan estava a debat i quan estàvem parlant.

I després en relació amb el que deia el Sr. Cinca, que a més que ens agrada discutir, si em permet també ens agrada l'esport. Per tant, discutint d'esport encara ens hi podem estar més estona potser que de parlant de finances, però miraré de ser breu.

Miraré de ser breu, però no per això polemitzar en algunes de les coses que ha dit.

En primer lloc, perquè jo no sé si vostè ha fet el càlcul de l'impacte que suposaria una política d'esports de subvencions com la que es planteja. Si és cert que té aquest projecte de llei tan avançat, no sé si és molt demanar-li, no sé si el síndic ja ens ha ajustat els calendaris, si està en disposició d'acceptar algun projecte de llei més, m'imagino que no. Però que en tot cas, si té aquesta feina tan avançada i té càlculs fets, penso que és d'interès de tots que ens els poguéssim facilitar. Li proposo que ens ho faci arribar.

I després amb el tema de les deduccions.

Amb el tema de les deduccions, vostè sap que vostès van posar una sèrie de deduccions provisionals l'any 2011, que per ser provisionals han durat una mica més segurament del que el seu terme diu per si sol. I que aquestes deduccions han buidat els impostos durant molts anys. I que vostè fa tres anys que ens diu que està estudiant d'eliminar-les i aquestes deduccions són de tipus genèric. Nosaltres pensem que deduccions com les que es plantejaven ara amb la llei de l'esport, deduccions molt directes i molt vinculades a fomentar i a seguir política esportiva, política cultural i d'altres, tenen molt més interès que aquestes deduccions de caràcter genèric que vostès han plantejat.

Per tant, sincerament m'agradaria molt conèixer aquest treball que vostè ha fet. Jo crec que la seva herència en aquest tema segurament serà delicada perquè hi ha moltes deduccions acumulades dels anys anteriors. Hi havia una demanda d'informació que va fer el conseller, Gerard Alís en aquest sentit, i això potser pot complicar molt una política de deduccions molt més efectiva que la que vostès han fet. Vostès han fet doble deducció en les inversions, que és el que vostè ara ens critica, ho veia que criticava amb el tema de l'esport. I sincerament, a mi m'agrada molt més una deducció clara i directa per promocionar l'esport, la cultura, qüestions socials i

una transparència del que dona els diners i cap on van, que aquesta caixa negra de deduccions genèriques que vostès han implantat. Tot i que va dir que ho trauria, doncs finalment no ha acabat de lligar.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

El Govern desitja intervenir...

Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Li he de confessar Sra. Carine Montaner que barrejar allò de la bioquímica i guanyar-nos els anys amb l'economia, em costa. I per tant, no li rebratré gran cosa aquí, i cregui'm que li faig confiança. Segurament si tingués bioquímica, ahir no m'hagués fet mal jugant a bàsquet. Tinc els dits aquí inflats, i segurament també estaria guanyant anys als anys segurament, si no em dediquéssim a la política.

Però bé, bromes a part. Insisteixo amb el que li he dit i poc més he de dir. Pujo bàsicament en resposta a algunes de les consideracions que feia el Sr. López. I en aquest cas per discrepar però també per donar-li alguna raó.

És cert, jo vaig ser el que vaig defensar aquí les deduccions sobre la creació de nous llocs de treball, i les deduccions sobre noves inversions. I a més ho vaig dir, segur que ho recullen els llibres d'actes, que jo entenia que eren deduccions conjunturals fruit d'un moment econòmic molt complex. Recordin que en aquell moment teníem més de 1.000 persones inscrites en el Servei d'Ocupació. I el sector econòmic amb molta diferència que més llocs de treball per dia era el sector de la construcció. Per tant, ens va semblar sent conscients de què eren deduccions molt generoses que calia fer-les per incentivar la creació de llocs de treball i per aturar la caiguda d'un sector molt important en el PIB del nostre país.

Per això... No fa tres, fa dos anys, vaig començar a parlar de què caldria començar a reconsiderar aquestes deduccions. Reconsiderar-les no vol dir fer-les desaparèixer, no vol dir canviar-les unes per les altres. El que vol dir és que en els sectors que s'estan recuperant doncs, potser els has de començar a ajudar amb menor mesura per poder-ne ajudar a d'altres. Em dono per satisfet fent, diguem-ho així,

balanç neutre... Em dono per satisfet fent balanç neutre.

També li he de dir: 21, 25, 27 milions, és igual, d'euros de deduccions en un país amb un tipus nominal del 10% em semblen molts perquè vol dir que segurament el tipus real l'estem portant cap a més aviat el 5, 6% que no pas cap el 10%. I això em porta... -i de fet aquesta era la raó principal per la qual he pujat altre cop a fer aquesta intervenció- aquí és on ja no tinc tan clar... ja no tinc tan clar que tots vint-i-vuit consellers, o inclús el Govern, ens poséssim d'acord.

Algun avantatge ha de tenir en aquest sentit que s'acabi la legislatura. Tothom podrà parlar d'aquestes deduccions, però tothom haurà de dir quines vol mantenir o quines vol disminuir per poder introduir aquestes.

En altres ocasions des de les files de la Sra. Carine Montaner se'ns ha advertit moltíssim que no es podia pujar la pressió fiscal i que rebaixar les deduccions equivalia a pujar la pressió fiscal. Per tant, vol dir que aquest és un debat que si aïllem tots estem d'acord perquè tots estem d'acord en ajudar l'esport, la cultura, l'acció social, però com que no ho podem aïllar i hem de veure a canvi de què aquí les unanimitats són molt més complexes.

Al nostre parer és que aquest exercici s'ha de fer en funció de la dinàmica econòmica i de la realitat de cada un dels sectors que estan sent beneficiats per les actuals deduccions i, per tant, jo tinc el ple convenciment de què es poden rebaixar les deduccions a les inversions, no suprimir, però sí rebaixar, es poden ja començar a rebaixar també segurament amb uns matisos les deduccions per les noves creacions de treball, i quan dic uns matisos vull dir que crec que haurem de començar a diferenciar per altres realitats, per exemple per dificultat de trobar un lloc de treball en funció de l'edat, més deducció en contractació de persones d'edat més avançada que tenen més dificultat; es pot atacar també problemàtiques de discriminació de gènere des d'aquesta vessant.

Hem de repensar les deduccions, però les hem de repensar en global. Si ho fem només des de la proposta que ens defensava la Sra. Carine Montaner el que ens acaba passant, sense dubte, és que allà on ara tenim entre 21 i 27 milions de deducció, passarem a tenir doncs els que sigui: 28, 29, 30. Que segur que acabaran ajudant a molta gent, però també és segur que acabaran manllevant, traient recursos a l'Estat per poder fer moltes polítiques que també ajuden a molta gent, i aquest és l'equilibri que hem de fer.

Per tant, em sembla que és un debat que es pot fer sense cap mena d'agror, com ho estan fent, perquè sincerament ho penso i no és un malabarisme Sr. Costa, estic convençut de què estem d'acord amb això. Ara, el que m'agradaria saber és si estem d'acord allà on hem d'estalviar per poder fer això, i aquí és on hi ha la diferència i aquí hi ha les legítimes diferències.

Per tant, pujo bàsicament perquè crec que hem d'emmarcar bé aquest debat que hem de tenir i estic convençut, no només perquè hi empenyerà fort el Sr. Ruiz que a més espero que ho pugui fer des d'un escó, sinó perquè hi haurà una voluntat generalitzada que sigui així i la propera legislatura tindrem deduccions pel patrocini a l'ajuda a l'esport, a la cultura i a l'acció social.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels senyors consellers...

Bé, si no hi ha més intervencions procediríem a la votació de les reserves d'esmena.

Estem parlant de la número 9, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 185 de l'informe de la Ponent, proposant addicionar una disposició final quarta.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

Sí.

9 vots a favor, 18 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

I passem finalment a la votació de la reserva d'esmena número 10, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 187 de l'informe de la Ponent, proposant addicionar una disposició final cinquena.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

9 vots a favor, 18 en contra, cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena.

Acabat el debat i votació de les reserves d'esmena, procedirem a debatre les altres parts del text.

Pel Govern, té la paraula la ministra, Sra. Olga Gelabert.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Primer de tot m'agradaria fer una petita introducció per exposar la situació en la qual ens trobem a dia d'avui en el món de l'esport. Crec que és important posar en relleu que l'esport és actualment l'activitat indispensable pel desenvolupament d'una societat. L'esport està percebut com una disciplina que millora la salut i el benestar físic i mental, a més de ser un instrument que ens permet desenvolupar valors com la inclusió i la integració social.

Convindreu tots amb mi que en les últimes dècades l'esport ha esdevingut una eina social que les administracions hem de saber desenvolupar més enllà de les competicions.

D'altra banda, a ningú se li escapa que durant aquestes dues legislatures l'esport ha pres una dimensió més internacional a casa nostra. Els esdeveniments de caire internacionals que Andorra rep tant a l'estiu com a l'hivern s'han incrementat notablement, darrerament i ens han permès esdevenir un país que sap acollir grans projectes com les finals de la Copa del món d'esquí, campionats del món d'esquí de muntanya, el Free Ride World Tour, competicions de quilòmetre llençat, el Tour de França, La Vuelta, el campionat del món de BTT, els Jocs Especial Olímpics, entre molts altres. Aquests esdeveniments han tingut una influència directa als nostres professionals i també a l'esport de base andorrà.

Com podeu observar, la situació actual ha canviat molt des de l'any 1998, any d'aprovació de la Llei que avui volem modernitzar. Al nostre entendre portàvem massa anys fent treballs per a proposar modificacions a la Llei de l'esport del 98 que durant aquesta legislatura hem decidit fer un pas més i proposar un nou text que s'ajusti íntegrament a la

realitat esportiva d'Andorra. Una llei que ha de servir com a marc de preceptes bàsics.

Senyores i senyors consellers, més enllà del canvi de context hi ha tres detonants que ens porten a plantejar una llei de l'esport completament nova, i que avui debatem per la seva aprovació. D'una banda, l'any 2015 Andorra es veu immersa en una llista de no conformitat de l'Agència Mundial Antidopatge, que ens aboca a buscar una solució a una problemàtica recurrent i que no s'havia resolt des de feia anys. En aquest sentit en aquesta mateixa Cambra l'any 2016 debat i aprova la Llei de creació de l'Agència de Andorrana Antidopatge que ens permet regularitzar la nostra situació i esdevenir un país conforme amb els preceptes de l'Agència Mundial Antidopatge. Una llei que també va aportar més seguretat esportiva i jurídica als nostres esportistes i a les competicions que acolim.

El segon element que ens aboca a fer un nou text de l'esport és la necessitat de crear societats anònimes esportives. Ara bé, en el moment d'elaborar el Projecte de llei quan analitzem aquest canvi observem que hem de protegir els nostres clubs històrics. Com bé sabeu, i aquesta penso que és una de les qüestions de més actualitat els darrers dies, hi ha una certa problemàtica al voltant dels clubs que calia afrontar. En aquest sentit, la voluntat del text que avui debatem és crear una nova tipologia de societats anònimes d'objecte esportiu que ens permetin endreçar la situació actual i que alhora permetin potenciar i fer créixer les seccions professionals.

Però per evitar la localització dels clubs andorrans, limitem la creació d'aquestes societats anònimes d'objecte esportiu a les seccions professionals. Per tant, els clubs des de la base a la sessió sènior no professional continuaran formant club que crea la SAOE sense perdre les arrels d'Andorra.

Finalment, la formació dels tècnics esportius ha estat el tercer element que ha propiciat la redacció d'un nou text legislatiu. En aquest sentit es vol assegurar que una formació adequada pels tècnics esportius que permetrà millorar la qualitat de l'esport en general i de l'esport de base en particular.

Senyores i senyors consellers, hi ha dos altres punts que també han generat cert debat al llarg del treball en comissió. Em refereixo a la Fundació de l'Esport i a criteris d'atorgament de subvencions.

Quant a la Fundació de l'Esport m'agradaria recordar que aquest organisme hauria pogut crear-se perfectament per reglament sense necessitat d'incorporar-lo en aquesta llei. Ara bé, vam decidir fer-ho com una mostra de transparència i de seguretat jurídica. A més l'organisme que precedia la

Fundació de l'Esport, el Consell Andorrà de l'Esport, ha quedat tot obsolet i no ens permet donar resposta a les necessitats actuals.

En aquest sentit és important crear una institució que ens permeti organitzar-nos de cara un futur com podria ser pels jocs dels petits estats.

Pel que fa a les subvencions, l'article 38 del text que estem debatent, orienta la política de subvencions però no la delimita. Concretament, aquest article preveu aquells conceptes que són considerats rellevants en una política esportiva concreta, que és en aquest sentit que el Govern haurà d'elaborar uns plans nacionals de l'esport, que han de concretar aquesta política esportiva. Així doncs, els criteris d'atorgament de subvencions estaran regits pels plans nacionals que s'hauran d'emmarcar en els conceptes descrits en l'article 38.

Pe tant, si un Govern vol fomentar l'esport de base i aquest Govern n'ha fet un dels seus objectius i les xifres així ho corroboren, haurà d'elaborar uns plans nacionals que així ho reflecteixin.

M'agradaria dir que aquest salt qualitatiu ens permetrà fer el text que avui sotmetem a votació, és també gràcies a l'augment de tècnics del Ministeri d'Esports, unes treballadores i treballadors compromesos amb la seva tasca que són un actor indispensable per endegar una important reforma en el món de l'esport andorrà.

;Ja per acabar, m'agradaria agrair la tasca que s'ha dut a terme en comissió malgrat que el nombre d'esmenes presentades era elevat, moltes d'elles modificaven la forma però no el fons del projecte presentat pel Govern. En aquest sentit, entenc que dites esmenes milloren el text inicial, i en això n'hauríem d'estar com a mínim tots satisfets.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, té la paraula el conseller Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Amb la més que probable aprovació avui en aquesta Cambra d'aquest projecte de llei, culminem un procés llarg, intens i si m'ho permeten, feixuc, que porta un nou marc jurídic en el món de l'esport en el nostre país i a tots els actors que hi són involucrats, que en el cas d'Andorra, ho hem de celebrar, són molts.

En tant que president de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports vull manifestar el meu agraïment a tots els membres de la comissió i també a la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet i al Sr. Víctor Naudi, que malgrat no ser-ne membres també hi han estat presents al llarg de les múltiples, moltíssimes comissions que hem portat a terme, per la seva predisposició i el seu tarannà positiu en el si de la comissió i les energies esmerçades en la confecció del text legal resultant.

És cert que aquesta Llei conté molts aspectes positius que actualitzen la llei vigent a dia d'avui, la Llei de l'esport de l'any 1998. Durant els darrers 20 anys el món ha evolucionat a un ritme trepidant i la transformació en l'àmbit esportiu encara ha estat més evident.

No és menys cert que durant el treball en comissió s'han incorporat múltiples aportacions fetes via esmena, tant per la majoria com des de l'oposició. Ho celebrem!

Ja vam dir en al seu dia, que el text original contenia múltiples deficiències d'estructura, de forma i de contingut i que ara, després de les contribucions de moltes de les 196 esmenes al text, s'ha millorat el projecte de llei inicial de manera substancial.

Deixi'm fer esment a algunes d'aquestes millores d'aquesta llei respecte de la del 1998. Hi apareix un índex i queda molt més ordenada. Apareixen nous principis de política esportiva. S'incrementa la transparència en les federacions. Apareix la figura de les societats anònimes d'objecte esportiu a les quals feia referència fa un moment la ministra. Les mesures de seguretat en manifestacions esportives es veuen augmentades. Es protegeix l'esportista menor de 16 anys. S'oficialitzen els esportistes d'alt nivell i es promou l'esport d'alt nivell. Es dona més suport als esportistes promesa. Es regulen les titulacions necessàries per exercir funcions de tècnic o d'entrenador i també qui pot expedir titulacions en l'àmbit esportiu. Es reconeix la tasca tan important com la que fan els voluntaris. Es fa referència a l'esport universitari. Estableix un marc andorrà de titulacions esportives. Apareix el reconeixement mèdic oficial d'aptitud com a document a exigir. Es regulen noves infraccions i sancions. I obre la via de la mediació i arbitratge per resoldre qüestions no disciplinàries.

Per tant, la llei aporta múltiples bondats que he volgut posar en relleu, i així les reconec.

Malauradament, però, aquesta llei presenta un seguit de mancances i plantejaments a parer nostre del tot erronis. mancances i plantejaments que no són pas nous i que he manifestat des d'aquesta mateixa

tribuna en múltiples ocasions i que malgrat totes les disquisicions no s'ha volgut arribar a un acord.

Comencem per la lluita contra el dopatge. Durant els darrers 20 anys el marc jurídic referent al nostre esport només s'ha vist alterat per la desafortunada aprovació, al nostre entendre, de la Llei 3/2016, del 10 de març, de creació de l'Agència Andorrana Antidopatge. Que com ja vam denunciar aquí mateix, amb una deplorable tècnica normativa declarava que allò establert en aquella nova llei prevaldria sobre la llei de l'any 1998.

Atesos els drets fonamentals afectats, no vam donar suport a l'aprovació d'aquella nova norma. Ens hi vam abstenir. I que com dèiem aleshores, havia de ser substituïda per una llei qualificada que regulés globalment la lluita contra el dopatge.

Avui reiterem un cop més el mateix principi per prevenir les possibles conseqüències negatives de l'aplicació incorrecta de les mesures antidopatge dintre de la nostra legislació. Cada cop, ens ho recordava la ministra, i això també en part és encert del Sr. Camp i també l'hem de felicitar al respecte, són més les manifestacions esportives de caire internacional al nostre país. I cada cop, també, són més grans les possibilitats que en el cas que un control antidopatge a un esportista d'elit doni positiu, l'actualitat ens situï a l'ull de l'huracà amb les possibilitats de fer un ridícul majúscul com a país degut a l'estructura jurídica que vostès s'han entossudit a promulgar sense tenir en compte les múltiples advertències que els hi hem fet.

Espero ben sincerament que mai no ens trobem en aquesta situació, com a mínim però, no es podrà al·legar que no es va advertir.

El seu model de gestió del dopatge es base en la llei de creació de l'agència andorrana i conclou ara amb el títol 4 de la llei de l'esport de la lluita contra el dopatge. Estem interferint en els drets fonamentals dels esportistes sense seguir les vies que estableix la Constitució del Principat d'Andorra, que marquen que cal una llei qualificada per modificar-los. Fa temps que diem que la lluita contra el dopatge s'ha de regular amb una llei qualificada i insistim un cop més en aquesta necessitat. No ho dic jo però vostès demostrin un cop més que respectar la Constitució quan no convé, no els concerneix.

També espero que avui aprofitin aquesta darrera oportunitat per contra argumentar els postulats que els estic presentant. Són molts els juristes dins de les files de Demòcrates per Andorra que podran donar el seu punt de vista en aquest assumpte i afirmar categòricament, si s'escau, que no cal cap llei qualificada per tractar temes que afecten els drets

fonamentals que apareixen al capítol 3 de la nostra Constitució.

Si us plau, facin-ho!

Un altre aspecte polèmic d'aquesta llei és la creació de la Fundació de l'Esport. N'hem parlat a bastament. Crec que en les reserves d'esmena que han precedit ha quedat palès que tota l'oposició ha entès que representa, els ho deia, un 63% dels resultats de les urnes entén aquesta fundació com una intromissió a les funcions del ministeri encarregat de la política esportiva.

Un cop més, entre la política que vostès prediquen de comptar amb tothom i els fets que els avalen, la discrepància és evident. De ben segur, que els 13 consellers a l'oposició no som tothom però sí que representem el 63% dels andorrans i tots de manera unànime els hem dit que aquesta fundació no respon ni a interessos esportius ni a necessitats del país.

S'han fet els sords, no ho han tingut en compte i ho han tirat pel dret. Fets que demostrin quina és la verdadera marca de la casa a cal Demòcrates per Andorra.

En fer-ho, han aprofitat per suprimir el Consell Andorrà de l'Esport com a òrgan consultiu previst a l'article 29 de la llei de l'any 1998.

Pensem que la validesa del Consell Andorrà de l'Esport és plenament vigent i a més no suposa una despesa a l'Estat com possiblement ho podrà ser, -vostès argumenten que no-, la Fundació de l'esport.

Sobta i sobta molt escoltar les motivacions que en compareixença en comissió i també avui ho han dit i ho han fet vostès Sr. Ruiz, per al·legar la justificació de la seva desaparició.

En vint anys hem vist que el Consell Andorrà de l'Esport no ha funcionat, tal qual, ho manifesten obertament i sense desvergonyiment. I a més es queden tan tranquils afirmant-ho. És que potser vostès no en són els responsables? És que no han tingut vuit anys per fer-lo funcionar aquest Consell Andorrà de l'Esport? No n'han fet res al respecte?

Així doncs amb la seva inoperància per redreçar un Consell de l'Esport que a parer seu no serveix de res, maquilla i dissimula la seva irresponsabilitat carregant-se aquesta entitat. Un despropòsit, un altre despropòsit, deixi'm dir-los en tota regla.

Aquest projecte de llei tampoc contempla la unió dels comitès olímpics i paralímpic, com nosaltres sí que defensàvem. Aquesta és la tendència actual en els països més capdavanters en la matèria, justament per evitar allò d'omplir-se la boca amb bones paraules i no ser conseqüents amb els fets. Parlem del principi de la inclusió dels quals en volen fer vostès bandera, però vostès prefereixen mantenir dos

comitès per separat. Un pels esportistes olímpics i un altre ben separat pels competidors paralímpics. Per separat fa mal als ulls, això és exclusió Srs. de DA, no pas inclusió.

Aquesta fusió de sos comitès en un ja s'ha fet en altres indrets, no és pas un experiment inèdit. I així es va fer per llei per exemple als Estats Units com ja els vaig informar i també a Noruega.

No vull deixar de parlar del rol de la dona i l'esport i en les entitats esportives. Un món encara avui on la dona hi és infra representada malauradament.

Vostès en un primer moment van oblidar-se del tot d'incloure aspectes per impulsar i fomentar el rol de la dona en l'àmbit esportiu. I així ho palesa el projecte de llei inicial. Un altre cop, una evident contradicció entre allò que prediquen, -garantir la igualtat en tots els àmbits-, i allò que fan, no tenir en compte que hi ha una quantitat ingent de feina a fer perquè les dones estiguin representades en l'àmbit esportiu tal i com els pertoca.

Sense anar més lluny, aquest mateix matí n'hem vist un altre exemple, amb la designació d'un magistrat, no pas magistrada, com se'ls ha reclamat al Tribunal Constitucional.

Al text original de llei vostès també es van oblidar dels principis que han d'inspirar la política esportiva, ens ho recordava abans el Sr López. És cert que han rectificat i ara s'han inclòs en un article 2 que consta de 17 apartats, i uns s'aprofiten per incloure la igualtat en l'esport. Ho fan ara. L'epígraf al nostre entendre és poc contundent, i diu: "La defensa al dret a la igualtat de tracte i la no discriminació en el món de l'esport". Continuem creient que el nostre plantejament envers el foment del rol de la dona en l'àmbit esportiu era molt més rotund. La promoció de l'esport femení afavorint l'accés de la dona a l'esport en tots els seu nivells i categories i l'accés als òrgans de gestió esportiva.

Ja per acabar aquest apartat, on hem fet referència a aspectes plenament vigents de ple segle XXI i que vostès s'han passat del tot per alt, tampoc van tenir inicialment en compte el respecte i la protecció del medi ambient, que sí ara ho han inclòs finalment, ni han tingut en compte el benestar dels animals que prenen part en competicions esportives quan la seva presència sigui necessària. Un demostració altre cop palpable, un cop més que la seva política la fan des de la comoditat dels despatxos, ben allunyats de la ciutadania, de les necessitat reals i de les inquietuds actuals com els nostres mateixos conciutadans que fa dies que vénen denunciant-ho.

És per tot això exposat i vistos que els aspectes negatius que aquesta llei promulga superen amb

escreix els aspectes positius, el Grup Parlamentari Liberal no donarà suport a aquest projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es debat la llei de l'esport

Ja durant la discussió de l'esmena a la totalitat vaig expressar que el projecte de llei presentat per Govern tenia, entre d'altres, unes mancances importants, i les meves esmenes anaven amb l'objectiu d'intentar corregir aquestes mancances.

El resultat final és que es segueix sense fomentar l'esport de forma general, es centra en algunes disciplines esportives i en alguns esportistes d'alt nivell d'aquestes disciplines i deixa a la resta d'esportistes i federacions bastant sols, i aquest és el sentiment que tenen moltes federacions.

En quant a les subvencions penso que ja n'hem parlat abastament, però només em centraré en citar que aquestes només s'atorguen en aquelles disciplines centrades en la neu, la muntanya i les característiques geopolítiques d'Andorra, amb la que es manté la discrecionalitat total.

Insisteixo en el fet que moltes federacions han vist disminuïdes les seves subvencions de forma important en els últims anys posant en perill la participació dels infants i adolescents en competicions internacionals, i si arriben a aconseguir-ho i aconseguint bons resultats és gràcies a l'esforç de les famílies que ajuden en aquesta finalitat.

En quant a la Fundació de l'Esport, que també n'hem parlat, aquesta recupera les funcions o part de les funcions de l'antic Consell Andorrà de l'Esport però dins del seu patronat i com ja havia indicat anteriorment, no hi ha cap representant de les federacions quan teòricament ha de fomentar l'esport entre les institucions.

En definitiva, l'esport desenvolupa i fomenta uns valors, com ara la recerca d'una millora constant, el domini de les emocions, el treball intens de preparació llarga i contínua per assolir un objectiu no immediat, la paciència, el sacrifici, la constància, l'acceptació de la derrota com a camí de superació, la cooperació amb altres persones per assolir un objectiu comú, la renúncia al propi bé en benefici del

grup, el respecte i la valoració de les capacitats dels companys i dels adversaris o la solidaritat entre els companys, qualitats humanes indispensables per adquirir la maduresa necessària per viure una existència lliure, responsable i plena.

Aquesta llei hauria de ser capaç d'inculcar tots aquests valors i així aconseguiríem una llei de l'esport que fomentés bons esportistes, honestos amb un mateix i amb els altres, lleials, amb força moral, a més a més amb força física, perseverança, esperit de col·laboració i sociabilitat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

...capacitat de convivència i de participació.

Penso que amb aquest text no hem arribat a incloure aquests valors, tot i algunes millores acceptades en comissió, per tant el meu vot serà d'abstenció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El meu vot no serà favorable al Projecte de llei de l'esport del Principat d'Andorra.

I no donaré suport al projecte de llei, bàsicament per que estem davant d'un model de regulació de les disciplines esportives que està més enfocat a l'esport professional i que deixa en un segon pla bona part de l'esport en el seu concepte ampli, partint de l'esport de base, fins a l'alta competició i passant pels esportistes promesa i d'alt nivell.

Val a dir que el projecte de llei s'ha treballat i s'ha millorat molt en comissió legislativa.

Així s'adequa als reptes actuals introduint la figura jurídica de les societats anònimes amb objecte esportiu per a les seccions professionals dels clubs que competeixen a l'estranger. En aquest aspecte considero que manquen requisits i obligacions complementàries per a evitar abusos o simplement una pèrdua d'identitat, però sobretot fomentant que l'adquisició d'un club esportiu mitjançant aquesta figura per agents financers, comporti obligatòriament una sèrie de requisits en especial de foment de l'esport de base.

També s'han ordenat les qualificacions dels clubs, federacions, entitats esportives, s'han introduït els conceptes d'esport sostenible i inclusiu entre altres.

Però i en tot cas no comparteixo l'eliminació del Consell Andorrà de l'Esport com a entitat de regulació, substituint-lo per una fundació. Ho hem debatut abastament aquesta tarda.

No crec que la figura jurídica d'una fundació estigui adaptada per les funcions que se l'hi atorguen en aquest cas.

D'altra banda i pel que fa al suport i ajut dels esportistes promesa o d'alt nivell que cursen estudis, m'hauria agradat que s'hagués considerat una esmena que vaig presentar en el sentit d'introduir dins la llei el mecanisme que ha de garantir i facilitar l'accés per a obtenir un bon nivell educatiu i alhora poder compaginar els períodes d'entrenament diaris que requereixen certes pràctiques esportives.

En el seu dia vaig presentar 14 esmenes al projecte de llei, una de les quals fou aprovada per unanimitat, 10 no foren aprovades, una fou retirada per transacció i aprovada per unanimitat, i una altra retirada per transacció i aprovada per majoria.

Com ja he avançat, el meu vot no serà favorable al projecte de llei presentat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers del PS, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Voldria començar amb la intervenció dels tres consellers del PS fent referència, com feia també el Sr. Costa, a algunes de les aportacions que fa aquest Projecte de llei, un projecte de llei que la Comissió d'Educació i la Comissió d'Esports han treballat intensament, han fet moltes reunions, s'ha avançat molt en temes de definicions, en temes de gestió, segurament el Projecte de llei contenia algunes deficiències que ha correspost subsanar i crec que això convé dir-ho, i a més crec que tots hem intentat posar el millor que hem sabut i el nostre coneixement per millorar aquest Projecte de llei.

Ara bé, dit això que és important però que abasta on abasta, he de dir que per les persones que l'esport és important, per les persones que estimem l'esport i que li atribuïm un paper dins d'una societat i que li atribuïm una sèrie d'aportacions i de contribucions que han estat llargament esmentades al llarg del dia

d'avui, particularment en la formació de joves, avui és un dia trist; és un dia trist perquè la Llei de l'esport que sortirà avui d'aquest debat i de tot aquest treball no serà una Llei de l'esport compartida, serà una Llei de l'esport que fractura de nou el món de l'esport, com ja s'ha vingut fent. Com deia ahir és una Llei de l'esport que crea... fa un parell de dies en una roda de premsa, que crea federacions de primera i que crea federacions de tercera, i en un tema com l'esport... i els he de dir sincerament, crec que els ha faltat molta cintura política. No sé quin resultat hi haurà avui però veient una mica les votacions que hi han hagut fins ara, no crec que tinguin molt suport a tirar endavant. I finalment, és una llàstima! És una llàstima que una Llei de l'esport no pugui ser una Llei de l'esport de tots, un Llei de l'esport per a tots, i que no hi hagi hagut una manera d'encabir o de trobar aquest suport a l'esport d'elit amb una visió molt més àmplia del món de l'esport.

I a mi m'agradaria demanar als membres de DA, a la senyora ministra, al portaveu avui en aquest debat si realment no els preocupa això. A mi em sembla que els hi fa una mica igual: 15 vots són 15 vots i la Llei prosperarà, però 13 vots en contra, 5, 6 o molts vots en contra -no sé quants acabaran havent-hi-, 5, 6 formacions diferents que no comparteixen la seva línia, crec que és un gran problema. Vostès no tenien tan difícil haver intentat trobar punts d'entesa, perquè finalment no es tractava d'excloure una cosa per l'altra sinó incorporar les visions que hi havien. Si ja els hi compartim moltes de les seves reflexions, jo li comparteixo moltes de les seves reflexions en matèria esportiva. El que em sap greu és que vostès no hagin fet ni el més mínim esforç en incorporar les aportacions fetes per part dels grups de l'oposició.

Però bé, en tot cas s'ha fet una feina, s'ha fet el que s'ha pogut, una mica més de cintura política hagués estat molt bé per atansar posicions i és una llàstima que moltes federacions, a diferència del que vostè diu Sr. Ruiz, veuen aquesta Llei amb molta preocupació, molta preocupació perquè veuen el que ha passat aquests darrers anys i ara estarà escrit negre sobre blanc quines són les prioritats polítiques de Demòcrates per Andorra i per a tots aquells que no estiguin en el món alpí doncs, si vostès guanyen que espero que no sigui així, el futur serà ben negre.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, dins del Grup Mixt, Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a votació el Projecte de Llei de l'esport. No serà una sorpresa si diem que votarem que no a aquesta Llei per tres motius bàsicament.

El primer motiu el grup majoritari doncs va rebutjar en comissió d'eliminar la creació de la Fundació de l'esport. Nosaltres considerem que aquesta Fundació de l'esport que tindrà, recordo, un caràcter permanent es pot convertir en una màquina, en una maquinària difícil de controlar des del ministeri. Nosaltres som més partidaris de crear una fundació que tingui un principi i una fi per cada temàtica. El futur ens ho dirà si tenim raó o no, ja es veurà.

El segon punt, volíem obrir i justament estendre la mà a unes deduccions fiscals pel que és incentivar els patrocinis i subvencions per les entitats esportives, culturals i ONGs.

Som conscients, Sr. Cinca, que és un tema molt tècnic i nosaltres el que esperàvem és transaccionar justament amb el grup majoritari i que des del ministeri, que amb els seus tècnics, ens proposés una cosa, perquè és clar, procrastinar avui teníem l'oportunitat. Ara, hi havia l'oportunitat! És clar, en un futur no sabrem qui governarà, no sabrem res, però aquí teníem l'oportunitat de fer-ho i és llàstima potser per falta de temps.

I tercer punt, el fet que la majoria hagi rebutjat unes idees de l'oposició doncs, del PS i de la Sra. Sílvia Bonet, amb el fet que s'hagués pogut introduir més criteris a nivell de subvenció com el criteri per reforçar l'esport de base amb tot el que implica a nivell de prevenció, de cohesió social, de salut, etc., doncs trobo que és una llàstima, i és per aquest motiu que votarem en contra. Penso que s'haguessin pogut fer més transaccions i més esforços a nivell de la majoria per acceptar una miqueta el nostre posicionament des de l'oposició.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula el conseller, Sr. Justo Ruiz.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Fa tot just vint anys aquesta mateixa Cambra aprovava la Llei d'esports que fins a dia d'avui empara el nostre esport i els nostres esportistes. Era la primera llei en l'era constitucional que arribava per dotar d'un marc legal al món de l'esport. Una

Llei que va aconseguir posar ordre de manera harmònica en un món esportiu que creixia de manera exponencial i que a mesura que passava el temps s'havia de donar cabuda de forma progressiva a nous esportives i evidentment a noves entitats.

Sense cap mena de dubte convindran amb mi que l'esport ha sigut, és i ha de seguir sent una de les eines més importants per a la cohesió de qualsevol societat moderna. La necessitat de donar continuïtat a la gran feina que s'està fent en temes d'inclusió; l'esforç que tots considerem necessari per arribar a assolir els objectius d'una igualtat de gènere plena; el creixement i la proximitat indiscutible del nostre esport i els nostres esportistes en el món professional; la preocupació per la salut i les bones pràctiques en aquest món, i per sobre de tot, l'obligació i compromís que tots tenim amb els nens petits perquè el seu desenvolupament estigui vinculat al món de l'esport i dels seus valors són raons més que suficients per donar suport a una nova llei de l'esport que amb el mateix esperit que l'actual ens faci reforçar els valors intrínsecs del propi esport a la vegada que evolucionem, ens modernitzem i ens adaptem a les exigències d'una societat que no vol quedar-se enrere.

És per això que considerem que després de dues dècades ha arribat el moment d'implantar una nova llei que ens situa a l'avantguarda del món de l'esport. Aquesta modernització es veu reflectida, entre altres, amb la decisió de crear una Fundació de l'esport, un òrgan que té la doble intenció de posar-se al servei de l'esport andorrà, adaptar-se a les necessitats dels esportistes i consolidar-se com un organisme representatiu dins del món de l'esport a la vegada que operatiu i eficaç.

A ningú se li escapa que aquest creixement exponencial en el món de l'esport ens ha portat a millorar notablement el nostre nivell competitiu. En aquest aspecte la nova llei dona la possibilitat als clubs de convertir en societat anònima amb objecte esportiu la secció del club que competeix en la lliga estrangera, la qual cosa facilitarà l'entrada de noves inversions i proporcionarà la possibilitat de pujar de categoria i promocionar no solament els nostres esportistes sinó també el nostre país.

D'altra banda, s'actualitza el règim de nivell de subvencions per totes aquelles entitats esportives que ho sol·licitin. Els requisits que estableix la Llei col·locarà les entitats esportives en el seu nivell corresponent i els informes portats a terme des de la secretaria d'Estat d'Esports juntament amb els plans nacionals de foment de l'esport situaran a dites entitats en disposició de rebre l'atorgament corresponent, tenint la possibilitat de centrar-se en projectes específics segons la conveniència de les

mateixes sense discriminar cap de les etapes per les que passa un esportista.

Per últim aquesta Llei fa esment a un dels temes més importants però a la vegada més delicats. Estructura una sèrie d'articles per tal de posar en relleu l'existència de l'Agència Andorrana Antidopatge i donar-li tot el protagonisme en matèria de dopatge. Hem de ser conscients de l'evolució del dopatge en el món de l'esport. Una sacra que ens obliga a complir una sèrie de normes que tenen un caràcter internacional molt marcat. Els textos que estableixen l'Agència Mundial Antidopatge no permeten interpretacions per part de les organitzacions nacionals. Els nostres han rebut el vistiplau d'aquesta.

L'agència Mundial... sí repeteixo, no és que m'hagi perdut, l'agència Mundial Antidopatge no permet interpretacions de les organitzacions nacionals, els nostres textos han rebut el vistiplau d'aquesta agència.

D'una altra banda, que reguli amb motiu de l'aprovació de la llei de l'esport és una resposta eficaç, garantista, pràctica i de molt valor per als esdeveniments tan importants que Andorra acull i que sens dubte vol continuar acollint.

No voldria acabar la meua intervenció sense donar les gràcies a la Sra. ministra, Sra. Gelabert, a la Secretaria d'Estat d'Esports encapçalada pel seu secretari general... perdó pel seu secretari Sr. Beal, per la seva paciència i predisposició a solucionar i a donar resposta a qualsevol dubte.

Per una altra banda, agrair als membres de la comissió el tarannà viscut i el seu punt de vista crític tan necessari, i com no, els meus companys de comissió i de grup, el Sr. Bardina. I si m'ho permet el Sr. Bardina, segur que sí, especialment a la Sra. Palmitjavila, que l'he tornat boja, que m'ha ajudat moltíssim, i que l'he de felicitar doblement, per la seva feina i perquè avui és el seu aniversari, i malauradament l'estem fent passar una dia una mica llarg.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Desconec si hi ha hagut suficient temps o no per poder treballar les esmenes que tots esteu manifestant aquí en aquest hemicicle.

El que sí sé, és que abans d'entrar la llei el mes d'octubre passat, el mes de juliol i agost vam fer dos trobades amb totes les federacions del país. Abans d'anar a veure la Comissió d'Educació, Cultura, Joventut i Esports el mes de setembre, vam demanar a totes les federacions que ens fessin arribar les seves propostes, esmenes, i inquietuds. I he de dir que ninguna d'elles va fer cap referència a la llei que els hi havíem proposat un mes abans.

El mes de setembre vam anar a veure els grups parlamentaris... no perdó a la comissió i els vam exposar també la llei. Els vam demanar que si volien, podien treballar aquesta llei conjuntament, que si hi estaven d'acord podíem consensuar la llei. I la contesta va ser que no. Que ells preferien que nosaltres entréssim la llei i que ja veurien el que farien i que farien esmenes.

És a dir, que ara em vinguin a dir que aquesta llei no està consensuada no estic gens d'acord amb el que estan exposant aquí avui en aquesta Cambra. Que diguin que s'ha treballat malament, jo ara no em posaré a llegir cada esmena a què correspon, però veient el Butlletí del Consell General veig que hi ha un munt d'esmenes que s'han aprovat per unanimitat, un munt d'esmenes que s'han retirat per ser transaccionades i aprovades tant per unanimitat com per majoria. És a dir, que no em crec que hagi estat una llei que no hagi estat debatuda, que no hagi estat consensuada, i que simplement el que penso és que és una llei que fa que a 4 mesos de tenir les eleccions, doncs, dóna joc a poder fer política, i crec sincerament que no esteu disposat a poder-la aprovar.

Dono les gràcies al grup parlamentari pel suport i per la comprensió que han tingut també en diferents punts de vista que s'ha dit també que hem estat en desacord. I estic segura que aquesta llei, en els propers mesos i en els propers anys es demostrarà que és una bona llei, que és una bona llei per al país, i que és una bona llei sobretot per als nostres esportistes i per a les nostres federacions.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels Srs. consellers...

Sr. Ferran Costa, teniu la paraula.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Miraré de no allargar-me massa, especialment tenint en compte que segurament la consellera Palmitjavila també té altres compromisos, i també li vull agrair, ho he fet abans públicament, però dir-li a vostè en concret l'esforç, perquè ho hem fet tots els membres de la comissió, però vostè especialment perquè ha demostrat un talent i una capacitat d'aprendre i de donar-nos lliçons sobre el món de l'esport que realment és d'agrair. Per tant, li agraeixo.

Sr. Ruiz, em pregunto si vostè, ara quan ha fet aquesta darrera intervenció, ha escoltat cap dels discursos que han fet tots els membres de l'oposició? De fet jo em demano si ha escoltat el que jo li deia en el meu discurs. De fet, si em permet l'acudit, m'ha recordat moltíssim a un escriptor espanyol que en un programa de televisió, davant la insistència de la periodista, es limitava a dir "yo he venido a hablar de mi libro". Una mica m'ha donat la mateixa sensació.

Vostè ha vingut a parlar dels seus temes, però en cap moment ha volgut fer referència directa a tots els postulats que se li han manifestat en manera de desacord del perquè, en aquesta llei, una persona, una consellera s'abstindrà i la resta hi votarà en contra. No hi ha volgut entrar. I m'estranya, perquè en tenia l'oportunitat. De fet, tant el Sr. López com jo mateix, de manera explícita, li hem demanat, si us plau, a veure si podia aprofitar aquesta darrera oportunitat que tenia per donar-nos explicacions en alguns dels postulats que estem defensant nosaltres de manera contundent, de manera vehement, però que no troben respostes entre les seves files.

No ho ha fet, i això ho lamento!

Jo li parlava de temes claus i fonamentals, li he parlat de l'antidopatge, per enèsima vegada i espero no haver-ho de fer més. També li dic de veritat, espero no haver-ho de fer més. Li parlàvem del món de la inclusió, li parlàvem del rol de la dona en l'esport, li parlàvem del respecte de la protecció del medi ambient. Li parlàvem de molts temes molt importants, però vostè altra vegada s'ha fet el sord i ni ho ha mencionat quan li hem reclamat que, si us plau, es posicionés al respecte.

Per tant, ho lamento, i penso que també i és de rigor i ho hem fet posar en valor, totes aquelles coses i aportacions positives que la llei de l'esport avui fa. Ho hem fet, però també nosaltres hem volgut fer esment a aquelles que pensem que no ho són tant. Vostès hi han passat de puntetes o directament ni han passat de puntetes, s'ho han saltat i ni han volgut fer-hi cap mena d'incidència.

Sra. Gelabert, són punts de vista, vostè diu que no està gens d'acord en què la llei no hagi estat consensuada. Són punts de vista. No li entraré a discutir si ho ha estat molt, si ho ha estat poc, si ho ha estat gens. Però el resultat avui és prou evident. I és que tota l'oposició en pes, cap conseller de l'oposició en pes, i li recordo altra vegada, representant legítimament el 63% dels andorrans d'aquest país, no votaran a favor d'aquesta llei. No la votaran a favor! Amb la qual cosa, vostè pensí que hagi estat molt consensuada o no, és un text que no satisfà i li asseguro perquè avui he sigut en primera persona que tots els membres de la comissió han treballat activament per consensuar un bon text i s'han fet molts avenços en aquest respecte.

Però el resultat final, malauradament, i ens pesa a tots, jo diria que ens pesa a tots, puc parlar per a mi, però crec que ens pesa a tots, és que no podem donar suport a aquesta llei. I això no ens agrada. I què vol dir això? Que aquesta llei no satisfà les necessitats, creiem nosaltres, actuals de l'àmbit esportiu en aquest país.

De fet, aquest matí he tingut ocasió de discutir amb la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, el que, a parer meu, ha estat la manca de cintura a l'hora de consensuar aquest esport. I em deia la Sra. Bonet que en temes com l'esport o l'educació no se n'hauria de fer política. Jo en aquí discrepo. Jo penso que se n'ha de fer molta de política. Són temes cabdals, per tant, se n'ha de fer molta de política, justament per això estem escollits.

I una petita diferència és que s'ha de fer política i trobar els màxims consensos possibles. I li he dir, Sra. Gelabert, que la persona que té a la seva esquerra, el Sr. ministre Jover, fins ara, fins a dia d'avui, en el món de l'educació ha sabut trobar aquests consensos i els ha trobat majoritàriament entre totes les forces polítiques. Aquest hauria de ser l'esperit, i aquest és l'esperit que denunciem que hem trobat a faltar mentre hem estat al llarg de tots aquests mesos gestionant aquesta llei.

I Sra. Gelabert, coneixent-la, m'atreviria a dir, de fet ho afirmo, que vostè, i ha demostrat moltíssimes vegades que és plenament sensible a les inquietuds del món de l'esport, ho ha demostrat moltes vegades, ho sé de primera mà i així ho reconec. I per això m'estranya que amb aquesta llei no s'hagi pogut consensuar tant com es voldria.

Segurament deu ser perquè potser no ha estat vostè l'abanderada de portar a terme i gestionar aquest projecte de llei. Perquè n'estic convençut que si ho hagués fet, de ben segur, el resultat avui hagués estat diferent.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Primer per començar si se'm permet amb un parell de dos comentaris més desenfadats.

Primer evidentment felicitar a la Sra. Palmitjavila pel seu aniversari, ja que estem tots i després sincerament, jo crec que vostè ha fet molta feina de la que dèiem abans, de la feina administrativa d'aquesta llei, i ha treballat molts temes, des de la presentació de comptes, tota la informació que s'ha de preparar, i les coses s'han de reconèixer.

Sra. Gelabert i Sr. Ruiz, i particularment aquesta intervenció que ha fet la Sra. Gelabert al final, al meu entendre totalment desafortunada, de dir que el vot negatiu a la llei és un vot negatiu arbitrari, que no té raó de ser i que únicament respon perquè som a quatre mesos de les eleccions.

Jo diria que vostè ha estat aquí, aquestes quatre hores llargues o gairebé cinc hores que portem parlant. Llavors jo crec que menystenir d'aquesta manera el debat que hem tingut, és impropï d'algú que ocupa una alta funció com la de ministra. Suposo que ha escoltat tot el que hem parlat de l'esport de base, i finalment estem parlant de dues filosofies esportives absolutament diferents. I jo crec que hi ha hagut pou hores de debat per entendre el què ens separa de vostès a l'hora de les prioritats esportives, a l'hora de quines han de ser les línies que s'han de seguir i queda molt clar que la prioritat de Demòcrates per Andorra és l'esport d'elit i que han tingut, tenen i continuaran tenint si vostès ens governen, un cert menys teniment cap aquestes federacions que no vénen del món alpí. Però per tant, després de tantes hores de debat, jo penso que tampoc no li podia sorprendre el vot final a la llei havent fet les intervencions que han fet, havent presentat les reserves d'esmena que hem presentat, i havent-nos mostrat amb certa vehemència com ens hem mostrat.

Jo crec que sincerament tenen algun problema perquè jo crec que és més fàcil reconèixer que són vostès el que no són capaços de posar-se d'acord amb tots els altres. Numèricament és així, quantitativament és així, els arguments ho mostren de manera molt clara. Per tant, jo crec que tirar endavant una llei de l'esport, que és una llei de l'esport de DA, és un error. Després d'haver treballat tant de temps, no haver sigut capaços de recollir

mínimament i posant-nos fins i tot difícil als partits de l'oposició, votar que no, doncs gestionant una mica és un error. I finalment demostra una vegada més el seu tarannà de fractura política i la seva incapacitat per assolir acords amb coses amb les que d'entrada tots estem tant predisposats com és l'esport, potser amb altres coses, en temes socials, o en temes laborals, serà molt més difícil, però en tema de l'esport, si vostès haguessin volgut ens haguéssim pogut posar d'acord, però vostès han preferit tirar-ho endavant sols i avui es veu clarament que s'han quedat sols.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Motes gràcies.

Algun altre conseller dins del Grup Mixt desitja intervenir...

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, una mica per les al·lusions que m'ha fet el Sr. Ferran Costa quan deia que no volia fer política, i que em sabia greu fer política, era més aviat aquesta tristesa que em generava perquè sempre he desitjat que amb l'esport s'hagués pogut arribar a un consens com el que s'havia arribat amb educació, el mateix que sempre he expressat amb el tema de sanitat. Penso que són coses en les quals no s'hauria de fer política perquè ja s'hauria de partir des d'un consens i a partir d'aquí anar construint i anar millorant entre tots. Era aquesta la reflexió. Per això m'abstinc a més a més.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

A mi també m'hagués agradat un consens, no ha pogut ser possible. Ara Sra. ministra, dir que arribem a unes eleccions i que votem en contra perquè hi ha les eleccions. És un comentari desafortunat, per què? Perquè aquest matí hem votat, la major part dels consellers ha votat a favor de la llei de la donació d'òrgans.

Clar, per cada llei evidentment tenim els nostres posicionaments polítics, i això no va ni contra vostè, o perquè hi ha les eleccions, seria al principi de la legislatura que votaríem exactament igual. Llavors, no s'ha de veure demagògia, no s'ha de veure que

s'aproximen les eleccions i llavors votem un sentit o d'un altre. No, no, tenim responsabilitat política, els ciutadans ens han fet confiança, i per tant, hem de fer el que creiem oportú i hem de qüestionar el que pensem...

El Sr. síndic general:

Silenci si us plau!

La Sra. Carine Montaner:

..i ja està.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Sr. Justo Ruiz, teniu la paraula pel Grup Demòcrata.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, Sr. López, avui realment estem fent una prova d'esforç ja que parlem d'esports, terrible. I vostè no es cansa de repetir i d'enderrocar-se en el seu discurs, de crear, estar en contra. Tinc ganes de veure un dia una roda de premsa, aquí mateix algun dia que canviï el seu discurs i defensi el seu posicionament sense atacar constantment el que fem els demés.

Per una altra banda Sr. Costa, sí que li contesto, tranquil, però potser la falta d'experiència havia de donar el meu parer sobre aquesta llei, no sabia si respondre de seguida, no he volgut gosar demanar-ho al Sr. síndic, però li responc.

I em sorprèn perquè ha parlat vostè del Comitè Olímpic i del Comitè paralímpic, que vostè considerava que havien d'anar junts, i ens sorprèn perquè en comissió ho vam debatre i vostè mateix ens va demanar si havíem parlat amb tots dos comitès. I tots dos comitès van contestar que volien estar separats. I vam quedar així, em sorprèn que tregui ara aquest tema.

En temes d'igualtat Sr. Costa, aquest projecte de llei no parla en cap títol, en cap capítol, en cap paràgraf, en cap punt sobre esport masculí o sobre esport femení. Parla d'esport i d'esportistes. Em sembla que els principis de l'esport hi ha algun tema, però és que no parla enlloc, no diferencia les dones dels homes. Només parla d'esport, d'esportistes i punt.

I en quant al dòping, de la manera que estructura el seu discurs, la veritat és que es fa difícil portar-li la contrària, i sembla que aquest "tio" ha de tenir raó pel que diu. Però clar, si he de triar entre el seu

discurs o els missatges que ens arriben des d'institucions internacionals com l'Agència Mundial Antidopatge o del cap de seguiment de convenis d'esport del Consell d'Europa, que millor no li dic el nom, Crichikov, felicitant-nos per la feina que estem fent i que estem portant a terme i encoratjant-nos a seguir treballant igual, doncs la veritat és que em quedo amb els seus missatges. I si hem de guiar-nos per les decisions que ha pres la Cort Europea de Drets Humans, el convenciment ja és absolut.

I li explico. Miri, vostè insisteix en què l'extracció de sang per realitzar un control anti dòping atempta contra la integritat de les persones. I que haver d'estar localitzable en un lloc i hora determinats, atempta contra el dret a la vida privada familiar i la llibertat de moviments.

Doncs miri, el 18 de gener d'enguany, la Cort Europea del Consell d'Europa va fer pública la sentència que donava resposta a la denúncia interposada per la ciclista francesa Longo, sobre el que ella interpretava com un atemptat a la seva vida privada i familiar i llibertat de moviments, i la de què tota premsa, sobretot l'esportiva, es va fer ressò. Aquesta és la sentència, una part, perquè són 86 pàgines.

Citaré uns paràgrafs de dita sentència.

“La Cort Europea de Drets Humans va sentenciar el 18 de gener d'enguany que l'obligació que tenen alguns esportistes d'aportar amb antelació la seva localització exacta per efectuar controls antidopatge no vulnera la seva intimitat. Els jutges d'Estrasburg consideren que aquesta imposició, que forma part del dispositiu de l'Agència Mundial Antidopatge per procedir a fer controls per sorpresa, no vulnera el seu dret a la vida privada i familiar, ni a la seva llibertat de moviments. És més, la sentència dictada assenyala que reduir o suprimir l'obligació de transmetre la localització dels esportistes incrementaria el perill de dopatge per a la salut dels esportistes i aniria en contra de la postura de la comunitat europea internacional.” -tanco la cita.

Creiem que no hi ha dubte de què aquest tipus de mesures de control són totalment proporcionades i queda demostrat que per sobre d'aquests drets està el dret a la protecció de la salut de les persones.

Pensi que l'única obligació que tenim és la d'acceptar i respectar les regles del joc, un joc en el que juguem tots els països del món, tots! sense exclusió i si volem continuar jugant hem de respectar les regles del joc. Perquè al final jo crec que estem envoltats de regles per tot arreu. Si vostè vol anar a donar sang ha d'omplir un formulari amb unes dades i ha de signar el seu consentiment; si no signa no li faran aquesta extracció.

Li explicaré una confidència ara que estem una mica adormits i ningú està escoltant. Fa uns anys vaig demanar una hipoteca -perquè, Sra. Gili, hi ha parlamentaris demòcrates que també necessiten hipoteques-, i bé, tot perfecte fins que em van dir: “Hauràs de portar una prova analítica”... Entenc que el fet de demanar una prova analítica no atempta contra la integritat de les persones... entenc. Són detalls. Potser feia mala cara i van pensar que millor demanar-li una prova analítica. El que queda clar és que t'has d'adaptar a les regles si vols gaudir del joc.

Miri, aquest és un formulari... Aquest és un formulari que ha d'omplir un esportista que ha de ser sotmès a control antidòping dins de... Bé, ha de posar unes dades i aquí... -no sé si arribaré ni tan sols amb ulleres- hi ha un apartat que ha de signar: “*Reconec haver llegit i rebut aquest avís inclosos els drets i responsabilitats de l'esportista citats al darrera de la primera còpia i accepto proporcionar les mostres necessàries. Entenc que evitar o refusar proporcionar una mostra pot constituir una infracció de les regles antidopatge*”. L'esportista, si signa, assumeix la seva responsabilitat i se li fa aquest control. Si no signa, que ningú l'obliga, pot agafar i pot marxar però evidentment ha de ser conseqüent i ha de tenir clar que segurament li caurà una sanció per l'organisme que correspongui.

L'Agència en el món de l'antidopatge té experts que es dediquen permanentment a combatre els tramposos mitjançant sovint el canvi constant de la normativa, per evitar aquestes pràctiques que atempten contra l'ètica esportiva i la salut de les persones. Si volguessin incloure a la Llei aspectes molt tècnics o concrets sobre aquesta regulació ens veuríem obligats a modificar-la contínuament.

Si em permeten els hi faré una explicació sobre el que pretén el capítol 2 “Lluita contra el dopatge”, inclòs en el títol 4: “Seguretat, salut i lluita contra el dopatge. Perquè el que realment ens preocupa és la salut de les persones. Són disset articles que enumeraré ràpidament. Entre d'altres comencen pel 68.

L'Agència Andorrana Antidopatge bàsicament informa de l'assistència de l'agència i, dic passant, creiem que l'esmena aprovada per unanimitat millora el text proposat, sobretot simplificant-lo. Regles antidopatge, funcions de Govern derivades de la signatura de convenis. 2006, signatura del Conveni del Consell d'Europa; 2008 signatura del Conveni UNESCO; el mateix any la Comissió Estatal Antidopatge signa el codi, i 2017 la signatura del Protocol addicional.

Continuen els articles 71 i 72. Responsabilitats de federacions nacionals; Comitè Olímpic i Paralímpic;

intercanvi d'informació; tractament informatitzat de dades respecte a la legislació sobre la protecció de dades personals d'Andorra; àmbit subjectiu; dopatge; obligacions; llistat de previsions; control; gestió de resultats; procediment posterior als resultats; sancions en matèria de dopatge; audiència i recursos; confidencialitat.

I per últim, l'article 84. Aplicació i reconeixement de les decisions sobre normes antidopatge; decisions aplicades i reconegudes i acceptades al Principat d'Andorra.

Creiem que l'objectiu és dotar de la força necessària a l'Agència Andorrana Antidopatge i permetre en tot el referent al dopatge que sigui la protagonista i la interlocutora amb les institucions internacionals.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. Palmitjavila.

La Sra. Meritzell Palmitjavila:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, agrair primer de tot les felicitacions rebudes aquí al Consell, però volia sobretot aprofitar també per fer un comentari i reforçar una mica el que el Sr. Ruiz ha anat exposant.

És cert que no hem arribat a un consens però també lamento, ho lamento profundament, perquè és veritat que hem debatut molt i hem arribat a molt consensos en molts articles. Per tant, allò de què no hem arribat a cap consens tampoc és tan veritat perquè sí que hem arribat a consensuar molts dels articles.

Dic que hi ha 96 articles en aquesta Llei i jo diria que ens hem quedat atrapats a quatre punts: el tema de les subvencions, el tema de la Fundació de l'esport i el dopatge, potser a grosso modo. Per tant, penso que hem arribat a treballar i a consensuar bastants articles i la majoria.

Per tant, sí que lamento que potser al final no hem arribat a posar-nos d'acord per votar aquesta Llei, i voldria esmentar que de vegades és més un tema d'interpretacions i de visions que puguem tenir els uns i els altres, perquè pel que fa a l'esport de base jo entenc que tot el tema de les subvencions, tal com està criteritzat les subvencions, en cap cas s'exclouen tots els criteris que vosaltres heu exposat en les vostres esmenes. Per què? Perquè són prou oberts aquests criteris perquè quan parlem de plans nacionals i es pugui realment fer un criteri i

reglamentar com han de ser aquests plans nacionals i com s'han de desenvolupar, cada un d'aquests criteris que heu dit entrarien en aquest criteri de l'esport del pla nacional.

Per tant jo penso que potser no hi ha hagut voluntat per part de ningú d'arribar a aquest consens, no només de DA.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels senyors consellers...

Sr. Ferran Costa.

Els hi demanaria brevetat per anar concloent aquest debat.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Miraré de ser breu.

Donar-li la raó a la Sra. Palmitjavila. Hi han hagut moltíssims temes que s'han consensuat en aquesta Llei, senyora ministra, s'han consensuat moltes coses, per tant, això ha quedat clar i a més, a més ho hem posat amb valor i amb relleu.

Sr. Ruiz, no sé si és massa procedent, permeti'm que li digui, que es refereixi a un altre conseller general literalment amb "*Aquest tio té raó*" com vostè ha fet des de la tribuna... Penso que no pertoca.

En tot cas, aquest no és el motiu de la meua intervenció sinó d'intentar aclarir per enèsima vegada el que jo els hi estic explicant de l'antidopatge. I deixaré els fulls als diferents juristes del país, no cal anar a la Unió Europea ni referir-nos a directives de la Unió Europea per veure que s'estan fent bé o no bé les coses.

Des de fora, l'Agència Mundial Antidopatge l'únic que vol és que es reguli i que tots els preceptes continguts en el Pla Mundial Antidopatge se'n doni sortida a qualsevol jurisdicció... l'andorrana també. Vostès del que s'obliden és del que jo els hi he repetit diverses vegades i és que l'afectació de drets fonamentals tal com es recull en la Constitució requereixen una llei qualificada. Això vol dir que no fer-ho -i nosaltres no ho hem fet- i amb això no s'hi posen l'Agència Mundial Antidopatge, cadascú gestiona dintre de la seva jurisdicció els principis que marca el Codi mundial antidopatge com vulguin, i amb això no s'hi posen, és el nostre establiment jurídic el que requereix que la Llei sigui qualificada.

Vostè em deia -i m'ha tret aquesta sentència del Tribunal d'Estrasburg- dient-me que parlava només de la llibertat de moviments. De fet jo avui, sí que ho vaig fer en una ocasió anterior, vaig citar diferents afectacions de drets fonamentals però, vostè avui només m'ha donat una sentència que fa referència a una afectació d'un dret fonamental que és la llibertat de moviments. De la sang me n'ha parlat però m'ha fet una descripció un pèl estranya amb un formulari, però en cap moment hi ha una sentència que digui que això no és una afectació d'un dret fonamental, però ho és per exemple el tema d'estar exposat davant d'un inspector que pren mostres antidopatge per exemple a l'hora d'una mostra d'orina... ensenyi'm vostè una sentència d'aquest tribunal que digui que això no és una afectació dels drets fonamentals. Per tant, l'afectació dels drets fonamentals hi és! I els drets fonamentals a la nostra Constitució... no enlloc més, a la nostra Constitució, no enlloc més, a la nostra Constitució, no cal anar tan lluny, no cal anar a Europa, demanin a qualsevol jurista andorrà requereixen d'una llei qualificada.

Nosaltres no ho hem fet, nosaltres hem optat per aquesta via... nosaltres no, vostès. Ho sento, però aquí jo no assumiré cap responsabilitat. Vostès han optat per aquesta via i si, el que deia abans, jo no ho pretenc ni ho vull, però les possibilitats de què cada vegada hi són i hi són més que un esportista que tingui un control antidopatge en positiu i ho vulgui tombar, ho tindrà molt fàcil dins de la legislació andorrana, perquè no s'ha qualificat correctament el tema dels drets fonamentals.

No em calen notes per explicar-ho, el concepte és ben clar. Per tant, nosaltres no ho hem fet, des de fora l'Agència Mundial Antidopatge mai dirà què s'ha de fer i com s'ha de legislar, sinó dirà que s'ha de legislar correctament, però no es posarà en aquests preceptes. Això sí, un esportista que en pugui està afectant negativament, ho farà i farà valer-se els seus drets, cas que tingui o no tingui raó, a les armes jurídiques pertinents per tombar una sentència que li vagi en contra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breument, però sí que per acabar aquest debat m'agradaria fer alguna reflexió, fins i tot una

pregunta a les persones que han intervingut per part de Demòcrates per Andorra, per cert, la intervenció de la Sra. Palmitjavila m'ha semblat molt més endregada que com s'ha produït el debat de la Llei. I es preguntar-los, sincerament, que ens diguin sí o no, si no voldrien que aquesta llei tingués un suport més ampli amb un dia com avui, si no tenen alguna sensació que alguna cosa no s'ha fet malament. La Sra. Palmitjavila ens diu, és que el consens és una cosa de tots. Però nosaltres no els hem forçat a renunciar a cap dels seus plantejaments. És més, parlant d'allò que ens ha portat tantes hores de debat de les subvencions, ni tan sols un element que per vostès és central com és la promoció de l'esquí, dels esports de muntanya, i demés, ha estat posada en qüestió. És a dir, no han hagut de renunciar a res.

El que vostès no han fet, és recollir una mica de l'altre. Vostès han anat a imposar el seu criteri i no els hi hem demanat cap renúncia, cap ni una. Que això sí que entraria en un conflicte si nosaltres volguéssim imposar la nostra política de subvencions per davant de la nostra. Estem dient d'afegir o de trobar la manera de compatibilitzar una cosa amb l'altra. I és aquí on, és veritat que quan no hi ha un consens és una cosa de dos, però tenint en compte que nosaltres no els hem forçat a res, és més, avalem, fins i tot podem compartir des d'una certa discrepància la prioritització cap a certs esports davant dels altres, però no deixar els altres esports en dificultats, no recollir principis com els que hem pensat recollir. I no era tan difícil per la seva part recollir una mica aquesta visió més ampla de l'esport, no tan centrada amb l'esquí o amb els esports de muntanya, amb els resultats ja haver fet una llei de l'esport de tots.

Jo els hi demano, no els hi hauria agradat avui sortir aquí amb molts vots, amb una llei que tothom se sentís representat, perquè no tinc la sensació, sincerament, potser m'equivoco, que això sigui així?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Justo Ruiz.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Breument, i prefereixo fer-ho des d'aquí així no m'he de girar.

Primer de tot, perdoni, Sr, Costa, no era la meua intenció, crec que em coneix, a vegades em surten les coses molt espontàniament. Per res del món el

volia faltar el respecte, només faltaria. El tinc i molt. Disculpi!

Per un altra banda li diré que un esportista no pot recórrer Andorra. A un esportista, a una competició internacional li fan un control antidopatge amb una extracció de sang i no pot recórrer Andorra. Estem dins del marc esportiu i en tot cas s'haurà de recórrer al TAS. Andorra no pot recórrer. Li podria explicar el procediment, des que li extreuen la sang, el recorregut que fa aquesta extracció en cas que doni positiu. Però ho podem parlar. Jo el convido a que li citi a la directora de l'Agència Mundial Antidopatge... perdó, de l'agència Andorrana, si vol anar a visitar la de l'agència mundial també pot, però estaria encantada d'explicar-li, estic convençut, quins són els procediments sobre aquest tema. Al final perquè, realment, o surti vostè de dubtes o que ens plantegi realment si té raó.

Per això li deia que quan parla dona la sensació que està en possessió d'ella.

I per una altra banda, li diré al Sr. Pere, evidentment que no estic content, ni molt menys. Estic content per com han anat les reunions en comissió. Evidentment no estic content. Evidentment alguna cosa segurament no hem fet bé, o no ens hem explicat bé, en temes de subvenció o ens ha faltat una miqueta d'entrar més en profunditat, o veure... segur que ha passat alguna cosa.

Però jo sí que li dic que estic convençut i il·lusionat en què aquesta llei és bona per Andorra. La fundació estic convençut que és bona, El tema de subvencions que vostè s'ha quedat amb aquest discurs, no es preocupi que cap federació estarà abandonada per part de Govern, no es preocupi, no tingui por. Cap esportista estarà abandonat, tingui l'edat que tingui. Ens preocupen per l'esport de base, estigui convençut. I si no és així, si us plau, si vostè detecta que hi ha algun cas d'aquests, faci el favor de trucar-me. Em torno a comprometre en fer el possible per solucionar-ho des d'on sigui com sigui.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, donem per finalitzat el debat del text i procediríem tot seguit a la votació de la resta de parts del text.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

15 vots a favor, 11 en contra i 1 abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat declaro aprovat el projecte de llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia i abans d'aixecar la sessió, els emplaço per demà al Consell Tradicional de Sant Tomàs a les 12 del matí i els dono les gràcies per haver aguantat tan bé aquesta maratoniana sessió.

S'aixeca la sessió.

(Són les 21.35h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877